

De knip en de bruidsschat

‘Een onderzoek naar de veranderingen in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces en de invulling van de bruidsschat met de komst van de Omgevingswet.’

Gemeente Rotterdam

**hogeschool
Leiden**

N.A.E. (Nicole) Huizenaar
S1101775
HBR-4-AS17-AS

Opdrachtgever:
Gemeente Rotterdam

Hogeschool Leiden
Opleiding: HBO-Rechten

Afstudeerbegeleider:
J. van de Vorstenbosch

Onderzoeksdocent:
I. van Mierlo

Inleverdatum:
16 juni 2020

Voorwoord

Voor u ligt mijn afstudeerscriptie 'de knip en de bruidsschat', een onderzoek naar de veranderingen die plaatsvinden in het vergunningsverleningsproces en invulling aan de regels in de bruidsschat met de komst van de Omgevingswet. Gedurende de afgelopen vier maanden ben ik bezig geweest met het schrijven van mijn scriptie. Ik heb tijdens deze periode veel geleerd, zowel op professioneel als op persoonlijk vlak. Mijn afstudeeronderzoek had niet gerealiseerd kunnen worden, zonder de hulp van een aantal personen. Zij hebben mij op verschillende manieren geholpen en gesteund gedurende het onderzoek. Graag richt ik een persoonlijk dankwoord aan deze mensen.

Allereerst wil ik beginnen met het bedanken van de opdrachtgever, de gemeente Rotterdam. Bedankt dat ik mijn afstudeeronderzoek bij jullie mocht schrijven. Ik wil de medewerkers van de afdeling Bouw- en woningtoezicht bedanken, in het bijzonder mijn begeleiders Karima Pereira-Baddou en Maurice van Veen.

Verder wil ik mijn begeleiders vanuit de Hogeschool Leiden bedanken. Ik wil mijn onderzoeksdocent, Ingrid van Mierlo, bedanken voor haar hulp met mijn plan van aanpak en haar feedback daarop. Ook wil ik mijn afstudeerbegeleider, Janneke van de Vorstenbosch, bedanken. Ik wil haar bedanken voor haar feedback, haar tijd, hulp en geloof in mij gedurende dit proces. Zij stond altijd paraat om mijn mailtjes tussendoor te beantwoorden en de communicatie tussen ons verliep erg prettig. Hier ben ik dankbaar voor.

Ook wil ik mijn stiefmoeder (Monique), vader en moeder bedanken voor hun hulp gedurende dit proces. Bedankt voor het bieden van een luisterend oor. Ik wil Monique speciaal bedanken, zonder haar was het mij niet gelukt.

Tot slot gaat mijn dank uit naar de mensen die ik heb mogen interviewen: Stefan Kortekaas, Rogier Termont, Frank Rozendaal, Jan van der Vliet, Nielma Chiang San Lin-Harpal en John Karreman.

Ik wens u veel leesplezier!

Nicole Huizenaar

Rotterdam, 12 juni 2020

Samenvatting

De aanleiding van dit onderzoek is de komst van de Omgevingswet en de veranderingen die deze wet met zich meebrengt. Deze veranderingen zitten onder andere in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces en de decentralisatie van rijksregels.

Het doel van dit onderzoek is om de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam een advies te geven over de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat om te bepalen welke omgevingsplanactiviteiten vergunningplichtig worden en welke vergunningsvrij op basis van inzichten in de veranderingen in het vergunningverleningsproces door de komst van de Omgevingswet. De volgende onderzoeksmethoden zijn gebruikt: wetsanalyse, literatuuronderzoek en interviews. De centrale vraag luidt: *"Welk advies kan aan de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam worden gegeven ten aanzien van de verandering in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces en de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat met de komst van de Omgevingswet aan de hand van wetsanalyse, literatuuronderzoek en interviews?"*

Dit onderzoek is opgedeeld in een theoretisch gedeelte en een praktijkgericht gedeelte. In het theoretische deel is gekeken naar het huidige ververgunningsverleningsproces. Vervolgens is gekeken naar de veranderingen die plaatsvinden in het vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet en is extra aandacht besteed aan 'de knip'. Verder is een hoofdstuk in het theoretische gedeelte gewijd aan de bruidsschat. In het praktijkgedeelte is door middel van interviews onderzocht hoe er het beste invulling geven kan worden aan regels in artikel 2 Bijlage II van het Bor.

Uit dit onderzoek is gebleken dat met komst van de Omgevingswet het lex silencio beginsel vervalt. Er een splitsing plaats vindt tussen de technische en de ruimtelijke toets. Dit zorgt voor twee soorten omgevingsvergunningen: de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. De splitsing zorgt voor een vermindering van de vergunningplichtige activiteiten en het zorgt voor een administratieve lastenreductie.

Verder wordt het door de komst van de bruidsschat mogelijk, om zelf invulling te geven aan de gedecentraliseerde rijksregels. Doordat je zelf invulling kan geven aan de rijksregels, kunnen regels beter afgestemd worden op de lokale situatie en kan je ervoor kiezen om regels te schrappen, aan te passen of te behouden. Daarnaast is uit het onderzoek gebleken, dat er nog geen specifieke methode/ aanpak is voor de beoordeling

van de regels in artikel 2 Bijlage II van het Bor door de verschillende geïnterviewde gemeenten.

Aanbevolen wordt om afwijkingen van het bestemmingsplan op te nemen in het omgevingsplan. Dit voorkomt dat er 'buitenplans' afgeweken moet worden voor een activiteit. Daarnaast wordt aanbevolen contact met andere gemeenten te hebben over gebiedsoverstijgende problemen. Zodat er een betere dienstverlening ontstaat jegens burgers en bedrijven. Ook wordt aanbevolen te leren van andere gemeenten door te kijken hoe zij invulling geven aan de regels in artikel 2 Bijlage II van het Bor. De laatste aanbeveling is om verder onderzoek te verrichten naar hoe andere gemeenten invulling geven aan de bruidsschatregels. Dit kan door middel van overleg of het bij wonen van workshops.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Afkortingen	8
Hoofdstuk 1: Inleiding	9
1.1 Aanleiding onderzoek	9
1.2 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen	12
1.2.1 Doelstelling.....	12
1.2.2 Centrale vraag	12
1.2.3 Deelvragen.....	12
1.3 Operationalisering begrippen	13
1.4 Verantwoording onderzoeksmethoden deelvragen	13
1.5 Leeswijzer	17
Hoofdstuk 2: Het huidige vergunningsverleningsproces	18
2.1 Aanvraag procedure.....	19
2.2 De reguliere voorbereidingsprocedure	19
2.3 De uitgebreide voorbereidingsprocedure	20
2.4 De omgevingsvergunning bouw.....	20
2.5 Bouw vergunningvrij	21
2.6 Deelconclusie.....	21
Hoofdstuk 3: Veranderingen in het vergunningsverleningsproces door de Omgevingswet	22
3.1 Toekomstige wetgeving: de Omgevingswet	22
3.2 De kerninstrumenten	23
3.2.1. De omgevingsvisie	23
3.2.2. Het programma	24
3.2.3. Het omgevingsplan.....	26
3.2.4. De omgevingsvergunning	30
3.3 Decentralisatie van rijksregels	34
3.4 Deelconclusie.....	35
Hoofdstuk 4: De knip	36
4.1 De knip.....	36
4.1.1. Omgevingsplanactiviteit	37
4.1.2. Bouwactiviteit.....	40
4.1 Deelconclusie.....	41
Hoofdstuk 5: De bruidsschat	42
5.1 Bruidsschat	42
5.2 Omgaan regels bruidsschat	43
5.3 Deelconclusie.....	45
Hoofdstuk 6: Inzichten n.a.v. interviews diverse gemeenten	46
6.1 Implementatie	46

6.2	Invulling bruidsschatregels	46
6.3	Moeilijkheden.....	47
6.4	Mogelijkheden.....	48
6.5	Overwegingen.....	48
6.6	Overige resultaten uit interviews	49
6.7	Deelconclusie	50
Hoofdstuk 7: Inzichten n.a.v. interview gemeente Rotterdam.....		51
7.1	Implementatie	51
7.2	Invulling bruidsschatregels	51
7.3	Moeilijkheden.....	51
7.4	Mogelijkheden.....	52
7.5	Overwegingen.....	52
7.6	Overige resultaten uit interview	52
7.7	Deelconclusie	53
Hoofdstuk 8: Overweging van methoden		54
8.1	Methode pilot gemeente	54
8.2	Gebruik maken van figuur 2	54
8.3	Deelconclusie.....	55
Hoofdstuk 9: Conclusies		56
Hoofdstuk 10: Aanbevelingen		58
Literatuurlijst.....		60
Boeken en tijdschriften		60
Parlementaire stukken		60
Websites.....		61
Bijlagen		64
Bijlage 1: Vragenlijst t.b.v. interviews		64
Bijlage 2: Transcript medewerkers Amsterdam		66
Bijlage 3: Transcript medewerker Utrecht		76
Bijlage 4: Transcript medewerker Eindhoven		84
Bijlage 5: Transcript medewerkers Rotterdam.....		92
Bijlage 6: Analyseschema: Amsterdam, Utrecht en Eindhoven		101
Bijlage 7: Analyseschema: Rotterdam		107
Bijlage 8: Afwegingskader bruidsschat gemeente Utrecht.....		109
.....		110
Bijlage 9: Schematisch overzicht procedure omgevingsvergunning		111
Bijlage 10: Beroepsproduct		112

Afkortingen

Afkorting	Betekenis
AMvB's	Algemene Maatregelen van Bestuur
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
Bor	Besluit omgevingsrecht
BWT	Bouw en woningtoezicht
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
Ob	Omgevingsbesluit
Ow	Omgevingswet
RvS	Raad van State
VTH	Vergunning, toezicht en handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wkb	Wet kwaliteitsborging

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. De wet zou eerst op 1 januari 2021 in werking treden, maar er is om uitstel gevraagd in een Kamerbrief wegens de coronacrisis.¹ Er is uitstel verleend tot 1 januari 2022.² Deze nieuwe wet bundelt 26 wetten betreffende de fysieke leefomgeving in één omvattende wet; de Omgevingswet.³ Dit heeft tot gevolg dat iedereen die met de fysieke leefomgeving in zijn of haar werkzaamheden te maken heeft, met de verandering van de Omgevingswet kampt. Zij moeten decentrale regelgeving en processen aanpassen om aan de nieuwe regelgeving te voldoen. Dit geldt dus ook voor de medewerkers van de afdeling Bouw en Woningtoezicht (hierna: BWT) van de gemeente Rotterdam. Ook zij moeten de regels uit de nieuwe Omgevingswet implementeren in hun werkzaamheden. De afdeling BWT van de gemeente Rotterdam houdt zich onder andere bezig met vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: VTH). De uitdaging waar dit onderzoek zich op focust, is de verandering die plaats vindt in het vergunningenproces, in het bijzonder de verandering van de huidige omgevingsvergunningen, conform de Omgevingswet. De omgevingsvergunning blijft het integrale instrument als het gaat om vergunningverlening bij een aanvraag van een initiatiefnemer. Voor de omgevingsvergunning in de Omgevingswet is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (hierna: Wabo) (artikel 2.1), waarbij de opgesomde activiteiten uit artikel 5.1 van de Omgevingswet (hierna: Ow) voor een belangrijk deel zijn ontleend aan artikel 2.1, eerste lid Wabo. Dit artikel stelt dat het verboden is te bouwen zonder omgevingsvergunning. Daarnaast is er een verbreding/ uitbreiding ten opzichte van de Wabo, omdat veel overige vergunningen zullen worden opgenomen in het omgevingsplan (als het gaat om fysieke leefomgeving). Voorbeelden van veranderingen zijn:

- Meer mogelijkheden voor gemeenten om in het omgevingsplan te bepalen wat zij wel of niet vergunningplichtig maken,
- Vervallen vergunning van rechtswege (lex silencio),
- Uitgangspunt is de reguliere procedure uit de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), in uitzonderingsgevallen de uitgebreide procedure.

¹ Kamerbrief van de Minister van Milieu en Wonen, 1 april 2020

² Kamerbrief van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 20 mei 2020

³ Van een groot aantal losse wetten naar 1 Omgevingswet

Een van de vragen die bij de gemeente ontstaan is, welke verandering er plaats vindt in het vergunningenproces en hoe zij invulling kunnen geven aan deze regels gericht op het ruimtelijk bouwen ten aanzien van het vergunningsvrij bouwen.

Met de komst van de Omgevingswet zal de systematiek ten aanzien van de vergunningplicht voor bouwactiviteiten en het in stand laten van bouwwerken wijzigen. De vergunning zal worden opgeknipt in een technische vergunning en een ruimtelijke vergunning, de zogenoemde knip. Het doel van de knip is om te voorkomen dat er onnodig aan bepaalde regels getoetst wordt en dat daarnaast vergunningplichte activiteiten en de administratieve lasten verminderd worden.⁴ De splitsing gebeurt op grond van artikel 5.1 van de Omgevingswet. Door de knip ontstaan er twee activiteiten: de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk.⁵ Bij een omgevingsplanactiviteit wordt er gekeken naar de ruimtelijke aspecten. Dit onderzoek richt zich op de omgevingsplanactiviteiten en dus de ruimtelijke aspecten.

Verder zijn er regels, die voorheen op Rijksniveau werden geregeld, overgedragen naar de gemeente. Deze regels zijn in de zogenoemde 'bruidsschat' (verzamelnaam voor gedecentraliseerde regels) opgenomen. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe zij invulling geven aan deze regels.

De verandering die plaats vindt in het vergunningenproces is een uitdaging voor de afdeling BWT, omdat niet voor alle bouwactiviteiten, die voorheen een vergunningplicht hadden, nu nog steeds een vergunningplicht geldt.⁶ Door de komst van de Omgevingswet heeft de gemeente meer vrijheid en zeggenschap gekregen om zelf te bepalen wanneer zij een activiteit vergunningplichtig maken en wanneer niet, met uitsluiting van de vergunningplichtige activiteiten die opgenomen zijn in de Ow en de vier Algemene Maatregelen van Bestuur (hierna: AMvB's).

Doordat de keuze bij de gemeente zelf ligt, moet zij zelf de afweging maken welke regels uit de bruidsschat in het omgevingsplan worden opgenomen. Aan de regels van het omgevingsplan wordt namelijk getoetst of een vergunning wel of niet verleend kan worden. De gemeente kan ervoor kiezen om deze 'bruidsschatregels' aan te passen, te schrappen of te handhaven. De regels uit de bruidsschat moeten voor 2029 opgenomen worden in het omgevingsplan.⁷

⁴ Kamerstukken II, 2017/18, 34986, 3, p. 70-71 (MvT)

⁵ De knip: scheiden van technisch en ruimtelijk bouwen

⁶ Omgevingsvergunning VNG

⁷ Achtergrond bruidsschat

De onduidelijkheid, die de verandering met zich meebrengt, is een uitdaging voor zowel de medewerkers van de afdeling BWT, als voor de burgers en bedrijven die een activiteit willen uitvoeren. Dit onderzoek richt zich op de medewerkers van de afdeling BWT. Er moet duidelijk zijn voor welke activiteiten een vergunningplicht geldt en voor welke niet. Onduidelijkheid brengt rechtsonzekerheid mee. Verder kan onduidelijkheid op de lange en wellicht ook op de korte termijn de veiligheid van de bouwwerken in het geding brengen en de fysieke leefomgeving aantasten. Indien er geen duidelijke regels komen, weet men niet wat wel en niet mag, waardoor er problemen in het VTH-proces kunnen ontstaan.

1.2 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen

1.2.1 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam een advies te geven over de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat om te bepalen welke omgevingsplanactiviteiten vergunningplichtig worden en welke vergunningsvrij op basis van inzichten in de veranderingen in het vergunningverleningsproces door de komst van de Omgevingswet.

1.2.2 Centrale vraag

Met dit onderzoek wordt antwoord gegeven op de centrale vraag. De centrale vraag luidt als volgt:

“Welk advies kan aan de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam worden gegeven ten aanzien van de verandering in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces en de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat met de komst van de Omgevingswet aan de hand van wetsanalyse, literatuuronderzoek en interviews?”

1.2.3 Deelvragen

Om de centrale vraag te kunnen beantwoorden, worden eerst zeven deelvragen behandeld. De deelvragen zijn opgedeeld in theoretische deelvragen en praktijkdeelvragen.

Theoretisch

1. Hoe ziet het huidige vergunningverleningsproces eruit aan de hand van literatuuronderzoek en wetsanalyse?
2. Wat gaat er veranderen met de komst van de Omgevingswet, op het gebied van het ruimtelijke vergunningsverleningsproces, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?
3. Wat houdt ‘de knip’ in de Omgevingswet in en wat zijn de gevolgen hiervan, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?

4. Welke mogelijkheden zijn er om, met de komst van de Omgevingswet en de bijbehorende AMvB's, invulling te geven aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens literatuuronderzoek en wetsanalyse?

Praktijk

5. Hoe geven andere gemeenten, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?
6. Hoe geeft de gemeente Rotterdam, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?
7. Welke methoden van de andere gemeenten, met betrekking tot de invulling van de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, kan de gemeente Rotterdam in overweging nemen, blijkens dossieronderzoek?"

1.3 Operationalisering begrippen

In de onderstaande tabel zijn begrippen opgenomen die één of meerdere betekenissen kunnen hebben. In de onderstaande tabel wordt een begripsomschrijving gegeven van wat er in dit onderzoek met deze begrippen wordt bedoeld.

Begrip	Definitie
Bruidsschat	Verzamelaar voor de regels die door het Rijk zijn gedecentraliseerd naar de gemeenten.
De knip	De splitsing tussen de technische en de ruimtelijke toets als het gaat om de vergunningplicht voor bouwactiviteiten.

1.4 Verantwoording onderzoeksmethoden deelvragen

In deze paragraaf wordt per deelvraag uitgelegd voor welke onderzoeksmethode is gekozen om antwoord te krijgen op de deelvraag.

Theoretisch

Deelvraag 1: Hoe ziet het huidige vergunningverleningsproces eruit aan de hand van literatuuronderzoek en wetsanalyse?

Om deze deelvraag te beantwoorden, wordt gebruik gemaakt van de onderzoeksmethoden literatuuronderzoek en wetsanalyse. In de wet zal op zoek worden gegaan naar de artikelen die betrekking hebben op het huidige vergunningsverleningsproces bij bouwwerken, denk hierbij aan de Wabo, het Bouwbesluit 2012 en het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor). Tevens zal gekeken worden naar vakliteratuur, vaktijdschriften en blogs. Deze blogs zijn een bijdrage van advocaat P. de Haan. De Haan is werkzaam bij advocatenkantoor Asselbergs & Klinkhamer advocaten. Hij schrijft regelmatig blogs en artikelen die betrekking hebben tot de Omgevingswet.

Deelvraag 2: Wat gaat er veranderen met de komst van de Omgevingswet op het gebied van het ruimtelijke vergunningsverleningsproces, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?

Om deze deelvraag te beantwoorden, wordt gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode literatuuronderzoek en wetsanalyse. Door de literatuur en regelgeving te bestuderen over dit onderwerp dient er antwoord gegeven te kunnen op deze vraag. De literatuur zal bestaan uit het bestuderen van de verschillende vakliteratuur, tijdschriftartikelen en blogs. Deze blogs zijn een bijdrage van advocaat P. de Haan. De Haan is werkzaam bij advocatenkantoor Asselbergs & Klinkhamer advocaten. Hij schrijft regelmatig blogs en artikelen die betrekking hebben tot de Omgevingswet. Verder zal de geconsolideerde versie van de Omgevingswet en de vier AMvB's geraadpleegd worden.

Deelvraag 3: Wat houdt 'de knip' in de Omgevingswet in en wat zijn de gevolgen hiervan, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?

Om deze deelvraag te beantwoorden, wordt gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode literatuuronderzoek. Door de literatuur te bestuderen over dit onderwerp dient er antwoord gegeven te kunnen op deze vraag. De literatuur zal bestaan uit het bestuderen van de verschillende vakliteratuur, tijdschriftartikelen, blogs en de Memorie van Toelichting (hierna: MvT). Deze blogs zijn een bijdrage van advocaat P. de Haan. De Haan is werkzaam bij advocatenkantoor Asselbergs & Klinkhamer advocaten. Hij schrijft regelmatig blogs en artikelen die betrekking hebben tot de Omgevingswet. Tevens zal er gekeken worden naar de geconsolideerde versies van de opgestelde wetgeving op dit gebied, denkend aan de Omgevingswet, het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl), het Omgevingsbesluit (hierna: Ob) en het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

Deelvraag 4: Welke mogelijkheden zijn er, met de komst van de Omgevingswet en de bijbehorende AmvB's, om invulling te geven aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens literatuuronderzoek en wetsanalyse?

Om deze deelvraag te beantwoorden wordt gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode literatuuronderzoek en wetsanalyse. Door de literatuur te bestuderen over dit onderwerp dient antwoord gegeven te kunnen worden op deze vraag. De focus zal gelegd worden op de ruimtelijke activiteiten uit artikel 2 van Bijlage II uit het Bor. Er is hiervoor gekozen, omdat dit de regels betreffen over het ruimtelijk bouwen. Deze wet is opgenomen in de bruidsschat. De literatuur zal bestaan uit het bestuderen van de verschillende vakliteratuur, tijdschriftartikelen en blogs. Deze blogs zijn een bijdrage van advocaat P. de Haan. De Haan is werkzaam bij advocatenkantoor Asselbergs & Klinkhamer advocaten. Hij schrijft regelmatig blogs en artikelen die betrekking hebben tot de Omgevingswet. Verder zal de geconsolideerde versies van de Omgevingswet en het Invoeringsbesluit omgevingswet gebruikt worden.

Praktijk

Deelvraag 5: Hoe geven andere gemeenten, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?

Deelvraag 6: Hoe geeft de gemeente Rotterdam, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?

Om deelvraag 5 en 6 te kunnen beantwoorden, is ervoor gekozen om gebruik te maken van de onderzoeksmethode, interviews. Door gebruik te maken van interviews kunnende gestelde deelvragen het beste worden beantwoord. Door middel van de interviews zal duidelijk worden hoe de verschillende gemeentes invulling zullen geven aan de regels in de bruidsschat. Doordat er sprake is van een wet die nog niet in werking is getreden, is jurisprudentieanalyse uitgesloten en hetzelfde geldt voor dossieronderzoek. Wegens deze reden is interviews houden de meest geschikte onderzoeksmethode.

Naast de medewerkers van de gemeente Rotterdam zullen ook medewerkers van andere gemeenten geïnterviewd worden. Deze interviews zullen betrekking hebben op de invulling van verschillende gemeenten van de regels in de bruidsschat. Deze gemeenten moeten van vergelijkbare grote zijn als de gemeente Rotterdam, daarom is er gekozen

om de gemeente Den Haag, Amsterdam en Utrecht te interviewen. Er is gekozen voor deze drie gemeenten, omdat dit de meest vergelijkbare gemeenten zijn met Rotterdam. Dit lettend op de grote, de bebouwingsdichtheid, de drukte en de complexiteit van vergunningverlening binnen grote steden.

Verwacht wordt dat deze drie gemeenten voldoende antwoord geven en inzicht kunnen bieden op de onderzoeksvraag. Indien het niet mogelijk is om medewerkers van één van de drie benoemde gemeenten te interviewen, bijvoorbeeld door de drukte rondom de COVID-19 uitbraak, zijn er medewerkers van andere gemeenten die eventueel geïnterviewd kunnen worden. Dit zijn de medewerkers van de gemeente Maastricht, Eindhoven en/of Den Bosch. Echter, deze zijn qua bebouwingsdichtheid en grote minder vergelijkbaar met Rotterdam. Mocht er tijd over zijn, ten tijde van het onderzoek, dan kan ervoor gekozen worden om medewerkers van een extra gemeente te interviewen. De interviews zullen als eerst gehouden worden met de medewerkers van de gemeente Den Haag, Amsterdam en Utrecht en daarna pas met de gemeente Rotterdam. Dit vanwege de uitkomsten die kunnen volgen uit de interviews. Er kan dan aan de medewerkers van de gemeente Rotterdam gevraagd worden waarom zij voor een bepaalde methode kiezen en niet voor eenzelfde methode als een van de andere gemeenten.

Per gemeente zal één persoon worden geïnterviewd. Er is hiervoor gekozen, omdat er verwacht wordt dat de medewerkers binnen de gemeente dezelfde antwoorden zullen geven. De procedures en richtlijnen zullen voor de werknemers binnen dezelfde gemeente hetzelfde zijn. De topics en bijbehorende vragenlijst zijn toegevoegd in bijlage 1. Deze vragenlijst zal naarmate het onderzoek vordert, aangepast en uitgebreid worden.

In dit onderzoek zijn medewerkers van de gemeente Amsterdam, Utrecht, Eindhoven en Rotterdam geïnterviewd. Met Den Haag is meermaals geprobeerd om een interview te in te plannen. Helaas is dit niet gelukt. Dit zal de validiteit van het onderzoek niet beperken. In het meest recente contact met de gemeente Den Haag (9 juni 2020) werd door een medewerker van de gemeente aangegeven dat zij nog niet ver genoeg in het proces waren om antwoord te kunnen geven op mijn vragen. Zowel van de gemeente Amsterdam en Rotterdam zijn twee medewerkers gelijktijdig geïnterviewd. Hier is voor gekozen, omdat deze medewerkers een aanvulling op elkaar zijn.

Deelvraag 7: Welke methoden van de andere gemeenten, met betrekking tot de invulling van de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, kan de gemeente Rotterdam in overweging nemen, blijktens dossieronderzoek?

Om deelvraag 7 te beantwoorden, wordt gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode dossieronderzoek. Dit dossier bestaat uit de verslagen van de gehouden interviews tijdens dit onderzoek. Door de uitkomsten van de verschillende gehouden interviews met elkaar te vergelijken, ontstaat er een verschillenanalyse, die gebruikt kan worden voor een advies.

Verantwoording centrale vraag en doelstelling

Door de inzichten die in de loop van het onderzoek zijn opgedaan, is besloten de centrale vraag en de doelstelling aan te passen. Doordat de bruidsschat niet vermeld werd in zowel de centrale vraag als de doelstelling ontstond er een onvolledige centrale vraag en doelstelling. Door deze term toe te voegen is zowel de centrale vraag als de doelstelling volledig.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het huidige vergunningsverleningsproces voor bouwen uit de Wabo uitgelegd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 uitgelegd welke veranderingen plaatsvinden in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet. In hoofdstuk 4 wordt verder ingegaan op de verandering die plaatsvindt met de komst van de omgevingsvergunning en de splitsing tussen de ruimtelijke en technische toets voor activiteiten. In hoofdstuk 5 wordt aandacht besteed aan de bruidsschat en hoe er invulling gegeven kan worden aan de bruidsschatregels. Hoofdstuk 6 en 7 zijn geschreven naar aanleiding van gehouden interviews met medewerkers van de gemeente Amsterdam, gemeente Utrecht, gemeente Eindhoven en gemeente Rotterdam. Deze hoofdstukken geven antwoord op de vraag hoe de verschillende gemeenten omgaan met de invulling van de bruidsschatregels, in het bijzonder de bepalingen opgenomen in artikel 2 Bijlage II van het Bor. In hoofdstuk 8 wordt vervolgens onderzocht welke methode voor het beoordelen van de bruidsschatregels het beste toegepast kan worden door de gemeente Rotterdam. Tot slot zijn in hoofdstuk 9 en 10 de conclusies en aanbevelingen opgenomen die voortvloeien uit het totale onderzoek.

Hoofdstuk 2: Het huidige vergunningsverleningsproces

In dit hoofdstuk zal de deelvraag “Hoe ziet het huidige vergunningverleningsproces eruit aan de hand van literatuuronderzoek en wetsanalyse?” beantwoord worden.

Het omgevingsrecht is een rechtsgebied dat ziet op het beheren van het milieu, het beschermen van de natuur en het ordenen van de ruimte. De focus van dit hoofdstuk zal liggen op de ruimtelijke ordening en de bouwactiviteiten.

Één van de uitgangspunten van het huidige ruimtelijke beleid is:

- *Centraal wat moet, decentraal wat kan. Het Rijk geeft aan welke nationale doelen gemeenten en provincies dienen op te nemen in hun plannen en hoe. Ook provincies kunnen aangeven welke doelen zij in het gemeentelijk plan willen zien. Wel is er veel vrijheid voor gemeenten en provincies om inrichting te geven aan de omgeving.*⁸

In de Wabo is het vergunningstelsel opgenomen voor de fysieke leefomgeving. In artikel 2.1 van de Wabo staat een overzicht met de wettelijke vergunning- en ontheffingsstelsels. Lid 1 sub a van dit artikel heeft betrekking op de omgevingsvergunning voor de bouw. Het uitgangspunt is dat zonder een omgevingsvergunning het verboden is een project uit te voeren dat bestaat uit het bouwen van een bouwwerk. Maar er bestaan uitzonderingen op deze regeling.⁹ Deze uitzondering is opgenomen in artikel 2.1 lid 3 Wabo. Dit artikel geeft aan dat er bij algemene maatregel van bestuur categorieën van activiteiten aangewezen kunnen worden waarvoor het verbod om zonder omgevingsvergunning het uitvoeren van een activiteit niet geldt.¹⁰ Dus het bouwen zonder omgevingsvergunning. Het gaat hierbij om de AMvB genaamd het Besluit omgevingsrecht (Bor). In dit besluit zijn twee vergunningsvrije activiteiten genoemd die betrekking hebben op het bouwen, namelijk:

- Bouwen, artikel 2.3 lid 1 Bor;
- Bouwen en planologisch gebruiksactiviteiten, artikel 2.3 lid 2 Bor.

In dit artikel wordt voor beide naar Bijlage II van het Bor verwezen. Hierin staat een opsomming weergegeven van bouwwerken en gebruiksactiviteiten, die onder gestelde voorwaarden vergunningsvrij zijn. Het gaat hierbij om artikel 2 en 3 bijlage II Bor.

⁸ Liedekerken 2012, p. 23

⁹ De Waard & Oortwijn 2019, p. 89

¹⁰ De Waard & Oortwijn 2019, p. 89

2.1 Aanvraag procedure

Indien er wel een vergunningsplichtige activiteit wordt uitgevoerd dan dient de aanvraag voor een omgevingsvergunning schriftelijk ingediend te worden. Dit kan zowel elektronisch als via een papieren formulier. De eisen, waaraan een aanvraag dient te voldoen, is opgenomen in artikel 4.2 Awb. De hoofdregel is dat de aanvraag van een omgevingsvergunning ingediend dient te worden bij het college van burgemeester en wethouders. Wanneer de aanvraag ontvangen is, krijgt de aanvrager een bevestiging van de aanvraag toegestuurd, met daarin uitgelegd wie het bevoegde gezag is en welke procedure voor de aanvraag gevolgd wordt. In artikel 3.1 lid 3 Wabo staat welke informatie de bevestiging nog meer dient te bevatten.¹¹

Indien er bij één handeling meerdere vergunningen nodig zijn die voortvloeien uit artikelen 2.1 en 2.2 Wabo, zijn zij onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zij dienen gelijktijdig aangevraagd te worden. In artikel 2.7 Wabo is hiervoor een bepaling opgenomen.

De Wabo kent twee voorbereidingsprocedures, de reguliere en de uitgebreide. In beginsel is de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing, tenzij er tijd nodig zal zijn door de complexiteit van de aangevraagde activiteit.¹² Welke procedure geldt, is te vinden in artikel 3.7 en 3.10 Wabo.

2.2 De reguliere voorbereidingsprocedure

De procedure voor de reguliere voorbereidingsprocedure is geregeld in paragraaf 3.2 van de Wabo. Deze procedure begint met kennisgeving van de aanvraag om een omgevingsvergunning in een of meer bladen, of op een andere geschikte wijze. Dit staat in artikel 3.8 Wabo. Het bevoegd gezag dient binnen acht weken na ontvangst te beslissen op de aanvraag (artikel 3.9 lid 1 Wabo). Deze termijn kan eenmalig verlengd worden met zes weken (artikel 3.9 lid 2 Wabo). Indien gebruik gemaakt wordt van de verlenging, dient dit binnen de eerste termijn bekend gemaakt te worden, hierbij dient gelijk de reden voor de verlenging vermeld te worden. Wordt de termijn overschreden, dan wordt de aanvraag van rechtswege verleend (artikel 3.9 lid 3 Wabo jo. artikel 4:20b Awb). Dit heet *lex silencio positivo*. De beschikking treedt een dag na de bekendmaking in werking (artikel 6.1 Wabo).¹³ Bezwaar heeft geen schorsende werking. In artikel 6.1 lid 2 Wabo zijn uitzonderingen opgenomen voor de inwerkingtreding. De inwerkingtreding

¹¹ De Waard & Oortwijn 2019, p. 36

¹² De Waard & Oortwijn 2019, p. 37

¹³ De Waard & Oortwijn 2019, p. 38

geldt dan pas na de afloop van de zes weken bezwarentermijn.¹⁴ Bezwaar is mogelijk op grond van artikel 7:1 Awb en beroep op grond van artikel 8:1 Awb.

2.3 De uitgebreide voorbereidingsprocedure

De uitgebreide voorbereidingsprocedure is van toepassing op de bepalingen benoemd in artikel 3.10 Wabo. In dit artikel wordt verwezen naar afdeling 3.4 van de Awb. Deze afdeling beschrijft de stappen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure. De procedure start met een terinzagelegging van het ontwerpbesluit voor zes weken (artikel 3:11 Awb). Van deze terinzagelegging moet kennisgegeven worden door een publicatie (artikel 3:12 Awb).¹⁵ Tijdens de terinzagelegging kunnen zienswijzen naar voren worden gebracht. De ingebrachte zienswijzen worden zorgvuldig afgewogen bij de besluitvorming. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld te reageren op de ingebrachte zienswijzen (artikel 3:15 lid 3 Awb).¹⁶ Vervolgens dient een besluit op de aanvraag binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag genomen te worden, de beslistermijn is opgenomen in artikel 3:18 Awb. Het besluit dient bekend gemaakt te worden op dezelfde wijze als de kennisgeving van het ontwerpbesluit.¹⁷

2.4 De omgevingsvergunning bouw

Op grond van artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo moet voor alle bouwwerken, die niet vergunningsvrij zijn, een omgevingsvergunning aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt vervolgens getoetst aan artikel 2.10 Wabo. In lid 1 van dit artikel zijn de weigeringsgronden opgenomen voor het weigeren van de omgevingsvergunning. Als de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan (een door de gemeenteraad opgesteld document, over welke regels gelden in het gebied van de gemeente) of het exploitatieplan (met dit plan kunnen gemeente grip houden op bouwinitiatieven indien de gemeente zelf geen eigenaar is van de grond) (artikel 2.10 lid 1 sub c Wabo), dan dient de aanvraag aangemerkt te worden als een aanvraag voor planologische medewerking. Dit op grond van artikel 2.10 lid 2 Wabo.¹⁸

Verder staan er in de Ministeriële Regeling omgevingsrecht (hierna: Mor) bepalingen opgenomen, waaraan de aanvraag dient te voldoen.

¹⁴ De Waard & Oortwijn 2019, p. 44

¹⁵ De Waard & Oortwijn 2019, p. 11

¹⁶ De Waard & Oortwijn 2019, p. 12

¹⁷ De Waard & Oortwijn 2019, p. 12

¹⁸ De Waard & Oortwijn 2019, p. 104

2.5 Bouw vergunningvrij

In artikel 2 van Bijlage II van het Bor staat een overzicht van activiteiten die vergunningvrij zijn voor zowel het bouwen (artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo) als het gebruik van gronden (artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo). Een bestemmingplantoets hoeft voor deze activiteiten niet uitgevoerd te worden. De activiteiten worden direct getoetst aan de voorwaarden benoemd in artikel 2 van de Bijlage. Voldoen de activiteiten aan de vereisten benoemd in artikel 2 van de bijlage dan kunnen zij vergunningsvrij gerealiseerd worden. Ook als het strijdig is met het bestemmingsplan.¹⁹

In artikel 3 van Bijlage II van het Bor staan categorieën opgenomen voor bouwactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist. De bouwwerken die benoemd zijn in dit artikel zijn vergunningsvrij en mogen gebouwd worden zonder omgevingsvergunning. Als de bouw en het gebruik van grond in het geldende bestemmingsplan past. Indien het bouwwerk niet in het bestemmingsplan past, dan dient er een omgevingsvergunning verleend te worden voor het afwijken van het bestemmingsplan.²⁰

2.6 Deelconclusie

Het omgevingsrecht ziet op het beheren van het milieu, het beschermen van de natuur en het ordenen van de ruimte. Voor bouwen en planologische activiteiten heb je een omgevingsvergunning nodig, tenzij in artikel 2 Bijlage II van het Bor een uitzondering is opgenomen. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning kunnen twee procedures gevolgd worden; de reguliere procedure of de uitgebreide uniforme voorbereidingsprocedure. De uitgebreide procedure is van toepassing op de bepalingen opgenomen in artikel 3.10 Wabo. Een aanvraag dient schriftelijk ingediend te worden bij het college van burgemeester en wethouders. De aanvraag moet aan de eisen voldoen benoemd in artikel 4.2 Awb.

¹⁹ De Waard & Oortwijn 2019, p. 96

²⁰ De Waard & Oortwijn 2019, p. 102-103

Hoofdstuk 3: Veranderingen in het vergunningsverleningsproces door de Omgevingswet

In dit hoofdstuk wordt er antwoord gegeven op de volgende deelvraag: “Wat gaat er veranderen met de komst van de Omgevingswet op het gebied van het ruimtelijke vergunningsverleningsproces, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?”

3.1 Toekomstige wetgeving: de Omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. In deze wet worden 26 wetten gebundeld tot één nieuwe wet. In de Omgevingswet staat de fysieke leefomgeving centraal. Het stelsel van de Omgevingswet gaat uit van meer vertrouwen in de mensen die ermee te maken krijgen.²¹ Zo speelt participatie van burgers en bedrijven een grote rol. Doordat er (1) minder regels zijn, is er (2) meer ruimte voor initiatieven van de burger.²² Dit zijn twee van de vier uitgangspunten van de Omgevingswet. De andere twee uitgangspunten zijn; (3) lokaal maatwerk en (4) vertrouwen. Het maatschappelijke doel van de Omgevingswet is een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken en in stand te houden en de fysieke leefomgeving zo te beheren dat de maatschappelijke behoefte vervuld kan worden.²³ Behalve dat participatie van burgers en bedrijven een grote rol gaat spelen, is er ook meer ruimte om te anticiperen, zijn alle regels op één plek terug te vinden, wordt het ‘nee, tenzij’ -principe vervangen door het ‘ja, mits’ -principe en is er nog maar één omgevingsvergunning. De gebruiker staat centraal.²⁴

Zoals eerder benoemd worden alle oude wetten, betreffende het Omgevingsrecht, gebundeld tot één wet: de Omgevingswet. Naast de Omgevingswet zijn er ook vier Algemene Maatregelen van Bestuur die doorwerking hebben op de Omgevingswet. Deze AMvB's zijn: Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl), Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en het Omgevingsbesluit (hierna: Ob). Het Invoeringsbesluit vult de vier AMvB's aan en bevat overgangsrecht.²⁵

²¹ Starten met de kerninstrumenten van de Omgevingswet

²² Uitgangspunten en doelen van de Omgevingswet

²³ Uitgangspunten van de Omgevingswet

²⁴ Uitgangspunten van de Omgevingswet

²⁵ Wet- en regelgeving Rijk

3.2 De kerninstrumenten

De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten. Die overheden kunnen deze zes kerninstrumenten inzetten bij het uitvoeren in de praktijk.

1. De omgevingsvisie; hierin legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de langere termijn voor de fysieke leefomgeving vast. De omgevingsvisie is vormvrij en geldt voor het gehele grondgebied van de gemeente.²⁶
2. Het omgevingsplan; er is per gemeente één omgevingsplan, hierin staan alle regels die de gemeente stelt aan de fysieke leefomgeving.²⁷
3. Het programma; hierin worden maatregelen geformuleerd die tot de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving leiden. Er zijn vier soorten programma's waarvan twee verplicht. De programma's zijn zelfbindend.²⁸
4. Algemene rijksregels betreffende de fysieke leefomgeving; hiermee hebben gemeenten de mogelijkheid om gebiedsgericht of individueel maatwerk te verrichten.
5. De omgevingsvergunning; om activiteiten te kunnen uitvoeren in de fysieke leefomgeving moet er een omgevingsvergunning worden aangevraagd.²⁹
6. Het projectbesluit; zorgt bij het Rijk en de provincie voor een uniforme procedure bij besluitvorming over ingewikkelde projecten.³⁰ (De gemeenten gebruiken hiervoor het omgevingsplan). Hierbij gaat het om een specifiek overheidsbelang. Met een projectbesluit wordt het omgevingsplan direct gewijzigd.³¹

Voor de gemeente zijn de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning de belangrijkste instrumenten. Deze vier kerninstrumenten worden hieronder nader uitgelegd, beginnend met de omgevingsvisie en het programma.

3.2.1. De omgevingsvisie

Zowel de omgevingsvisie als het programma zijn van belang voor gemeenten. Beide kerninstrumenten hebben betrekking op het vastleggen en de ontwikkeling van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Door gebruik te maken van deze documenten kunnen bestuursorganen doelstellingen opnemen voor de fysieke leefomgeving en aangeven hoe deze doelstellingen worden bereikt.³²

²⁶ Omgevingsvisie gemeente

²⁷ Alles over het omgevingsplan

²⁸ Kenmerken van het programma

²⁹ Omgevingsvergunning

³⁰ Kerninstrumenten

³¹ Van den Broek 2019, p. 315

³² Oldenziel en de Vos 2018, p. 53

De gemeenteraad stelt de gemeentelijke omgevingsvisie vast. In deze omgevingsvisie wordt de integrale langetermijnvisie over de ontwikkelingen van de fysieke leefomgeving opgenomen over het bestuursgebied van de gemeente.³³

De omgevingsvisie heeft betrekking op alle onderdelen van de fysieke leefomgeving. De visievorming op verschillende terreinen worden samengevoegd, met elkaar verbonden en integraal afgewogen, denk hierbij aan terreinen zoals bodem, water, lucht, natuur, cultureel erfgoed en landschappen. Door deze terreinen samen te voegen en met elkaar te verbinden ontstaat er één kenbaar en integraal beleidsdocument met daarin het gehele strategische omgevingsbeleid. Er is geen geldingsduur voor de omgevingsvisie opgenomen in de Omgevingswet, er wordt van het bestuursorgaan verwacht dat zij hun omgevingsvisie actueel houden.³⁴ In artikel 3.2 van de Ow is de inhoud van de omgevingsvisie geregeld.

De omgevingsvisie is een politiek-bestuurlijk document met een zelfbindend karakter. Het in de Omgevingswet gehanteerde principe van scheiding van beleid en normstelling hangt samen met dit zelfbindende karakter. Net als onder de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) is in de Omgevingswet niet geregeld dat omgevingsvisies doorwerken naar omgevingsvisies of instrumenten van andere bestuursorganen.³⁵ Dit houdt in dat de omgevingsvisie niet aangepast hoeft te worden, wanneer bijvoorbeeld het programma wordt gewijzigd.³⁶ De doorwerking van het in een omgevingsvisie neergelegde beleid naar andere bestuurslagen of naar burgers en bedrijven verloopt via andere instrumenten, zoals algemene regels of instructieregels.³⁷

3.2.2. Het programma

Waar de omgevingsvisie vooral het strategisch omgevingsbeleid vastlegt, is een programma voornamelijk uitvoeringsgericht.³⁸ Om de doelstellingen voor de fysieke leefomgeving van de omgevingsvisie te verwezenlijken, is het opstellen van programma's belangrijk.³⁹ Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de programma's. Dit kunnen zij doen voor ieder aspect van de fysieke leefomgeving, zoals landschap en recreatie, echter kan een programma ook gericht zijn

³³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 53

³⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 54

³⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 55

³⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 56

³⁷ Oldenziel en de Vos 2018, p. 56

³⁸ Van den Broek 2019, p. 248

³⁹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 57

op de ruimtelijke ontwikkeling van een bepaald gebied.⁴⁰ Er zijn verplichte en onverplichte programma's. Een programma kan zowel maatregelen bevatten om aan een omgevingswaarde te voldoen als maatregelen om een andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving te bereiken.⁴¹ Dit is de kern van een programma. Het bereiken hiervan dient binnen een te behappen termijn te geschieden.⁴² In artikel 3.5 Ow staan de inhoudelijke eisen waaraan een programma moet voldoen.

Het vaststellen van een programma is in beginsel niet verplicht, tenzij er een verplichting voortvloeit uit de richtlijnen van de Europese Unie, denk hierbij aan geluidsbeheersing, waterbeheer, natuurbeheer, stroomgebieds- en overstromingsrisicobeheer.⁴³ In artikel 3.6 en artikel 3.10 Ow zijn de verplichte programma's voor gemeenten opgenomen. Alle regels betreffende programma's zijn terug te vinden onder paragraaf 3.2 van de Omgevingswet.

Om het vastgelegde beleid in een programma uit te kunnen voeren dienen vaak andere instrumenten uit de Omgevingswet ingezet te worden. Denk hierbij aan omgevingsvergunningen, algemene regels, projectbesluiten of beleidsregels in de zin van titel 4.3 van de Awb.⁴⁴ Tevens kunnen instructieregels genoemd worden, deze kunnen bijvoorbeeld worden ingezet om een vastgelegd beleid in een programma van een hoger bestuursorgaan door te laten werken naar een lager bestuursorgaan. Vaak zal een programma, naast de juridische instrumenten, maatregelen bevatten voor de ontwikkeling, het beheer, het gebruik, de bescherming en het behoud van de fysieke leefomgeving, zoals voorgenomen beleidsmaatregelen of fysieke maatregelen.⁴⁵ Het programma bindt alleen het bevoegde gezag. In vergunningen, algemene regels etc. dient uitwerking gegeven te worden aan het programma.

3.2.2.1. Procedure

Bij het voorbereiden van een programma wordt gebruik gemaakt van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals bedoeld in afdeling 3.4 Awb en in artikel 16.27 lid 1 Ow. Dit geldt zowel voor facultatieve (niet verplichte) als verplichte programma's. In de voorbereidingsprocedure worden documenten meegenomen die voor het opstellen van een programma afzonderlijk worden vastgesteld. Eenieder kan zienswijzen indienen op grond van artikel 16.23 lid 1 Ow. Bij bepaalde programma's worden bij algemene maatregel van bestuur nadere eisen gesteld aan de inhoud, vorm of

⁴⁰ Van den Broek 2019, p. 248

⁴¹ Van den Broek 2019, p. 249

⁴² Oldenziel en de Vos 2018, p. 58

⁴³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 58

⁴⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 59

⁴⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 59

totstandkomingsprocedure. Dit geldt voor verplichte programma's die volgen uit de EU-richtlijnen, maar ook voor programma's met een programmatische aanpak. Deze eisen zijn opgenomen in het Ob, als het gaat om procedurele eisen en als het gaat om inhoudelijke eisen, in het Bkl. Programma's worden aangemerkt als omgevingsdocumenten (artikel 16.2 lid 1 Ow).⁴⁶

Tegen het besluit tot vaststelling van een programma is in de meeste gevallen geen beroep mogelijk bij de bestuursrechter, dit komt door het zelfbindende karakter van het programma.⁴⁷ Echter, er is een uitzondering op deze regel. Deze uitzondering geldt op programma's die een rechtstreekse titel geven voor het verrichten van activiteiten.⁴⁸ Tot slot zijn er programma's met een programmatische aanpak, dit is een onverplicht programma.⁴⁹ Deze programma's kunnen vastgesteld worden om doelstellingen van de fysieke leefomgeving te bereiken. Dit programma vormt het kader voor het beoordelen van de toelaatbaarheid van specifieke activiteiten. Denk hierbij aan het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit programma is vooral bedoeld om doelstellingen toch te blijven behalen wanneer er in complexe situaties veel druk komt te staan op de doelstellingen van de fysieke leefomgeving.⁵⁰

3.2.3. Het omgevingsplan

Door de komst van de Omgevingswet vervallen de bestemmingsplannen en gemeentelijke verordeningen, hier komt voor in de plaats één omgevingsplan dat gaat over het gehele gebied van de gemeente. In dit omgevingsplan komen alle belangrijke regels betreffende de fysieke leefomgeving samen. In artikel 2.4 Ow is het omgevingsplan opgenomen. Het omgevingsplan bevat algemeen verbindende voorschriften die voor eenieder gelden.⁵¹ Bijzondere kenmerken van het omgevingsplan zijn dat er regels zijn gebonden aan locaties, dat er met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit kan worden afgeweken van de regels in het plan en dat er beroep openstaat bij de bestuursrechter voor de vaststelling van het plan.⁵² De regels die opgenomen zijn in het omgevingsplan kunnen voor heel de gemeente gelden, maar ze kunnen ook op specifieke locaties of gebieden worden toegesneden. Tevens is er een tijdelijk deel in het omgevingsplan opgenomen. Hier valt het overgangsrecht in. In hoofdstuk 5 wordt dit nader uitgelegd.

⁴⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 60

⁴⁷ Oldenziel en de Vos 2018, p. 60

⁴⁸ Oldenziel en de Vos 2018, p. 60

⁴⁹ Van den Broek 2019, p. 253

⁵⁰ Oldenziel en de Vos 2018, p. 63

⁵¹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 70

⁵² Oldenziel en de Vos 2018, p. 70

Het omgevingsplan gaat dus over de gehele fysieke leefomgeving. Er kan meer in onderlinge samenhang worden geregeld doordat de onderwerpen van de fysieke leefomgeving die van belang zijn bij elkaar zijn gebracht.⁵³

De maatschappelijke doelen uit artikel 1.3 Ow worden in het omgevingsplan op gemeentelijk niveau uitgewerkt en geoperationaliseerd. Hierdoor ontstaat er een juridische doorwerking naar burgers en bedrijven. Er wordt een samenhangende afweging gemaakt in het plan over het beschermen en benutten van de gemeentelijke leefomgeving. Denk aan gebiedsgericht de omgevingskwaliteit afstemmen op de betrokken locatie, zoals bijvoorbeeld bij een monument. Tevens kunnen concrete regels in het omgevingsplan worden gesteld over specifieke onderwerpen of belangen, denk aan geluid en geur. Samenvattend kan het omgevingsplan zowel benut worden voor een brede samenhangende afweging als voor borging van specifieke onderwerpen of belangen.⁵⁴

3.2.3.1. Bevoegd gezag

De gemeenteraad is bevoegd met het vaststellen van het omgevingsplan, artikel 2.4 Ow. In artikel 2.8 Ow staat dat de gemeenteraad haar taken betreffende het vaststellen van het omgevingsplan kan delegeren naar het college van burgemeester en wethouders.⁵⁵ Het is aan de gemeenteraad om te bepalen welke taken dit zijn en welke voorwaarden in zij hieraan verbinden.⁵⁶

De totstandkoming van een omgevingsplan begint met een kennisgeving van het voornemen om een plan vast te stellen (artikel 16.29 Ow). Participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties is van belang voor de kwaliteit en het draagvlak van het besluit. Het is daarom van belang dat zij vroeg betrokken worden bij het proces voor het meest effectieve participatieproces. In het Omgevingsbesluit staat dat de gemeenten moet aangeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen betrokken worden bij de kennisgeving van het voornemen om een omgevingsplan vast te stellen. Hoe de participatie plaats vindt is vormvrij. Het is aan de gemeente om te bepalen wat zij een geschikte methode vindt. Desalniettemin is er een handreiking tot stand gekomen over participatie.⁵⁷ Artikel 16.30 Ow bepaalt dat afdeling 3.4 uit de Awb van toepassing is op de voorbereiding van het omgevingsplan, de

⁵³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 70

⁵⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 71

⁵⁵ Van den Broek 2019, p. 257

⁵⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 72

⁵⁷ Deze handreiking is terug te vinden op aandeslagmetdeomgevingswet.nl onder participatie, inspiratiegids.

uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Vervolgens wordt eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen (artikel 16.23 Ow). Het is aan de gemeenteraad om aan te geven wat er met de inbreng gedaan is.⁵⁸ Afhankelijk van de inhoud van het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan is het plan-mer-(beoordelings)plichtig. Mer staat voor milieueffectrapportage en is voor plannen en programma's. In artikel 16.36 Ow staat welke plannen en programma's een plan-mer moeten uitvoeren. Het moet hierbij gaan om de in 16.34 Ow voorgeschreven programma's of plannen die wettelijk of bestuursrechtelijk zijn.⁵⁹

Het omgevingsplan treedt in werking vier weken na de bekendmaking. Er staat beroep open voor belanghebbende bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS). Het omgevingsplan is vanaf het moment dat zienswijzen ingediend mogen worden, te raadplegen via het DSO (Digitaal stelsel Omgevingswet).⁶⁰ Het omgevingsplan is dus een grafisch 'document' waarbij zowel juridische als toepasbare regels in zijn opgenomen. Wanneer tussen de juridische en toepasbare regel verschillen zijn, dient het bevoegd gezag dit te kunnen motiveren.

Net als bij de omgevingsvisie is er voor het omgevingsplan geen vaste actualisatieplicht. Het is aan gemeenten om het omgevingsplan actueel te houden wanneer nodig wordt geacht, echter gelden er twee actualiseringsverplichtingen.

1. Het omgevingsplan dient binnen vijf jaar te worden aangepast (artikel 4.17 Ow): wanneer er sprake is van voortdurend afwijken van het omgevingsplan door middel van een omgevingsvergunning voor een ('buitenplans') omgevingsplanactiviteit. Het gaat hier dan om een omgevingsvergunning die in afwijking van het omgevingsplan een bouwactiviteit mogelijk maakt of waarbij wordt afgeweken van een in het omgevingsplan toegedeelde functie.^{61, 62}
2. Binnen de termijn die bij instructieregels worden gegeven voor de uitvoering daaraan (artikel 2.23 lid 4, artikel 2.25 lid 4, artikel 2.33 lid 3 en artikel 2.34 lid 4 Ow): dit is wanneer er sprake is van inpassing van instructieregels of regels over de inhoud van het omgevingsplan door het Rijk of van de provincie.⁶³

⁵⁸ Oldenziel en de Vos 2018, p. 72

⁵⁹ Van den broek 2019, p. 577- 578

⁶⁰ Oldenziel en de Vos 2018, p. 73

⁶¹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 71

⁶² Van den Broek 2019, p. 277

⁶³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 71

3.2.3.2. Diverse typen regels omgevingsplan

Binnen het omgevingsplan kunnen diverse types regels voorkomen. Hieronder worden de belangrijkste kort uitgelegd.

1. Regels over functies aan locaties (artikel 4.2 Ow)

In het omgevingsplan wordt een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en andere regels die met het oog daarop nodig zijn voor het gehele grondgebied opgenomen.⁶⁴

2. Voorbeschermingsregels (artikel 4.14 Ow)

Een voorbereidingsbesluit kan genomen worden met oog op de voorbereiding van het omgevingsplan. Dit besluit wijzigt het plan met beschermingsregels. Dit zijn tijdelijke regels om te voorkomen dat de locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van de beoogde nieuwe functie of andere regels. Deze regels treden direct in werking in het omgevingsplan.⁶⁵

3. Algemene regels over activiteiten en maatwerkregels (artikel 4.1 en 4.6 Ow)

In het omgevingsplan kunnen algemene regels over activiteiten opgenomen worden die effect hebben op de fysieke leefomgeving. De maatwerkregels maken het mogelijk om de algemene regels verder in te vullen of aan te vullen of ervan af te wijken.⁶⁶

4. Meldings-, informatie- en vergunningsplichten (artikel 4.4 Ow)

Er kan een informatieplicht in het omgevingsplan worden opgenomen. Er dient dan een document ingestuurd te worden met informatie over de activiteit. Tevens kan een meldingsvereiste in het omgevingsplan opgenomen worden. Zonder de melding is het dan niet toegestaan om een activiteit te verrichten. Dit staat in artikel 4.4 lid 1 Ow. In artikel 4.4 lid 2 Ow staat een mogelijkheid om een vergunningstelsel op te nemen. Hierdoor wordt het mogelijk om voor bepaalde activiteiten voorafgaand toestemming te vragen d.m.v. een vergunning, het gaat hier om een omgevingsplanactiviteit. Doordat er vergunningsplichten worden opgenomen in het omgevingsplan worden ook beoordelingsregels en aanvraagvereisten opgenomen. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het bouwen en het in stand houden van een bouwwerk.⁶⁷

⁶⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 74

⁶⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 76

⁶⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 77

⁶⁷ Oldenziel en de Vos 2018, p. 78

5. Gemeentelijke omgevingswaarden (artikel 2.11 Ow)

Een omgevingswaarde is in het omgevingsplan vastgelegde doelstelling voor de fysieke leefomgeving. Het is hierdoor mogelijk bepaalde bestaande of gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving tot uitdrukking te geven.⁶⁸

6. Programma's (artikel 3.15 lid 2 Ow)

Ook programma's kunnen opgenomen worden in het omgevingsplan, het gaat hierbij om programma's met een programmatische aanpak. Deze programma's zijn gericht op het verwezenlijken van gemeentelijke omgevingswaarden of andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving die opgenomen zijn in het omgevingsplan. Het doel van deze aanpak is het realiseren van de omgevingswaarde of andere doelstellingen.⁶⁹

7. Aanvullingsregelgeving

Tot slot zijn er aanvullingsregelingen opgenomen in het omgevingsplan, deze gaan o.a. over bodem, geluid en natuur. Deze regelingen bevatten specifieke bevoegdheden en opdrachten.⁷⁰ De aanvullingsregelingen zijn rijks AMvB's. Middels de instructieregels uit het Bkl moeten eventueel delen opgenomen worden in het omgevingsplan.

3.2.4. De omgevingsvergunning

In de Omgevingswet is één vergunning opgenomen voor activiteiten die mogelijke gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving: de omgevingsvergunning. In hoofdstuk 5 van de Omgevingswet is de omgevingsvergunning geregeld. De procedures zijn geregeld in hoofdstuk 16 van de Omgevingswet en in de Algemene wet bestuursrecht.⁷¹

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de bestaande vergunningstelsels. In alle gevallen is voortaan een omgevingsvergunning nodig.⁷² Met de omgevingsvergunning wordt vooraf door de overheid getoetst of bepaalde activiteiten kunnen worden verricht en, zo ja, onder welke voorwaarden.⁷³ Een voorbeeld van een gemeentelijke omgevingsvergunning, is het kappen van een boom. In artikel 5.1 Ow is bepaald dat het verboden is om de in het artikel benoemde activiteiten zonder

⁶⁸ Oldenziel en de Vos 2018, p. 78

⁶⁹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 79

⁷⁰ Oldenziel en de Vos 2018, p. 80

⁷¹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 107

⁷² Oldenziel en de Vos 2018, p. 109

⁷³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 107

omgevingsvergunning uit te voeren. De activiteiten benoemd in artikel 5.1 Ow hebben of kunnen gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.⁷⁴

Er zijn geen nieuwe vergunningplichtige activiteiten opgenomen in de Omgevingswet. Het gaat hier om de rijksvergunningsplichten. Echter, zijn diverse bestaande vergunningplichtige activiteiten samengevoegd onder één naam. Tevens is de vergunning voor bouwen opgesplitst in een technische bouwactiviteit en een omgevingsplanactiviteit. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 4.

3.2.4.1. Vergunningplicht

Naast de vergunningplichtige activiteiten die benoemd zijn in de Omgevingswet, kunnen gemeenten zelf een vergunningplicht instellen. Dit kan in het omgevingsplan. Welke activiteiten een vergunningplicht krijgen mogen gemeenten zelf bepalen, zolang het gaat om een activiteit die gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving. Dit is geregeld in artikel 4.4. lid 2 Ow.⁷⁵ Om te kijken of er een vergunningplicht geldt moet naast artikel 5.1 Ow ook het Bal en Bbl geraadpleegd worden. Voor bouw gerelateerde activiteiten dient het Bbl geraadpleegd te worden. Verder kan het DSO geraadpleegd worden om te kijken of de activiteit een vergunningsplicht heeft.⁷⁶ Overheden plaatsen zelf informatie in het DSO. Hierin is onder andere het omgevingsplan terug te vinden. Artikel 5.2 Ow regelt dat er van artikel 5.1 Ow afgeweken kan worden om bijvoorbeeld af te zien van de vergunningplicht of om er juist één in te stellen. Dit geldt alleen als het niet in strijd is met internationaalrechtelijke voorschriften. Verder is in artikel 5.5 Ow geregeld dat het verboden is om in strijd te handelen met aan de vergunning verbonden voorschriften.⁷⁷

De omgevingsvergunning heeft een zaaksgebonden karakter, in artikel 5.37 Ow is geregeld dat de omgevingsvergunning geldt voor eenieder die te maken heeft met de activiteit die betrekking heeft op de vergunning.⁷⁸ Verder is in artikel 5.6 Ow geregeld dat het verboden is een bouwwerk in stand te houden dat is gebouwd zonder de benodigde vergunning. De overtreding kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk gehandhaafd worden.⁷⁹

⁷⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 108

⁷⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 110

⁷⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 111

⁷⁷ Oldenziel en de Vos 2018, p. 112

⁷⁸ Oldenziel en de Vos 2018, p. 113

⁷⁹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 112

3.2.4.2. Onlosmakelijkheid

Op dit moment is in artikel 2.7 van de Wabo het vereiste van de onlosmakelijkheid opgenomen. Dit vervalt met de komst van de Omgevingswet. Dat betekent dat er een afzonderlijke vergunning kan worden aangevraagd voor onlosmakelijke activiteiten.⁸⁰

Hierdoor kan een vergunning aangevraagd worden door de initiatiefnemer op het moment dat hij passend acht bij de voorbereiding van zijn project. De verantwoordelijkheid voor de aanvraag ligt primair bij de aanvrager. Desalniettemin is het bevoegde gezag verplicht om de aanvrager erop te wijzen dat er redelijkerwijs andere besluiten nodig zijn om de gewenste activiteiten te verrichten (artikel 3:20 Awb).⁸¹ Met de Wkb wordt risicoklasse 1 bepaalt door de omvang van het object maar ook doordat er geen omgevingsvergunning nodig is op grond van het Bal.

De Bal-vergunning hoeft niet opgenomen te zijn in de aanvraag vanwege het ontbreken van de onlosmakelijkheid. Er blijven echter vragen, waaronder; hoe ga je dan goed toetsen of het wel risicoklasse 1 is?

3.2.4.3. Vergunning voor een of meer activiteiten en bevoegde gezag

Voor een vergunningplichtige activiteit kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Het is tevens mogelijk om voor meerdere activiteiten tegelijk een vergunning aan te vragen (artikel 5.7 Ow). Denk aan het kappen van een boom, vaak gaat dit gelijk met het slopen en bouwen. De aanvrager kan er zelf voor kiezen of hij een of meer activiteiten tegelijk aanvraagt.⁸²

Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegde gezag om te beslissen op een aanvraag voor één omgevingsvergunning, dit staat in artikel 5.8 Ow. Is er sprake van een aanvraag voor meerdere vergunningen tegelijk is artikel 5.12 Ow van toepassing. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat het college bevoegd is om te beslissen over de aanvraag tenzij bij een AMvB een ander betrokken bestuursorgaan wordt aangewezen. Artikel 5.13 Ow bepaalt 'eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag'. Dit is zodat de vergunninghouder maar te maken krijgt met één bevoegd gezag. Dit zorgt voor een vast aanspreekpunt.⁸³ Activiteiten waarbij het zwaartepunt van de inhoudelijke afweging ligt, bijvoorbeeld door de ingrijpendheid voor de gevolgen van de fysieke leefomgeving, worden magneetactiviteiten genoemd. Dit wordt zo genoemd omdat die activiteiten bepalend zijn voor de toedeling van het bevoegd gezag.⁸⁴

⁸⁰ Van den Broek 2019, p. 316

⁸¹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 115

⁸² Oldenziel en de Vos 2018, p. 114

⁸³ Oldenziel en de Vos 2018, p. 117

⁸⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 117

Een bestuursorgaan kan om diverse redenen om inbreng vragen van andere bestuursorganen bij de besluitvorming over omgevingsvergunningen. In paragraaf 16.2.3. Ow zijn deze vormen van betrokkenheid geregeld. In artikel 16.15 Ow het advies van andere organen en in artikel 16.16 Ow instemming van andere bestuursorganen.⁸⁵ Zo wordt in het Omgevingsbesluit geregeld welke bestuursorganen een adviesrecht hebben. De gemeenteraad heeft hierdoor een adviesrecht bij vergunningen voor ('buitenplanse') omgevingsplanactiviteiten waarbij wordt afgeweken van het omgevingsplan.⁸⁶

3.2.4.4. Beoordelingsregels

Beoordelingsregels worden ook wel het toetsingskader genoemd. Dit zijn regels over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning. Deze regels zijn gericht tot het bevoegd gezag. Het betreft een specifiek soort instructieregels over de uitoefening van een bevoegdheid.⁸⁷ Alle vergunningplichtige activiteiten hebben eigen beoordelingsregels. Deze regels zijn gericht op de belangen waarop de vergunningplicht voor de betrokken activiteit is ingesteld.⁸⁸ De wettelijke grondslagen voor de beoordelingsregels zijn opgenomen in paragraaf 5.1.3 van de Omgevingswet. Verder zijn er nog regels uitgewerkt in hoofdstuk 8 van het Bkl. Wanneer verschillende activiteiten gelijktijdig worden aangevraagd gelden de beoordelingsregels. Het gescheiden toetsingskader uit de Wabo wordt hiermee voortgezet. Aangevraagde activiteiten zullen zoveel mogelijk in samenhang beoordeeld worden en waar nodig zullen vergunningsvoorschriften zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. De beoordelings- en afwegingsruimte binnen de beoordelingsregels kan hierdoor benut worden door het bevoegde gezag.⁸⁹

3.2.4.5. De procedure

Voor de verlening van de omgevingsvergunning kan zowel de reguliere als de uitgebreide procedure, in de zin van de Awb, van toepassing zijn. Doorgaans is de reguliere procedure (artikel 16.62 Ow) van toepassing op omgevingsvergunningen.⁹⁰ Deze procedure begint met een kennisgeving van de aanvraag (artikel 16.63 Ow). Vervolgens heeft het bestuursorgaan acht weken de tijd voor een beslissing, wanneer het adviesrecht van toepassing is hebben ze twaalf weken de tijd. Deze beslistermijn kan eenmalig worden verlengd met zes weken. Uit artikel 16.64 Ow volgt dat het bevoegde

⁸⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 118

⁸⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 119

⁸⁷ Oldenziel en de Vos 2018, p. 119

⁸⁸ Oldenziel en de Vos 2018, p. 120

⁸⁹ Oldenziel en de Vos 2018, p. 120

⁹⁰ Van den Broek 2019, p. 368

orgaan de aanvrager hiervan op dezelfde wijze op de hoogte dient te stellen als waarop de aanvraag is gedaan. Tevens staat in artikel 16.64 lid 3 Ow dat *lex silencio positivo* niet meer van toepassing is, een overtreding van de beslistermijn leidt niet meer van rechtswege tot een vergunning. Wordt de termijn overschreden, dan gelden hiervoor de mogelijkheden van beroep en dwangsom uit de Awb.⁹¹ De omgevingsvergunning treedt in werking een dag na bekendmaking van het besluit, dit staat in artikel 16.79 lid 1 Ow.⁹²

Bij de uitgebreide procedure is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing in de zin van afdeling 3.4 Awb (artikel 16.65 Ow). De mogelijkheid om zienswijzen naar voren te brengen geldt voor eenieder, dit staat in artikel 16.23 Ow. De beslistermijn bedraagt 26 weken (artikel 3:18 Awb) en kan eenmaal verlengd worden met zes weken (artikel 16.66 lid 3 Ow).⁹³

Verder kan bij beide procedures een adviesorgaan, op verzoek van het bevoegde gezag, advies uitbrengen over de te nemen beslissing. Indien de uitgebreide procedure van toepassing is, kan het advies mede gebaseerd worden op het ontwerpbesluit.⁹⁴

Er wordt bij beide procedures vanuit gegaan dat er participatie heeft plaatsgevonden met derden in een voortraject. De initiatiefnemer is, op grond van artikel 16.55 lid 6 Ow, verplicht om aan te geven hoe hij belanghebbenden heeft geïnformeerd of betrokken.⁹⁵ In bijlage 9 is de bovenstaande procedure terug te vinden in een schema.

3.3 Decentralisatie van rijksregels

Met de komst van de Omgevingswet worden Rijksregels gedecentraliseerd. Gemeenten mogen zelf bepalen wat zij met deze gedecentraliseerde regels doen. Door de regels te decentraliseren kan beter afgestemd worden op de lokale omstandigheden. Nog niet alle gemeenten zullen bij de inwerkingtreding regels daarover hebben opgenomen in hun omgevingsplan. Om ervoor te zorgen dat er geen gat ontstaat, worden bestaande rijksregels van rechtswege opgenomen in het omgevingsplan. Dit wordt de bruidsschat genoemd.⁹⁶ De bruidsschat wordt in hoofdstuk 5 nader uitgelegd.

⁹¹ Van den Broek 2019, p. 370

⁹² Oldenziel en de Vos 2018, p. 122

⁹³ Van den Broek 2019, p. 369-370

⁹⁴ Van den Broek 2019, p. 376

⁹⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 122

⁹⁶ Oldenziel en de Vos 2018, p. 84

3.4 Deelconclusie

Met de komst van de Omgevingswet worden zes kerninstrumenten geïntroduceerd die helpen uitvoering te geven aan de Omgevingswet. De kerninstrumenten; het omgevingsplan en de omgevingsvergunning zorgen voor de grootste verandering in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces. Omgevingsvergunningen worden getoetst aan het omgevingsplan. Verder vindt er een splitsing plaats in een technische en ruimtelijke toets van de voormalige bouwvergunning uit de Wabo. Dit wordt de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit voor de technische toets en een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor de ruimtelijke toets. Verder vervalt het *lex silencio* beginsel voor vergunningen. Tot slot worden rijksregels gedecentraliseerd en opgenomen in de zogenoemde 'bruidsschat'.

Hoofdstuk 4: De knip

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de volgende deelvraag: "Wat houdt 'de knip' in de Omgevingswet in en wat zijn de gevolgen hiervan, blijkens wetsanalyse en literatuuronderzoek?" In dit hoofdstuk zal de focus van de knip met name liggen op activiteiten die betrekking hebben op het bouwen.

Indien een activiteit gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving en er toestemming van het bestuursorgaan nodig is om de activiteit te kunnen uitvoeren, dan dien je een omgevingsvergunning aan te vragen. Niettemin, het uitgangspunt van de Omgevingswet is om zoveel mogelijk algemene regels voor activiteiten op te nemen en daarmee te volstaan, zodat voor een initiatiefnemer voor een activiteit geen voorafgaande toestemming vereist is.⁹⁷ De aanvraag voor een activiteit met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken, heeft daarentegen wel gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Er dient daarom een omgevingsvergunning aangevraagd te worden. Echter, de bouwactiviteit, zoals men deze kent uit de Wabo, verandert met de komst van de Omgevingswet.

4.1 De knip

Met de komst van de Omgevingswet verandert er veel in het vergunningenproces. Niet alleen de manier van vergunningverlening verandert, maar ook de aanvraagprocedure en de soort vergunningen. Zo vindt er een splitsing plaats van de huidige bouwactiviteit. In de Memorie van Toelichting van de Omgevingswet van 4 juli 2018 worden de volgende redenen gegeven voor de splitsing:

"Een aanvraag wordt onder de Wabo zowel getoetst aan de technische regels uit het Bouwbesluit 2012 als aan de gemeentelijke bouwregels uit het bestemmingsplan, de bouwverordening en redelijke eisen van welstand die zijn uitgewerkt in de welstandsnota. Het vertrekpunt is dat bouwactiviteiten in beginsel vergunningplichtig zijn. Momenteel is landelijk uniform door het Rijk in bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (Bor) vastgelegd welke bouwactiviteiten vergunningvrij kunnen plaatsvinden, zonder voorafgaande toetsing aan de regels uit het Bouwbesluit 2012 en zonder dat de regels uit het bestemmingsplan of redelijke eisen van welstand van toepassing zijn. Daardoor kan het zijn dat er alleen om ruimtelijke redenen (in verband met het bestemmingsplan of de welstandstoets) een vergunning nodig wordt geacht. Er wordt in het kader van die vergunning echter ook getoetst aan de technische regels, ook als een preventieve

⁹⁷ Van den Broek 2019, p. 315

beoordeling aan die regels niet nodig wordt geacht. Andersom kan ook. Een vergunning is nodig wegens de technische regels, terwijl er dan ook onnodig wordt getoetst aan de ruimtelijke regels. Door de vergunning «op te knippen» in een technische vergunning en een ruimtelijke vergunning, kan voorkomen worden dat er onnodig aan bepaalde regels wordt getoetst. Voorliggend wetsvoorstel voorziet hierin. Door deze splitsing kan ook het aantal vergunningplichtige activiteiten verder worden beperkt. Dat leidt naar verwachting eveneens tot een administratieve lastenreductie.”⁹⁸

Zoals hierboven vermeld wordt, wordt bij de verlening van de huidige bouwvergunning getoetst aan zowel het technische als ruimtelijke aspect van de vergunning. Er vindt door de komst van de Omgevingswet een splitsing plaats op de technische en ruimtelijke toets, dit wordt de knip genoemd. Hierdoor ontstaan er twee soorten activiteiten: de bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit.⁹⁹

Beide vergunningen kunnen los van elkaar worden aangevraagd, echter het kan zijn dat je voor bepaalde activiteiten beide vergunningen nodig hebt. De bedoeling is, dat door middel van het vooroverleg duidelijk wordt of beide vergunningaanvragen nodig zijn. Ook kan een omgevingsplanactiviteit eerder aangevraagd worden dan een bouwactiviteit. Dit is bijvoorbeeld het geval indien er bouwtekeningen gemaakt moeten worden, daarvoor is het handig als je eerst een omgevingsplanactiviteit aanvraagt zodat je weet of het mag of niet.^{100, 101} Op 11 februari 2020 is de Invoeringswet Omgevingswet aangenomen door de Eerste Kamer, waardoor de knip officieel plaatsvindt.

4.1.1. Omgevingsplanactiviteit

De omgevingsplanactiviteit ziet op de ruimtelijke toets van het bouwen van een bouwwerk. Gemeenten mogen zelf per locatie in het omgevingsplan bepalen welke activiteiten vergunningplichtig zijn of op welke locaties een vergunningplicht geldt betreffende het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken.¹⁰² Uiteindelijk bepaalt de gemeente zelf of deze regels preventief worden getoetst of rechtstreeks werken in het kader van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. De hoofdregel is opgenomen in artikel 5.1 lid 1 Ow. Hierin staat dat het verboden is een omgevingsplanactiviteit te verrichten, tenzij een uitzondering

⁹⁸ Kamerstukken II, 2017/18, 34986, 3, p. 70-71 (MvT)

⁹⁹ De knip: scheiden van technisch en ruimtelijk bouwen

¹⁰⁰ De Haan 2019

¹⁰¹ De Haan 2018

¹⁰² Oldenziel en de Vos 2018, p. 128

wordt gemaakt bij AMvB, zoals bijvoorbeeld het Bbl.¹⁰³ De omgevingsplanactiviteit wordt getoetst aan het omgevingsplan.¹⁰⁴

De vergunningsvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken zijn opgenomen in artikel 2.15f Bbl. Een voorbeeld van een vergunningsvrij omgevingsplanactiviteit in het bouwen is het bouwen van een dakkapel. Dit geldt alleen voor de achterkant van het dak en een niet tot de openbaar toegankelijk gebied gekeerd zijdevlak, dit staat in artikel 2.15f sub b Bbl. Mocht de initiatiefnemer een dakkapel willen bouwen aan de voorkant van zijn dak, dan is dit mogelijk op grond van artikel 2.15d sub d Bbl. Het is zowel vergunningsvrij op grond van de technische als ruimtelijke toets. In artikel 5.21 lid 2 Ow staan de beoordelingsregels voor de aanvraag van een omgevingsplanactiviteit opgenomen. In dit artikel staat dat er onder andere wordt getoetst aan de ruimtelijke kaders, de welstandseisen en stedenbouwkundige eisen.¹⁰⁵

4.1.1.1. Redelijke eisen van welstand

Bij het aanvragen van een omgevingsplanactiviteit wordt door de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit beoordeeld of de aanvraag voldoet aan het welstandsbeleid. In het welstandsbeleid staan welstandscriteria opgenomen die van toepassing zijn binnen de gemeenten.¹⁰⁶ In artikel 2.2.3.1. Invoeringsbesluit Omgevingswet zijn bepalingen hierover opgenomen. Het welstandsbeleid wordt opgenomen in het omgevingsplan. Er worden bijvoorbeeld regels in het omgevingsplan opgenomen over het uiterlijk van een bouwwerk. De gemeenteraad stelt vervolgens beleidsregels op voor de beoordeling van het bouwwerk en of het aan de eisen voldoet. Deze beleidsregels worden zoveel mogelijk toegepast bij het beoordelen van het uiterlijk van een bouwwerk, wanneer er een aanvraag is gedaan voor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit.¹⁰⁷

4.1.1.2. Vergunningplichtig

Omgevingsplanactiviteiten hebben een vergunningsplicht, tenzij het een activiteit is die benoemd is in artikel 2.15f Bbl. Dan zijn de activiteiten vergunningsvrij. Een vergunningplicht kan op twee manieren ontstaan:

1. Men spreekt van een **binnenplanse omgevingsplanactiviteit**, wanneer er in het omgevingsplan regels zijn opgenomen voor een vergunningplicht voor een

¹⁰³ Van den Broek 2019, p. 338

¹⁰⁴ De Haan, *BR* 2019/17, p. 105

¹⁰⁵ Oldenziel en de Vos 2018, p. 128

¹⁰⁶ Wat is de welstandsnota?

¹⁰⁷ Van den Broek 2019, p. 278

activiteit. De gemeente kan zelf bepalen welke activiteiten dit zijn, met uitzondering van de door het Rijk vergunningsvrij gestelde activiteiten in het Bbl.¹⁰⁸

2. Wanneer de activiteit in strijd is met de regels van het omgevingsplan, maar er toch een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit wordt verleend, dan wordt er gesproken over een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit**.¹⁰⁹ Bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geldt dat de activiteit niet overeenkomt met de regels die opgenomen zijn in het omgevingsplan. Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan op twee manieren ontstaan: (1) het omgevingsplan bepaalt dat er een vergunning nodig is voor het uitvoeren van de activiteit, maar het is niet mogelijk de vergunning te verlenen volgens de beoordelingsregels. (2) de activiteit is in strijd met het omgevingsplan, maar door de gestelde instructies en instructieregels van het Rijk en de provincie beperkt.¹¹⁰

4.1.1.3. Vergunningsvrij (artikel 2.15f Bbl)

Verder kunnen gemeenten, toegespitst op locatie, specifieke omstandigheden bepalen om meer bouwwerken vergunningsvrij te maken of hiervoor een informatieplicht of meldingsplicht voor op te nemen.¹¹¹ In artikel 2.15f Bbl is een lijst met vergunningsvrije activiteiten opgenomen met betrekking tot omgevingsplanactiviteiten.

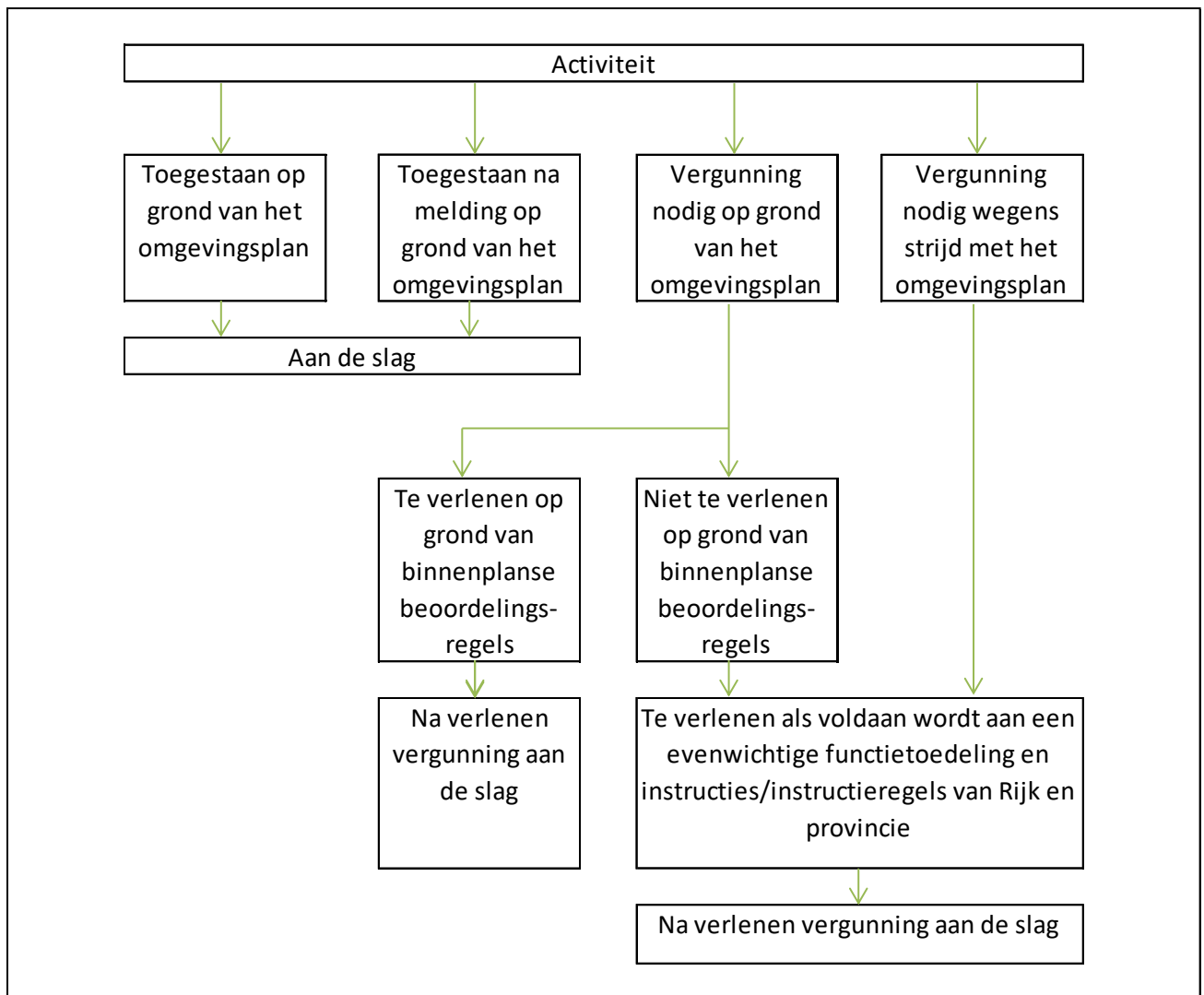
In het onderstaande figuur is een beslisboom opgenomen over de verlening van omgevingsvergunningen voor omgevingsplanactiviteiten.

¹⁰⁸ Dit houdt de omgevingsplanactiviteit in

¹⁰⁹ Van den Broek 2019, p. 340-341

¹¹⁰ Dit houdt de omgevingsplanactiviteit in

¹¹¹ Van den Broek 2019, p. 339

Figuur 1: Beslisboom omgevingsplanactiviteit¹¹²

4.1.2. Bouwactiviteit

De bouwactiviteit ziet op het technische gedeelte van de aanvraag. Dit is opgenomen in artikel 5.1 lid 2 Ow. Bij deze aanvraag wordt er getoetst aan de technische regels die opgenomen zijn in het Bbl over de bouwkwaliteit of daartoe bestemde maatwerkregels in het omgevingsplan.¹¹³ Dit geldt met name voor bouwactiviteiten met een zwaarder risicoprofiel. Bouwwerken met een lichter risicoprofiel zullen veelal vergunningsvrij zijn, maar zij moeten wel voldoen aan de bouwtechnische regels die in de Bbl benoemd zijn.¹¹⁴ Door de knip zijn er meer vergunningsvrije technische bouwactiviteiten bij gekomen. Dit komt doordat er niet meer naar de ruimtelijke randvoorwaarden gekeken

¹¹² Van den Broek 2019, p. 341 en Oldenziel en de Vos 2018, p. 129

¹¹³ De Haan, BR 2019/17, p. 105

¹¹⁴ Oldenziel en de Vos 2018, p. 127

hoeft te worden.¹¹⁵ De vergunningsvrije bouwwerken staan in artikel 2.15d Bbl. Een voorbeeld van een vergunningsvrije bouwactiviteit is een dakkapel plaatsen aan zowel de voor- als achterkant van een huis.

4.1 Deelconclusie

De knip houdt in dat de bouwactiviteit, zoals bekend uit de Wabo, door de komst van de Omgevingswet opgesplitst wordt in een bouwactiviteit en een omgevingsplanactiviteit. Waarbij de bouwactiviteit alleen nog op het technische aspect van de activiteit ziet en de omgevingsplanactiviteit ziet op het ruimtelijke aspect van de activiteit. Er is voor deze splitsing gekozen, omdat het onnodige toetsing voorkomt aan zowel het technische als ruimtelijke aspect. Daarnaast beperkt het de vergunningplichtige activiteiten en het zorgt voor een administratieve lastenreductie. Voor de aanvraag van een omgevingsplanactiviteit dient er naar de toetsingskaders in het omgevingsplan gekeken te worden. Afhankelijk van wat er in het omgevingsplan opgenomen is, kan er een omgevingsvergunning voor een 'activiteit binnenplans' afgegeven worden. Staat er niks over opgenomen in het omgevingsplan, dan kan er voor gekozen worden om 'buitenplans' af te wijken van het omgevingsplan en de vergunning als nog te verlenen.

¹¹⁵ De knip: scheiden van technisch en ruimtelijk bouwen

Hoofdstuk 5: De bruidsschat

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op de volgende deelvraag: "Welke mogelijkheden zijn er, met de komst van de Omgevingswet, om invulling te geven aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens literatuuronderzoek en wetsanalyse?" Er zal eerst een uitleg worden gegeven hoe de bruidsschat tot stand is gekomen. Vervolgens wat de bruidsschat inhoudt en tot slot welke mogelijkheden er zijn om invulling te geven aan de regels in de bruidsschat.

5.1 Bruidsschat

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 worden zoveel mogelijk rijksregels gedecentraliseerd naar gemeenten en waterschappen. Om de overgang van de oude regelgeving zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen, is de bruidsschat bedacht. Dit, in overleg met de VNG (vereniging Nederlandse gemeenten) en de Unie van waterschappen.¹¹⁶ In deze bruidsschat komen de voormalige rijksregels terecht.¹¹⁷ De reden dat deze regels zijn opgenomen in de bruidsschat is om te voorkomen dat tijdens de overgangsfase deze regels komen te vervallen, zonder dat er nieuwe regels zijn opgenomen in het omgevingsplan. De overgangsrechtbepalingen betreffende het omgevingsplan met tijdelijke deel naar omgevingsplan is opgenomen in hoofdstuk 22 van de Omgevingswet.

Er worden, over het geheel genomen, vier rechtsgebieden geregeld in de bruidsschat:

- Regels over milieubelastende activiteiten;
- Regels over lozingen;
- Regels over de gevolgen van emissies;
- Regels op het gebied van het bouw en ruimtelijke activiteiten.¹¹⁸

Doordat de bruidsschat als overgangsfase bedoeld is, hebben de gemeenten tot 2029 de tijd om te bepalen hoe ze invulling gaan geven aan de, in de bruidsschat opgenomen, rijksregels. De bruidsschat wordt opgenomen in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. De regels in de bruidsschat dienen voor het einde van de overgangsfase overgezet te worden van het tijdelijke deel van het omgevingsplan naar het definitieve deel van het omgevingsplan.¹¹⁹ De bruidsschatregel vervalt op het moment dat er een

¹¹⁶ Fikke, *M en R* 2019/117, p. 737

¹¹⁷ De Waard & Oortwijn 2019, p. 210

¹¹⁸ De Waard & Oortwijn 2019, p. 210

¹¹⁹ De Waard & Oortwijn 2019, p. 211

regel overgezet wordt in het definitieve omgevingsplan. Dit gebeurt bij een besluit tot wijziging van het omgevingsplan. Tegen dit besluit staat beroep open.¹²⁰

Ook bij de bruidsschat geldt dat het oude recht blijft gelden, indien je een vergunning hebt aangevraagd voordat de bruidsschatregel opgenomen wordt in het definitieve omgevingsplan. Dit, om te voorkomen dat burgers en bedrijven bij inwerkingtreding plots geconfronteerd worden met andere regels.¹²¹

De gemeenten en waterschappen mogen zelf bepalen hoe zij met deze rijksregels omgaan, door regelingen te wijzigen, te laten vervallen of te handhaven.¹²² Dit mag zolang ze zich maar houden aan de instructieregels van het Rijk en de provincie.¹²³ Naast dat de omgevingsplanregels moeten zorgen voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, geldt voor een groot deel van de bruidsschat geen specifieke instructieregel. Er is hierdoor een ruime afwegingsruimte voor gemeenten en waterschappen.¹²⁴

In de bruidsschat zijn zowel vergunningplichten opgenomen als de uitzonderingen hierop, die betrekking hebben op bouwwerken en omgevingsplanactiviteiten.¹²⁵ Bijlage II van het Bor is onder andere één van de bepalingen die opgenomen is in de bruidsschat.¹²⁶ Het gaat hierbij met name om artikel 2 en 3 van Bijlage II van het Bor. Deze artikelen betreffen bouwactiviteiten en planologische gebruiksactiviteiten die geen omgevingsvergunning behoeven. Hoofdstuk 22 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet gaat over de bruidsschat. In paragraaf 22.2.7 staan vergunningplichten met betrekking tot het bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken opgenomen. In paragraaf 22.2.7.3, artikel 22.35 Invoeringsbesluit Omgevingswet staan de uitzonderingen opgenomen.

5.2 Omgaan regels bruidsschat

Zoals eerder benoemd, heeft iedere gemeente en waterschap zelf de keus om te bepalen of ze regels in de bruidsschat wijzigen, laten vervallen of handhaven. Regels kunnen hiermee afgestemd worden op het gemeentelijk beleid of de gemeentelijke situatie.¹²⁷

Hoe er invulling wordt gegeven aan deze regels zal daarom ook per gemeente verschillen. Alle regels uit de bruidsschat dienen voor 2029 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan opgenomen te worden in het officiële deel van het omgevingsplan.

¹²⁰ De Waard & Oortwijn 2019, p. 211

¹²¹ Fikke, *M en R* 2019/117, p. 740

¹²² De bruidsschat

¹²³ Achtergrond bruidsschat

¹²⁴ Fikke, *M en R* 2019/117, p. 739

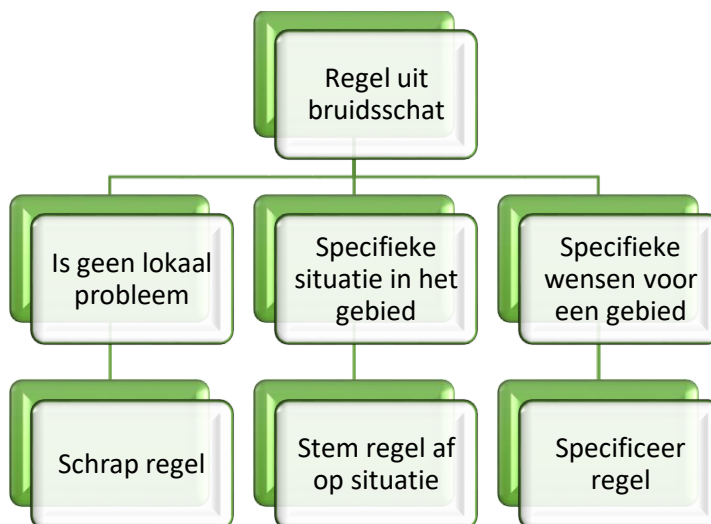
¹²⁵ Voormalige rijksregels over bouwwerken, open erven en terreinen naar omgevingsplan

¹²⁶ Achtergrond bruidsschat

¹²⁷ De bruidsschat

Wanneer dit gedaan is volgt er een raadsbesluit. Dit geldt voor alle regels in de bruidsschat, ook de regels die ongewijzigd blijven.¹²⁸ Wanneer niet voor 2029 is aangepast voldoe je niet aan de instructieregels van het BKL en kan er vanuit interbestuurlijk toezicht een aanwijzing worden gegeven.

Om te besluiten wat er met de regels in de bruidsschat gebeurt, kunnen de gemeenten drie acties uitvoeren, dit is weergegeven in de zelfgemaakte beslisboom in figuur 2.

Figuur 2 Beslisboom regels bruidsschat

Het bovenstaande schema kan worden ingezet om te kijken welke regels overbodig zijn en welke regels belangrijk zijn om op te nemen in het Omgevingsplan. Zo kan je een selectie maken van de regels in de bruidsschat.

Er kunnen dus drie acties uitgevoerd worden: 1) de regel schrappen, 2) de regel op de situatie afstemmen en 3) de regel specificeren. Per regel dient er een afweging gemaakt te worden welke het beste past bij de gemeente. Komt een bepaalde regel voor een activiteit veel voor binnen de gemeente, dan kan je ervoor kiezen om deze regel in zijn geheel op te nemen in het omgevingsplan. De gemeente mag zelf kiezen of er een vergunningplicht, informatieplicht, meldingsplicht of alleen een inhoudelijke regel opgenomen wordt over de regel. Ze kunnen er ook voor kiezen de regel onder de algemene regels van het omgevingsplan op te nemen. De activiteit wordt dan getoetst aan de regels in het omgevingsplan. Het kan ook voorkomen dat de regel niet aangepast hoeft te worden en rechtstreeks overgenomen kan worden in het omgevingsplan. Je behoud dan de regel uit de bruidsschat.

¹²⁸ De bruidsschat

Het is niet altijd mogelijk om regels van de bruidsschat ongewijzigd over te nemen in het omgevingsplan. Het kan voorkomen dat de terminologie niet meer klopt of dat de regel niet past bij de eigen visie van de gemeente. De gemeente dient dan de regel eerst aan te passen, voordat de regel opgenomen kan worden in het omgevingsplan.¹²⁹

Bruidsschatregels komen in 2029 niet van rechtswege te vervallen, indien de gemeente er niks over besloten heeft. De gemeente dient de regels zelf te schrappen. Het is daarom van belang dat gemeenten voor 2029 de bruidsschatregels hebben aangepast naar eigen regels of de regels hebben laten vervallen.¹³⁰

5.3 Deelconclusie

Er zijn meerdere mogelijkheden om invulling te geven aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat. Door de decentralisatie van de rijksregels hebben gemeenten meer vrijheid gekregen om zelf invulling te geven aan de regels die opgenomen zijn in de bruidsschat. Bij de beoordeling van deze regels kan de gemeente voor drie opties kiezen. Deze drie opties zijn; 1) de regel schrappen, 2) de regel op de situatie afstemmen en 3) de regel specificeren. De gemeente kan er ook voor kiezen de bruidsschatregel te behouden en zonder aanpassingen over te nemen in haar omgevingsplan. Iedere gemeente is vrij om te bepalen wat zij met deze regels doen. Gemeenten hebben hierdoor de mogelijkheid om per regel een afweging te maken wat het beste binnen hun gebied past. Vervolgens kunnen zij kiezen of zij deze regels opnemen in het omgevingsplan met een vergunningplicht, meldingsplicht of onder de algemene regels laten vallen. De invulling van de regels is vormvrij.

¹²⁹ De bruidsschat

¹³⁰ De bruidsschat

Hoofdstuk 6: Inzichten n.a.v. interviews diverse gemeenten

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op de volgende deelvraag: 'Hoe geven andere gemeenten, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?' Om deze deelvraag te beantwoorden zijn medewerkers van drie verschillende gemeenten geïnterviewd. Dit zijn de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Eindhoven. Deze interviews zijn uitgewerkt in een transcript die terug te vinden zijn in bijlage 2 t/m 4. Daarnaast zijn de uitkomsten van deze interviews verwerkt in een analyseschema. Dit schema is terug te vinden in bijlage 6.

Iedere gemeente staat vrij om zelf te bepalen hoe zij de regels in de bruidsschat vormgeven en overnemen in hun omgevingsplan. Aan de verschillende geïnterviewde medewerkers van de gemeenten is gevraagd hoe ver zij, op het moment van het interview, waren met de implementatie van de Omgevingswet en hoe zij invulling geven aan de regels in de bruidsschat.

6.1 Implementatie

De gemeente Utrecht is het meest gevorderd met de implementatie van de Omgevingswet en de bruidsschat. Zij hebben een omgevingsvisie en zijn bezig met het ontwikkelen van een strategie om het omgevingsplan goed te vullen. Tevens hebben zij een afwegingskader ontwikkeld voor de bruidsschat. Deze is toegevoegd in bijlage 8. Ook bij de gemeente Eindhoven is een omgevingsvisie ontwikkeld. Verder is de gemeente Eindhoven gestart met een kleine pilot betreffende het omgevingsplan.

De gemeente Amsterdam heeft een consultatieronde gehad betreffende de systematiek van het omgevingsplan en is bezig met het verwerken van de regels in het invoeringsbesluit in het omgevingsplan.

6.2 Invulling bruidsschatregels

De gemeente Amsterdam heeft net als de gemeente Eindhoven een inventarisatie gemaakt van de bruidsschatregels.

Eindhoven heeft bij het inventariseren een schema opgesteld met daarin mogelijke opties van de invulling van de regels. Ook is er gekeken naar regels die niet van toepassing zijn binnen de gemeente. Regels die niet van toepassing zijn binnen de gemeente nemen zij

niet mee, hierdoor laten zij deze regels vervallen. Verder wordt bij de beoordeling zowel locatie specifiek als per onderdeel gekeken.

Amsterdam wil de regels themagericht aanpakken en zoveel mogelijk gelijke regels voor gelijke gevallen.

De gemeente Utrecht is al verder in dit proces. Dit komt mede doordat zij een pilot gemeente zijn voor het DSO. Medewerkers van de gemeente Utrecht hebben een afwegingskader gemaakt voor zowel de inventarisatie van de bruidsschatregel als de invulling van deze regels. Dit afwegingskader is een beslisboom en dient als keuzeschema bij de beoordeling van de regels. De gemeente Utrecht is op dit moment bezig met specifiek voor de bruidsschat concreet per artikel te kijken wat zij er mee moet. Wil de gemeente wat met dat artikel doen? Zo ja, wat wordt dan het tekstvoorstel? Zij zijn nu in eerste instantie nog via de juridische ingang, dus de juridische regel, aan het kijken naar de regels. Binnenkort wil zij starten met de regels die al klaar zijn, langzaam te gaan vertalen naar toepasbare regels voor zover mogelijk.

De gemeente Utrecht wil zoveel mogelijk aansluiten bij de opgaven in de stad. Denk aan energietransitie en duurzame woningbouw. Maar ook de dienstverlening staat heel hoog bij de gemeente. De gemeente kijkt op dit moment vooral naar regels welke in de praktijk veel voorkomen. Ze kijken hierbij naar wat beter kan, wat behouden kan worden en wat weg kan.

6.3 Moeilijkheden

De komst van de bruidsschat en de implementatie daarvan gaat niet zonder slag of stoot. Aan de gemeenten is gevraagd wat zij als moeilijkheden zien met de komst van de bruidsschat.

Zowel door de medewerker van Eindhoven als Utrecht werd aangegeven dat het verwerken van de regels op dit moment nog lastig kan zijn. Doordat de bruidsschat en de AMvB's nog niet definitief zijn. Hierdoor dient een aangepaste rijksregel later weer aangepast te worden, omdat er iets veranderd is. Gemeenten zijn daarom terughoudend in het omzetten van de rijksregels. Zij willen geen dubbel werk.

Verder verdwijnt de uniformiteit en moet goed maatwerk verricht worden om te kijken wat past in een bepaalde situatie. Bovendien is de vraag of het bedachte ook daadwerkelijk werkt in de praktijk.

De medewerker van Eindhoven gaf aan dat er veel specialisten nog geen mening hebben gevormd over bepaalde bruidsschat regels en dat intern soms onduidelijk is wie er over gaat. Ook dit zorgt voor een bemoeilijking van het proces. Daarnaast geven alle drie de gemeenten aan, dat binnen de organisatie nog niet iedereen zich verdiept heeft in de

Omgevingswet en daarmee ook niet in de bruidsschat. Tevens is niet iedereen even blij met de veranderingen die plaats vinden. Heilige huisjes worden omver geschopt. Verder gaven de medewerkers van de gemeente Amsterdam aan dat door de komst van de bruidsschat leges vervallen, waardoor inkomsten worden misgelopen. De vraag die rest; waar kan dit geld nu verhaald worden? Tot slot levert participatie een moeilijkheid op. Dit komt door het stadium waarin de gemeenten zich bevinden. Zij kunnen nog niks vast aanbieden, doordat de bruidsschat en de AMvB's nog niet officieel zijn. Tevens verwacht de gemeente Utrecht dat wanneer ze definitief regels gaan omzetten er veel zienswijzen ingediend gaan worden. Niet zo zeer voor de nieuwe regels, maar om de oude regels die zonder aanpassing worden overgenomen in het omgevingsplan. Voor iedere regel die omgezet wordt van het tijdelijke naar het vaste deel van het omgevingsplan staan zienswijze open. Dit kan voor veel procedures zorgen waar men niet op zit te wachten. Mede doordat bepaalde regels 'oud' zijn en uitgelegd dient te worden waarom zoveel jaar geleden daarvoor gekozen is.

6.4 Mogelijkheden

Naast alle verwachte moeilijkheden, ontstaan er ook veel mogelijkheden. Zo wordt participatie ook als een mogelijkheid gezien, door zowel de gemeente Amsterdam als de gemeente Utrecht. Vaak hebben bedrijven en burgers een beter zicht op wat zich afspeelt binnen hun wijk. Door feedback te vragen aan hen, kan de regelgeving beter afgestemd worden op de lokale situatie. Dit zorgt voor een verbetering van de regelgeving.

De gemeente Utrecht ziet de komst van de bruidsschat als een mogelijkheid om de regels zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de opgaven in de stad. Tevens kan door de komst van de bruidsschat de huidige regelgeving verbeterd worden.

Tevens vinden de gemeente Amsterdam en Eindhoven het fijn dat er meer mogelijkheid is tot maatwerk. Zo kan er bijvoorbeeld per locatie en situatie gekeken worden, waar het nodig is om scherpere regels te stellen. Ook wordt als voordeel gezien dat regels die niet voorkomen binnen de gemeente geschrapt kunnen worden.

6.5 Overwegingen

Overwegingen m.b.t. Bijlage II Bor

Aan de medewerkers van de gemeenten is gevraagd hoe zij omgaan met de regels uit artikel 2 Bijlage II van het Bor. Helaas kon hier geen concreet antwoord op gegeven worden. De gemeenten hebben nog niet gekeken naar deze bepalingen. De medewerker van de gemeente Utrecht gaf aan dat ze nog even terughoudend zijn met alle vergunningsvrije en vergunningsplichtige bouwwerken om die aan te passen. De reden

hiervoor is, dat er nog een hoop gaat wijzigen in de AMvB's, de bruidsschat en ook door de Wet kwaliteitsborging (hierna: Wkb). Hierdoor komt er een totaal ander beoordelingskader bij. Dit werd misschien iets te veel van het goede, voor zowel de werkvloer als de aannemers en dergelijke. Er is daardoor gekozen het nog wat op de achtergrond te houden.

Wel is door de verschillende gemeente gekeken hoe in het algemeen een bruidsschatregel beoordeeld wordt.

Algemene overwegingen m.b.t. beoordeling bruidsschatregels

De medewerker van de gemeente Utrecht gaf aan dat:

- Per regel gekeken wordt of het past in de ambitie van de stad.
- Er gekeken wordt naar welke regels werken op dit moment, welke regels niet goed werken en welke regels niet gebruikt worden.
- Verder wordt er gekeken naar de ervaringen in de praktijk.

Ook de medewerker van de gemeente Eindhoven gaf aan dat er gekeken wordt naar wat van toepassing is binnen de gemeente en wat niet.

De medewerkers van de gemeente Amsterdam gaven aan dat:

- Er gekeken wordt bepaalde regelgeving meer standaardisering behoeft.
- Bij het overnemen van regels gekeken wordt naar wat de impact van deze regels zijn op straat en hoe het zit met de regulering van deze regels.
- Dat er zoveel mogelijk gekeken wordt naar prijsneutraal.

6.6 Overige resultaten uit interviews

In het interview met de medewerker van de gemeente Utrecht kwam naar voren dat er nauwelijks tot geen contact is met andere gemeenten over thema's die gebied overstijgend zijn. Een voorbeeld dat gegeven werd was laden en lossen. Als iedere gemeente individuele regels opstelt over het laden en lossen, kan het zijn dat de tijden waarop je mag laden en lossen per gemeente verschilt. Dit kan voor een logistiekbedrijf een onprettige situatie zijn. Om dit soort situaties te voorkomen zou het volgens de medewerker van de gemeente Utrecht handig zijn als gemeenten elkaar weten te vinden. Dat zij van elkaar weten wie bezig is met het vraagstuk en er eventueel een discussie kan plaatsvinden. Zodat er een overkoepelde visie kan komen.

6.7 Deelconclusie

Uit de interviews is af te leiden dat de gemeenten nog niet specifiek naar de bepalingen in artikel 2 Bijlage II van het Bor hebben gekeken. Wel hebben zij een algemene aanpak over hoe zij omgaan met de regels in de bruidsschat. Hieruit blijkt dat de gemeenten de regels zoveel mogelijk willen laten aansluiten bij de opgaven/ambities van hun stad. Dat er per regel gekeken wordt of zij de regel kunnen behouden, het aan moeten passen of de regel geschrapt dient te worden in het omgevingsplan. Verder wordt per locatie afgestemd wat het beste past. Indien mogelijk willen zij zoveel mogelijk eenzelfde regels houden voor vergelijkbare situaties. Tot slot wil iedere gemeente haar inwoners bij het proces betrekken om te kijken wat het beste past in een bepaald gebied. Echter, dit wel pas in een later stadium. Dit komt doordat er op moment nog niets vast aangeboden kan worden, omdat de bruidsschatbepalingen nog niet officieel zijn vastgesteld.

Hoofdstuk 7: Inzichten n.a.v. interview gemeente Rotterdam

Om antwoord te kunnen geven op de volgende deelvraag 'hoe geeft de gemeente Rotterdam, op grond van de Omgevingswet, invulling aan de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, blijkens interviews?' heeft er met twee medewerkers van de gemeente Rotterdam een interview plaatsgevonden. Beide medewerkers houden zich bezig met de implementatie van de Omgevingswet en de bruidsschat. De uitwerking van dit interview is terug te vinden in bijlage 5 Ook dit interview is uitgewerkt in een analyseschema. Dit schema is terug te vinden in bijlage 7.

7.1 Implementatie

Binnen de gemeente Rotterdam is een kerngroep opgesteld die bezig is met de omgevingsvisie, de programma's, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Er wordt stapsgewijs gewerkt aan het omgevingsplan. De afdeling BWT heeft een overzicht/planning gemaakt wanneer zij haar producten af wil hebben. In het interview werd door beide medewerkers meermaals aangegeven dat de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam nog niet toe is aan de invulling van de bruidsschatregels. Wel heeft er een verkenning plaatsgevonden met betrekking tot de bruidsschatregels. Zo is er gekeken in welk beleidsstuk of verordening de regels het beste kunnen worden opgenomen en is er, ten aanzien van de keuze of een regel vergunningsvrij wordt, een overzicht gemaakt met de keuzemogelijkheden.

7.2 Invulling bruidsschatregels

De invulling van de bruidsschatregels en de afwegingen daarvan hebben nog niet plaatsgevonden bij de gemeente Rotterdam. De geïnterviewden geven aan dat er eerst nog gewerkt moet worden aan een concept omgevingsplan, voordat de afwegingen gemaakt kunnen worden. De geïnterviewden geven aan nog in de verkenningsfase te zitten. Ze zijn nog bezig met het analyseren van de inhoud van de bruidsschatregels.

7.3 Moeilijkheden

Een van de moeilijkheden, waar de medewerkers van de gemeente Rotterdam tegen aanlopen, is de organisatie. De gemeente zit met de volgende vragen:

- Hoe gaat het uitgewerkt worden?,
- Wie doet wat?, en
- Hoe ziet de planning eruit?

Op dit moment is hier namelijk nog geen plan over. Daarnaast kampt de gemeente met het probleem dat niet iedereen binnen de organisatie elkaar kent. Je moet als werknemers elkaar weten te vinden. Je wil weten wie je nodig hebt en wie er wat over de regels te zeggen heeft. Vervolgens moet er gezorgd worden dat alle neuzen dezelfde kant op komen te staan. Wie geeft er uiteindelijk een klap op? En gaan we linksom of rechtsom? Dit zijn allemaal vragen en moeilijkheden die spelen met betrekking tot het uitwerken van de implementatie van de Omgevingswet en de bruidsschat, binnen de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam. Tevens is het lastig om ruimte te houden voor nieuwe ontwikkelingen. De medewerkers geven aan dat het pas later zichtbaar is of de regels uit de bruidsschat een positief of minder positief effect hebben gehad.

7.4 Mogelijkheden

Een van de mogelijkheden en voordelen die genoemd worden is de flexibiliteit. De flexibiliteit bestaat, doordat er zelf inrichting kan worden gegeven aan een wijk of straat.

7.5 Overwegingen

Overwegingen m.b.t. artikel 2 Bijlage II Bor

Wat betreft de bepalingen, die opgenomen zijn in artikel 2 Bijlage II van het Bor, werd aangegeven dat de gemeente er mee bezig is. Er is een overzicht gemaakt van deze regels en ook alvast aangegeven welke keuzemogelijkheden er zijn. Ook is in kaart gebracht, wat er gebeurt als een regel met betrekking tot een vergunningsvrije activiteit geschrapt wordt. Verder is de afdeling BWT bezig met het kaart brengen van de bevoegde personen

Algemene overwegingen m.b.t. beoordeling bruidsschatregels

Bij de overwegingen wordt gekeken welke afdeling nodig is om een keuze te kunnen maken over een bruidsschatregel. Verder wordt er gekeken naar de inhoud van de regel, het doel van de regel en welke personen nodig zijn om die keuze te maken. Ook wordt in overweging genomen of er één standaardregel gemaakt kan worden voor alle functies of dat er per locatie een specifieke regel moet worden opgesteld.

7.6 Overige resultaten uit interview

Naar aanleiding van het interview met de medewerker van de gemeente Utrecht, is aan de medewerkers van de gemeente Rotterdam gevraagd of zij contact hebben met andere gemeenten over gebiedoverstijgende vraagstukken. Hierop gaven de medewerkers van de gemeente Rotterdam aan dat dit niet het geval is. Er wordt bij workshops, die door het hele land worden bijgewoond, waarschijnlijk wel een netwerk opgedaan. Door middel

van dit netwerk zouden de medewerkers van de verschillende gemeenten elkaar weten te vinden en door de workshops weten ze wat er door andere gemeenten gedaan wordt. De medewerkers van de gemeente Rotterdam gaven aan dat de communicatie met andere gemeenten een natuurlijk proces is.

7.7 Deelconclusie

Uit het interview blijkt dat de gemeente Rotterdam nog in de verkenningsfase zit als het gaat om de bruidsschatregels. Er is op dit moment een overzicht gemaakt van de regels uit artikel 2 Bijlage II van het Bor. Keuzes hebben zij nog niet gemaakt en welke overwegingen in acht worden genomen, komt ook niet duidelijk naar voren uit het interview. Dit zal allemaal in een later stadium plaatsvinden. De medewerkers gaven aan dat ze pas invulling gaan geven aan deze regels wanneer er een concept omgevingsplan ligt.

Hoofdstuk 8: Overweging van methoden

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de volgende deelvraag: “Welke methoden van de andere gemeenten, met betrekking tot de invulling van de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor in de bruidsschat, kan de gemeente Rotterdam in overweging nemen, blijkens dossieronderzoek?” Er wordt hierbij gekeken naar de resultaten van de interviews en de uitkomst van het theoretisch kader.

8.1 Methode pilot gemeente

Zoals eerder aangegeven, is de gemeente Utrecht een pilotgemeente voor de Omgevingswet. Zij is daardoor al verder met de implementatie van de Omgevingswet dan vele andere gemeenten. De gemeente Utrecht is specifiek per artikel van de bruidsschatsregels in kaart aan het brengen wat er met die regel moet gebeuren. Zij stelt zich daarbij de vraag wat ze met dat artikel wil doen? En zoja, wat wordt dan het tekstvoorstel?

Binnenkort wil zij starten met de regels die al klaar zijn. Zij zal dit, zo langzaamaan en voor zover mogelijk, gaan vertalen naar toepasbare regels. De gemeente kijkt op dit moment vooral naar de regels die in de praktijk veel voorkomen. Ze kijken hierbij naar wat beter kan, wat behouden kan worden en wat weg kan. Verder wordt per regel gekeken of het past binnen de ambitie van de stad. Ook zal er gekeken worden naar de huidige ervaringen van deze regel. Als een regel slecht is opgesteld en eigenlijk niet effectief is, dan kan de regel wellicht geschrapt worden.

De gemeente Utrecht heeft een afwegingskader ontwikkelt voor de bruidsschat. Dit voor zowel de inventarisatie als voor de beoordeling van de bruidsschatregels. Dit afwegingskader is terug te vinden in bijlage 8.

Het afwegingskader is voor het beoordelen van de regels een overzichtelijk en effectief instrument. Dit beoordelingsschema zou daarom goed als voorbeeld kunnen dienen voor de gemeente Rotterdam, bij de beoordeling van de bruidsschatregels.

8.2 Gebruik maken van figuur 2

Figuur 2 uit hoofdstuk 5 zou gebruikt kunnen worden als houvast voor de gemeente Rotterdam. Hiermee kan per regel in de bruidsschat een beoordeling gemaakt worden van wat wel of niet past in het omgevingsplan en de visie van de gemeente.

Bij de beoordeling van de bruidsschatregels heeft de gemeente de keuze uit drie opties. Deze drie opties zijn: 1) de regel schrappen, 2) de regel op de situatie afstemmen en 3) de regel specificeren. De gemeente kan er echter ook voor kiezen om de bruidsschatregel te behouden en zonder aanpassingen over te nemen in haar omgevingsplan. Iedere gemeente is vrij om te bepalen wat zij met deze regels doet. Gemeenten hebben hierdoor de mogelijkheid om per regel een afweging te maken wat het beste binnen hun grondgebied past. Vervolgens kunnen zij kiezen of zij deze regels opnemen in het omgevingsplan. Zij kunnen de regels dan opnemen als algemene regels, maar ze zouden de regels ook kunnen opnemen met een vergunningplicht of een meldingsplicht. De invulling van de regels is vormvrij.

8.3 Deelconclusie

Uit het onderzoek zijn niet meer methoden naar voren gekomen om de regels van de bruidsschat af te stemmen op de regels van artikel 2 Bijlage II van het Bor. De methoden die aangegeven werden, zijn nog niet volledig of ze stemmen overeen met de huidige aanpak van de gemeente Rotterdam. Het is aan de gemeente Rotterdam om zelf te bepalen hoe zij invulling gaat geven aan de bruidsschatregels. Er kan echter veel geleerd worden van de aanpak van andere gemeenten, zoals de gemeente Utrecht. Het afwegingskader, van de gemeente Utrecht, zorgt voor een stapsgewijze aanpak. En de beslisboom voor de regels uit de bruidsschat, zoals opgenomen in figuur 2 van dit onderzoeksrapport kan ook weer verder helpen in het maken van keuzes.

Hoofdstuk 9: Conclusies

In dit onderzoek is gezocht naar een antwoord op de centrale vraag: *"Welk advies kan aan de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam worden gegeven ten aanzien van de verandering in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces en de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat met de komst van de Omgevingswet aan de hand van wetsanalyse, literatuuronderzoek en interviews?"*

Voor de beantwoording van deze vraag is eerst gekeken hoe het huidige vergunningsverleningsproces eruit ziet voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het bouwen binnen de regels van de Wabo. Hieruit blijkt dat er twee procedures gevolgd kunnen worden; de reguliere voorbereidingsprocedure en de uitgebreide uniforme voorbereidingsprocedure.

Vervolgens is er gekeken naar welke veranderingen plaatsvinden in het vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet. Hieruit komt naar voren dat er zes kerninstrumenten zijn geïntroduceerd om te helpen uitvoering te geven aan de Omgevingswet. Verder worden rijksregels met de komst van de Omgevingswet gedecentraliseerd en opgenomen in de zogenoemde 'bruidsschat'. Het *lex silencio* beginsel vervalt, hierdoor krijg je geen vergunning meer van rechtswege wanneer de termijn overschreden wordt. De kerninstrumenten het omgevingsplan en de omgevingsvergunning zorgen voor de grootste verandering in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces.

De splitsing tussen de technische en de ruimtelijke toets zorgt voor twee soorten omgevingsvergunningen. De omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Door de splitsing hoeft er niet meer overbodig aan zowel de ruimtelijke als technische toets getoetst te worden. Hierdoor vervallen vergunningsvereisten, waardoor het aantal vergunningplichtige activiteiten beperkt kan worden. Tevens zorgt het voor een administratieve lastenreductie.

Verder wordt het door de komst van de bruidsschat mogelijk, om zelf invulling te geven aan de gedecentraliseerde rijksregels. Doordat je zelf invulling kan geven aan de rijksregels, kunnen regels beter afgestemd worden op de lokale situatie en kan je ervoor kiezen om regels te schrappen, aan te passen of te behouden.

Daarnaast is uit het onderzoek gebleken, dat er nog geen specifieke methode/ aanpak is voor de beoordeling van de regels in artikel 2 Bijlage II van het Bor door de verschillende geïnterviewde gemeenten. De medewerker van de gemeente Utrecht gaf aan dat zij nog in afwachting zijn van de Wkb, omdat hieruit een ander beoordelingskader kan voortvloeien. Wel is er een algemene beoordeling van de bruidsschatregels. Hierbij wordt per regel gekeken of de regel wordt behouden, aangepast of geschrapt. Vervolgens wordt de beoordeelde regel overgezet naar het vaste deel van het omgevingsplan. Tevens kan overleg tussen verschillende gemeenten over gebiedsoverstijgende bruidsschatregels zorgen voor een betere dienstverlening jegens burgers en bedrijven. Denk aan milieuregels, maar ook laden en lossen.

De gemeente Rotterdam zit nog in verkenningsfase en heeft nog geen keuzes gemaakt over de bruidsschatregels en hebben nog geen afwegingskader voor de beoordeling van de bruidsschatregels. De regels genoemd in artikel 2 Bijlage II van het Bor worden pas in een later proces beoordeeld.

Er kan veel geleerd worden van de aanpak van andere gemeenten, zoals de gemeente Utrecht. Het afwegingskader, van de gemeente Utrecht, zorgt voor een stapsgewijze aanpak. Dit afwegingskader kan mede met de beslisboom in figuur 2, van dit onderzoeksrapport, helpen in het maken van keuzes.

Het doel van dit onderzoek was om de afdeling BWT van de gemeente Rotterdam een advies te geven over de vrijheid om zelf invulling te geven aan de regels in de bruidsschat om te bepalen welke omgevingsplanactiviteiten vergunningplichtig worden en welke vergunningsvrij op basis van inzichten in de veranderingen in het vergunningverleningsproces door de komst van de Omgevingswet. Deze doelstelling is deels behaald. De veranderingen die plaatsvinden in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet zijn uitgelegd. Daarnaast is door middel van de gehouden interviews en literatuuronderzoek een inzicht ontstaan hoe er invulling gegeven kan worden aan de regels in de bruidsschat. Helaas niet voor de bepalingen opgenomen in artikel 2 Bijlage II van het Bor. Dit was wel het doel. Vandaar dat de doelstelling deels behaald is.

Hoofdstuk 10: Aanbevelingen

In het vorige hoofdstuk is antwoord gegeven op de centrale vraag. In dit hoofdstuk worden aanbevelingen gegeven. Er zullen 4 aanbevelingen gegeven worden. Deze zijn tevens terug te vinden in de infographic in bijlage 10: het beroepsproduct.

Aanbeveling 1: veel voorkomende afwijkingen bestemmingsplan opnemen in omgevingsplan

Er wordt regelmatig afgeweken van bestemmingsplannen. Er wordt aangeraden om een inventarisatie te maken van alle afwijkingen van de bestemmingsplannen van de afgelopen 10 jaar. En de afwijkingen die regelmatig voorkomen op te nemen als algemene regels in het omgevingsplan. Door deze afwijkingen nu alvast op te nemen in het omgevingsplan vermijd je eventuele 'buitenplanse' aanvragen. Dit zorgt voor een lastenreductie bij medewerkers van de gemeente.

Aanbeveling 2: contact met andere gemeenten over gebiedsoverstijgende problemen.

Iedere gemeente staat zelf vrij om invulling te geven aan de regels in de bruidsschat. Dit kan ervoor zorgen dat er verschillende regels in aansluitende gemeenten worden opgesteld over dezelfde activiteit. Door met andere gemeenten te communiceren over gebiedsoverstijgende activiteiten ontstaat er een betere dienstverlening jegens burgers en bedrijven. Zorg dat je elkaar vindt en weet wie van de andere gemeente er mee bezig is. Door met elkaar te communiceren en overleggen ontstaat er een overkoepelende visie. Je hoeft als gemeente niet hetzelfde te doen, maar je weet dan wel wat de overweging was. Dit kan het best gebeuren door bij iedere gemeente een coördinator aan te wijzen, die ervoor zorgt dat gebiedsoverstijgende problemen kunnen worden opgelost. Door een coördinator aan te wijzen, zorg je ervoor dat er een centraalpunt is binnen de gemeente, waarbij informatie centraal verzameld wordt. Hierdoor is het mogelijk een overzicht te maken van de problemen en oplossingen die al geboden zijn. Tevens kan eenduidigheid van maatregelen worden gemonitord of afspraken worden bewaakt. Dit is in het voordeel van de gemeente, burgers en initiatiefnemers.

Aanbeveling 3: leer van andere gemeenten

Wellicht is het goed om de werkwijze van de gemeente Utrecht te volgen. Zij is een pilotgemeente en ze is al verder in het proces. Het is aan te raden om eenzelfde afwegingskader te maken, alleen dan afgestemd op de ambities en behoeften van de gemeente Rotterdam. Ga naar congressen en evenementen die over de inhoud van de Omgevingswet gaan en waar ervaringen van verschillende gemeenten worden gedeeld. Op deze manier weet je wat wel en niet handig is.

Aanbeveling 4: nader onderzoek

Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de inhoudelijke beoordeling over de regels in artikel 2 Bijlage II van het Bor nog niet heeft plaatsgevonden. Dit is bij, zowel de gemeente Amsterdam, Utrecht en Eindhoven, als de gemeente Rotterdam aan de orde. Daardoor kan er geen advies gegeven worden ten aanzien van de beoordeling van deze regels. Een nader onderzoek naar hoe de verschillende gemeenten invulling geven aan deze regels is daarom ook aan te raden. Dit kan door middel van gesprekken, maar dit kan ook door naar ervaringen van diverse gemeenten te luisteren tijdens workshops die georganiseerd worden door het VNG.

Literatuurlijst

Boeken en tijdschriften

De Haan, BR 2019/17

P. M. J. De Haan, 'Vergunningverlening bouw onder de Omgevingswet: niet voortbouwend op bestaand recht?', *BR* 2019/17, afl. 4, p. 103-110.

De Waard & Oortwijn 2019

R. de Waard & B. Oortwijn, *Hoofdpijnen omgevingsrecht*, Amsterdam: Berghauser Pont Publishing 2019

Fikke, M en R 2019/117

N. Fikke en A.M.M van der Wijst, 'De echte schat van de bruidsschat: van rijksregels naar regels die echt goed werken', *M en R* 2019/117, afl. 10, p. 737-743

Liederkerken 2012

H.M. Liederkerken, *Praktisch Omgevingswet*, Groningen/ Houten: Noordhoff uitgevers 2012

Oldenziel en de Vos 2018

H.A. Oldenziel & H.W. de Vos, *Systeem en kerninstrumenten van de Omgevingswet*, Deventer: Wolters Kluwer 2018.

Van den Broek 2019

J.H.G. van den Broek, *Omgevingswet in de praktijk*, Deventer: Wolters Kluwer 2019

Parlementaire stukken

Kamerbrief van de Minister van Milieu en Wonen, 1 april 2020

Brief van de Minister van Milieu en wonen van 1 april 2020, 2020-0000174160, www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering

Kamerbrief van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 20 mei 2020

Brief van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 20 mei 2020, 2020-0000238632,

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet/documenten/kamerstukken/2020/05/20/kamerbrief-over-nieuwe-datum-inwerkingtreding-omgevingswet

Kamerstukken II, 2017/18, 34986, 3, p. 70-71 (MvT)

Kamerstukken II, 2017/18, 34986, 3, p. 70-71. Officiële bekendmakingen.nl

Websites

Achtergrond bruidsschat

Achtergrond bruidsschat. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/bruidsschat/achtergrond/>

Alles over het omgevingsplan

Alles over het omgevingsplan. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan/>

De bruidsschat

De bruidsschat. (z.d.). Geraadpleegd op 3 april 2020, van <https://vng.nl/artikelen/de-bruidsschat>

De Haan 2018

De Haan, P. J. (2018, 12 december). *Omgevingsvergunning bouwen en handhaving: nu en in de toekomst.* Geraadpleegd op 3 maart 2020, van <https://ak-advocaten.eu/omgevingsvergunning-bouwen-handhaving/>

De Haan 2019

De Haan, P. J. (2019, 1 april). *Knip in omgevingsvergunning bouw gaat door.* Geraadpleegd op 3 maart 2020, van <https://ak-advocaten.eu/knip-in-omgevingsvergunning-bouw-gaat-door/>

De knip: scheiden van technisch en ruimtelijk bouwen

De knip: scheiden van technisch en ruimtelijk bouwen. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/technische-bouwactiviteit/knip/>

Dit houdt de omgevingsplanactiviteit in

Dit houdt de omgevingsplanactiviteit in. (z.d.). Geraadpleegd op 10 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/omgevingsplanactiviteit/houdt-omgevingsplanactiviteit/>

Kenmerken van het programma

Kenmerken van het programma. (z.d.). Geraadpleegd op 6 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/programma/kenmerk-en-programma/>

Kerninstrumenten

Kerninstrumenten. (z.d.). Geraadpleegd op 17 april 2020, van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2018, 8 november). Kerninstrumenten. Geraadpleegd op 17 april 2020, van <https://www.omgevingswetportaal.nl/wet-en-regelgeving/wet/kerninstrumenten>

Omgevingsvergunning

Omgevingsvergunning. (z.d.). Geraadpleegd op 6 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsvergunning/>

Omgevingsvergunning VNG

Omgevingsvergunning. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://vng.nl/artikelen/omgevingsvergunning>

Omgevingsvisie

Omgevingsvisie (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsvisie-gemeente/>

Starten met de kerninstrumenten van de Omgevingswet

Starten met de kerninstrumenten van de Omgevingswet. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/kerninstrumenten-wet/>

Toepassen projectprocedure

Toepassen projectprocedure. (z.d.). Geraadpleegd op 6 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/projectprocedure-projectbesluit/toepassen-projectprocedure/>

Uitgangspunten en doelen van de Omgevingswet

Uitgangspunten en doelen van de Omgevingswet. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/uitgangspunten-doelen-omgevingswet/>

Uitgangspunten van de Omgevingswet

Uitgangspunten van de Omgevingswet. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/uitgangspunten-doelen-omgevingswet/uitgangspunten/>

Van een groot aantal losse wetten naar 1 Omgevingswet

Van een groot aantal losse wetten naar 1 Omgevingswet. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/wet-regelgeving-rijk/wetten-omgevingswet/>

Voormalige rijksregels over bouwwerken, open erven en terreinen naar omgevingsplan

Voormalige rijksregels over bouwwerken, open erven en terreinen naar omgevingsplan. (z.d.). Geraadpleegd op 9 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/bruidsschat/bruidsschat-bouwwerken-open-erven-terreinen/>

Wat is de welstandsnota?

Judex. (2018, 7 maart). *Wat is de welstandsnota?* Geraadpleegd op 31 maart 2020, van <https://www.judex.nl/rechtsgebied/bouwen-wonen-huren/bouwregels-vergunningen/artikelen/wat-is-de-welstandsnota/>

Wet- en regelgeving Rijk

Wet- en regelgeving Rijk. (z.d.). Geraadpleegd op 2 maart 2020, van <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/wet-regelgeving-rijk/>

Bijlagen

Bijlage 1: Vragenlijst t.b.v. interviews

In deze bijlage zijn de topics en de vragenlijst opgenomen betreffende de interviews voor het onderzoek. Bij deze topics is gekeken naar wat de belangrijke onderwerpen zijn.

Vervolgens zijn deze onderwerpen omgezet naar vragen.

Topics:

- Implementatie Ow
- Bruidsschat invulling
- Bruidsschat mogelijkheden
- Moeilijkheden
- Overwegingen

Vragen interview

1. Zou u uzelf kunnen voorstellen en kunnen aangeven wat uw functie is? Met welke werkzaamheden houdt u zich dagelijks bezig?
2. Hoe staat het er binnen uw gemeente voor met de implementatie van de Omgevingswet?
3. Ondervindt uw gemeente veel vertraging door de coronamaatregelen?
 - a. Waar zit deze vertraging in?
4. Wat vindt u van het uitstellen voor de implementatie van de Omgevingswet?
5. Wat vindt u van de komst van de bruidsschat? Heeft u ook goed zicht op welke regels tot de bruidsschat behoren?
6. Vindt u het fijn dat u nu zelf meer vrijheid heeft om te bepalen wat er met de regels gedaan wordt?
7. De bruidsschat geeft ruimte om zelf invulling te geven aan de regels die hierin opgenomen zijn. Is uw gemeente al begonnen met invulling geven aan deze regels?
8. Zo ja, waar kijken jullie naar bij de beoordeling van deze regels?
9. Hoe ziet het proces eruit?
10. Waarom heeft u voor die methode gekozen?
11. Wat zijn, volgens u, de voordelen van deze methode?
12. Waarom heeft uw gemeente niet voor de andere mogelijkheid gekozen?
13. Gericht op art. 2 van bijlage II Bor, hoe gaan jullie invulling geven aan deze regels?

14. Tegen welke moeilijkheden verwachten jullie aan te lopen, bij het geven van invulling aan deze regels?
15. Hoe zit het met veiligheid, dus vergunningen voor evenementen, welke nu door Directie Veiligheid worden afgegeven?
16. Heeft uw gemeente een speciaal team dat zich hiermee bezig houdt?
17. Hoelang verwachten jullie dat het omzetten van rijksregels van de bruidsschat naar het omgevingsplan gaat duren?
18. Hoe gaat uw gemeente om met de APV's?
 - a. Komt dit ook in het omgevingsplan of zal dit nog afzonderlijk worden geregeld?
19. Zijn er overige zaken uit de fysieke leefomgeving die niet in het omgevingsplan worden opgenomen?
 - a. Zo ja, hoe gaat uw gemeente daarmee om?

Bijlage 2: Transcript medewerkers Amsterdam

Dit interview is gehouden met twee medewerkers van de gemeente Amsterdam. Jan en Frank. Er is voor dit interview voor twee personen gekozen daar zij zich samen bezig houden met de bruidsschat en elkaar aanvullen. Dit interview is donderdag 28 mei 2020 om ... uur gehouden via Microsoft Teams.

INTERVIEWER: Nicole Huizenaar

VAN DER VLIET: Jan van der Vliet

ROZENDAAL: Frank Rozendaal

INTERVIEWER: Bedankt dat jullie het interview. Ik zal even kort zeggen waar dit interview overgaat en dan zal ik vragen aan je gaan stellen.

Ik ben Nicole Huizenaar, student aan de Hogeschool Leiden en voor mijn afstudeerscriptie studeer ik af bij de gemeente Rotterdam. Ik doe onderzoek naar de veranderingen die plaats vinden in het vergunningsverleningsproces op ruimtelijk gebied en hoe er om wordt gegaan met de vrijheid van de invulling van de regels in de bruidsschat en daar dit interview zich ook op focussen. Zouden jullie jezelf kunnen voorstellen en aangeven wat jullie functie is bij de gemeente Amsterdam?

VAN DER VLIET: Ik ben Jan van der Vliet. Ik ben juridisch beleidsmaker bij de gemeente Amsterdam, afdeling Ruimte en Duurzaamheid. Dat is eigenlijk de afdeling die zich bezig houdt met plannen in de beleidsontwikkeling sfeer. Wij staan bij veel zaken aan de wieg van beleidstukken. We zijn onder andere ook met de omgevingsvisie bezig, de groenvisie, het openbaar vervoer voor de stad. Over mobiliteitsscenario's, over hoe gaan we om met de ontwikkeling van de infrastructuur. We hebben ook de stadsloots die zorgt er eigenlijk voor dat ondernemers die op zoek zijn naar een plek, daar helpen we ze bij. En ik hou mezelf onder andere bezig met de Omgevingswet. Samen met Frank eigenlijk kijken we naar wat VTH, dus vergunning toezicht en handhaving, nodig heeft nu met de Omgevingswet. En ook met leren en ontwikkelen. Daarnaast ben ik bezig kennis met programma en ik doe ook allemaal dingen aan zee en rivierlooks in Amsterdam.

ROZENDAAL: Ik ben Frank Rozendaal. Ik was voorheen senior vergunningverlener bij stadsdeel west. Ik heb ook nog een tijdje bij centrum gewerkt. Eigenlijk sinds drie jaar zo een beetje meer voor de hele stad aan het werk. Dan in de adviserende rol voor VTH. Ja en eigenlijk vanaf het begin met Jan opgetrokken om samen met Ruimte Duurzaamheid hun organisatie en vanuit VTH op het snijvlak van die twee afdelingen in ieder geval de Omgevingswet te doorgronden. Ik denk dat ik vrij breed ingevoerd ben, ook een brede

interesse in veel zaken. Dus ik bemoei me al snel met dingen. Ook met woonbootbedrijven en bouwwerken. Dat is het zo wel een beetje denk ik.

VAN DER VLIET: misschien wel handig om te melden dat wij zelf binnen de gemeente niet werken aan de bruidsschat. Wij verdiepen ons er wel in en met name voor VTH te kijken wat de consequenties zijn.

ROZENDAAL: Maar daarnaast zijn er mensen die werken aan het omgevingsplan vooral aan het kijken hoe de regels die het invoeringsbesluit staan verwerkt gaan worden in het omgevingsplan.

INTERVIEWER: Dus jullie houden je niet precies bezig met de invulling van de regels maar meer met het algemene als ik het goed begrijp. Ik vroeg mij af lopen jullie nu veel vertraging op door de coronamaatregelen of valt dat wel mee?

VAN DER VLIET: Volgens mij valt het wel mee, tenminste bij beleid loopt dat wel redelijk door. Ik weet niet hoe het bij vergunningen zit.

ROZENDAAL: ja dat gaat gewoon door. Mensen waren al gewend aan thuiswerken en wat wel een extra moeilijkheid is, is dat er een nieuw zaaksysteem in gebruik is genomen dit jaar. Wat veel problemen oplevert qua in het gebruik. En dat is dat mensen minder makkelijk even hulp kunnen inschakelen dus dat is voor ene hoop mensen wel een bron van frustraties. Maar ik heb ook wel het idee dat een hoop mensen hun bouwplannen hebben teruggetrokken. Dus er is echt wel, de hype van het aantal bouwplannen is enorm teruggelopen. Dus ik weet ook niet wat dat voor consequenties heeft. Maar ik vroeg me ook af omdat we maar 45 minuten hebben, heb je wel echt een goed beeld van bruidsschat ook met bedoeling waar regels vandaan komen in de bruidsschat en hoe die structuur is, weet je dat een beetje?

INTERVIEWER: ja ik heb mij daar best wel in verdiept.. dus ik weet inderdaad dat het gedecentraliseerde rijksregels zijn en dat het in het tijdelijk deel van het omgevingsplan komt. En dat het aan gemeenten zelf te bepalen of zij deze regels overnemen of aanpassen of ze gewoon schrappen. Zijn jullie blij met de decentralisatie van de rijksregels?

ROZENDAAL: Ja en nee wat ik bijvoorbeeld de regels uit het bouwbesluit die overgenomen zijn dat zijn met name, bereikbaarheid van hulpdiensten enzo en ik denk dat dat wel goed is want dat is lokaal eigenlijk afhankelijk van hoe de situatie is van kun

je er überhaupt komen met een brandweerauto. Wij hebben bijvoorbeeld ook allemaal woonboten, daar kan je soms ook niet met een brandweerauto komen. Dus dan moet je daar over nadenken en zo zijn er wel meer van die lokale voorzieningen waarvan ik denk dat is goed dat die echt afgestemd worden. Als het gaat om landelijke regels zoals vergunningsvrij bouwen, gelukkig blijft er nog veel overeen in het Bbl, maar wat niet de uniformiteit ten goede komt is dat natuurlijk de bouwer nog meer dan voorheen wat geldt er ter plaatse en ik denk dat dat sowieso veel tijd in beslag zal nemen voordat bouwers daar weer aan gewend zijn. Dus ja aan de ene kant goed dat afstemmen en aan de andere kant dus het gaat wel ten koste van de uniformiteit.

VAN DER VLIET: de lokale impact waarvan men dan zegt ja daar zijn decentrale regels voor nodig denk dat het een beetje hoe zeg je dat onderschat wordt. Dat sommige dingen toch wel heel erg, ja lokaal toch wel ingevuld dienen te worden maar toch wel volgens meer standaard zouden kunnen worden ingevoerd denk ik. Maar dat zijn voorzichtige denk ook wel een beetje waar Frank mee zit.

ROZENDAAL: er zijn natuurlijk veel ondernemers die in meerdere steden activiteiten hebben, bij strandhouders sportschool noem het maar op. Die door heel het land zitten en die moeten nu straks per gemeente gaan kijken 'oh daar moet ik een melding doen en daar heb ik een vergunning nodig'. Dat is misschien ook wel om gek van te worden als je dat zo moet die regels moet omgaan.

INTERVIEWER: nee dat maakt het inderdaad niet makkelijker. Jullie houden jezelf niet echt bezig met de beoordeling van deze regels?

ROZENDAAL: kijk we zitten nog in een consultatieronde. We hebben in Amsterdam al echt een consultatieronde gehad echt over de systematiek van het omgevingsplan en de tweede ronde is een hele discussie van wat wordt een melding en wat wordt een vergunning. Sommige mensen zijn sowieso nog bezig met het doorgronden van hoe zit dat stelsel in elkaar. Eigenlijk is denk ik twee derde van Amsterdam nog op dat niveau van hoe zit het allemaal in elkaar en er is dan een select clubje dat wel verder is. Dus heel die discussie ja die gaat ook heel erg over leges. Dat zal je ook wel begrepen hebben, toch ook wel de angst van 'he krijgen we straks geen inkomsten meer'. Maar dat hangt natuurlijk voornamelijk af van die rijksactiviteit voor bouwen, leges. Ja ga je dan in een keer voor kleine vergunningaanvragen ga je daar in een keer meer geld voor vragen, dan is de verhouding natuurlijk ook zoek. Nieuw begrip is natuurlijk ook het profijtbeginsel. Bijvoorbeeld voor milieuvergunningen en evenementen. Dus dat zit allemaal nog in de oriëntatie die gaande is en Jan heeft een inventarisatie gemaakt met

een lijst van waar komen de regels vandaan en waar gaan ze naartoe in het omgevingsplan. Misschien dat Jan dat kan toelichten.

VAN DER VLIET: ja we zijn, de mensen die het omgevingsplan aan het maken zijn. Zijn nu al hebben alle bruidsschatregels doorgenomen. Die hebben ook per regel gekeken hoe het in het omgevingsplan een plek moet gaan krijgen. Dus die hebben in het algemeen is in het omgevingsplan de keuze gemaakt om niet echt een beleidstoets te doen. dus het wordt omdat het hele omgevingsplan wordt natuurlijk opgebouwd aan de hand van het bestemmingsplan dat is het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Dat je dan bouwt met een beetje voort op de bestemmingsplannen als grond. En ik denk dat dan veel regels in de bruidsschat zijn op die manier dan ook door te gaan. En wat Frank net zei dat moet eigenlijk er per onderdeel moet vooral VTH straks toetsen zeker heel goed kijken naar de keuzes die gemaakt zijn kunnen we daar mee in de praktijk ook mee uit de voeten, of moeten we nog een bijstelling doen. maar dat kan natuurlijk ook nog er is een soort transitieplan gemaakt voor het omgevingsplan. Van hoe gaan we dat straks actualiseren en vormgeven. En ik denk dat als het niet lukt omdat in een slag te doen dat het dan in de volgende slag moet gebeuren en dat er dan een hele wijziging gaat krijgen van het omgevingsplan. Om dan nog eens goed te kijken hoe dat in de praktijk werkt. Misschien is dat ook wel goed hoor omdat je vaak in de praktijk pas gaat merken hoe die regels gaan werken. Misschien is het daarom wel goed om er dan nog een slag na te doen. maar ik heb in het, en dat is misschien nog wel een aandachtspunt voor ons, de bruidsschat regels toetsen aan de praktijk van VTH daar heb ik het met VTH nog niet heel specifiek over gehad. Wat Frank net ook zei van men zit nog qua kennis nog niet op het niveau dat ze zelf gaan onderzoeken hoe zit het nou precies met de bruidsschatregels en wat betekent dat. Ze moeten eerst weten hoe het in elkaar zit en dan kunnen ze pas kritisch worden over hoe gaan we dat verwerken dus die slag moeten we nog wel maken.

ROZENDAAL: Wat wel al een keuze is, dat is wel een hele duidelijke. Amsterdam heeft een hele grote woningbouwopgave vanuit het rijk ook en Amsterdam wil dat ook uitbreiden en dus de nadruk ligt nu vooral op de planologie in het omgevingsplan en eigenlijk heeft dat nu dus ook voorrang. Ook omdat op plekken waar het bestemmingsplan verouderd is moet echt een actualiseringsslag worden gemaakt. En ja dan kan je ook met buitenplanse afwijkingen gaan werken maar dan zit je eigenlijk ook met een soort minibestemmingsplan plus je hebt dan eigenlijk dat je integraal naar gebied kijkt dat allemaal wel heel hapsnap is. En dus dat krijgt sowieso voorrang. Dus 70% die ik in de prestatie heb gezien van Remco Bakker, hij is de trekker van het omgevingsplan, 70% gaat over de planologie en dat zullen eigenlijk ook de meest voorkomende Wabo activiteiten ook werkzaamheden volgen. Zoals het kappen van een

boom of het aanleggen van een weg. Ik noem maar wat dat toch een beetje die huis, tuin en keuken activiteiten, toch wel de topactiviteiten genoemd. Topwerkzaamheden. Dan hebben we nog om weer terug te komen op die woonboten in Amsterdam dan hebben we een andere verordeningen, we hebben ook de APV dat komt inderdaad in die hoe noem je dat, die strategische notitie?

VAN DER VLIET: ja die transitienotitie, maar ik las Frank ik had je dat verslag toegestuurd. Dat in dat overleg ook besloten is om eerder die verordeningen op te nemen en het beleid op te pakken, omdat de Omgevingswet inwerkingtreding is uitgesteld. Dus men ziet nu toch ook wel dat daar nu iets meer tijd voor is om daar aandacht aan te besteden. Maar het stond er in hele managementtaal worden. en wat ze daar precies mee bedoelen en wat daar mee gaat gebeuren is dan toch maar de vraag. Maar er zit wel wat beweging in. In dat ze daar meer aandacht aan besteden.

ROZENDAAL: bestuurlijk is het zo dat eigenlijk wil men op prijsneutraal overgaan omdat er gewoon te weinig geld is om alles aan te pakken tegelijkertijd maar wat wel maximaal harmoniseren maar dan ontkom je er eigenlijk niet aan om wel degelijk het beleid te beteren. Zoals bijvoorbeeld 450 bestemmingsplannen in Amsterdam en als je alleen al kijkt naar de definitie wonen dan hebben we daar tien zo niet veel meer van, maar ook niet om zo gaten te laten vallen als we overgaan zeg maar. Met een omgevingsplan moet je dus heel goed kijken maar ook voor horecabestemmingen dat zo een nieuw begrip de lading dekt. Dus dat is een enorme operatie en dan hebben we niet eens over alle beleidsstukken die erachter hangen. En ook de verordeningen en hun beleid. Zoals de gemeente Zaandam heeft dat echt actief aangepakt die hebben een top 10 gemaakt met wat eerst moet. Dat had Amsterdam eigenlijk ook moeten doen. ik geloof meerdere gemeenten, die hebben het in ieder geval heel adequaat opgepakt. Om ook eerst eens te kijken naar hun eigen beleid van is het actueel is het geharmoniseerd en wat ook een dingetje is en dat heeft niet zo zeer met Amsterdam te maken maar daar waarschuw ik wel voor van. Wat sommige mensen nu doen met het quasi omgevingsplan komt alleen maar doorverwijzen met open normen naar beleid. En in het beleid staan eigenlijk ook alleen weer open normen en dan is het eigenlijk een soort drijfzand. Dan heb je eigenlijk als doel van de omgevingswet gelijk informatiepositie inzichtelijkheid en dat soort dingen allemaal. Daar voldoe je dan niet aan. Op zo een manier een omgevingsplan maken ja dat werkt niet. Dus als je doorverwijst naar een beleidsnorm, dan moet die norm wel aardig concreet zijn. Je kan nu wel heel makkelijk een omgevingsplan in elkaar flansen dat een beetje globaal de lading dekt, maar ja dan ben je er gewoon niet dan ben je er alleen maar voor de Bühne.

INTERVIEWER: ja dus het moet veel gedetailleerder en meer aandacht besteed worden aan bepaalde punten

ROZENDAAL: dus wat Amsterdam nu ook al voor ogen heeft is om thema gericht ook regels aan te pakken. Bijvoorbeeld je hebt een monumentaal pand dat veel voorkomt natuurlijk in Amsterdam dan heb je op de begane grond bijvoorbeeld een restaurant horeca en daarboven wordt gewoond en dat conflicteert dan heel vaak met elkaar in combinatie welstand, horeca nou noem maar op milieu, afvoer enzo. Dus dat zijn leuke thema's net als zegmaar een woonboot op het water. Dat zijn leuke thema's om beet te pakken en te kijken van waar conflicteert het nou en dat weet je misschien ook al. Amsterdam heeft verschillende regels voor monumenten, welstand voor gewone panden en ook planologisch nog regels en het mooie dan nu ook wel van het omgevingsplan dat het nu ook wel een opgave is om die regels goed op elkaar af te stemmen. Zodat wanneer de burger bijvoorbeeld naar die regels gaat kijken dat hij niet voor een aanbouw voor diepte drie verschillende maten voor z'n kiezen krijgt.

VAN DER VLIET: maar Frank dit gaat al veel verder dan de bruidsschatregels. We moeten jou ook niet in verwarring brengen en een beetje scherp houden dat het een beetje to the point van de bruidsschatregels houdt. Maar misschien is het goed om jou nu even de ruimte te geven waar jij denkt dat in je onderzoek de knelpunten liggen waar je misschien met ons over wil hebben.

INTERVIEWER: ik focus mij inderdaad echt op de ruimtelijke gedeelte, dus echt het bouwbesluit dat opgenomen is en inderdaad het Bor de Bijlage. En hoe dan bij de bouw gekeken wordt. En dan wat onder andere punten zijn is veiligheidsaspecten. Hoe kijken jullie dan naar de veiligheid, nemen jullie dan strengere regels op of zeggen jullie we toen er toch een vergunning of een melding voor. Waar wordt naar gekeken om veiligheid toch goed te kunnen garanderen op dat soort momenten?

ROZENDAAL: Als het gaat om het Bor en de vergunningsvrije bouwwerken bijvoorbeeld dan is het sowieso vaak dat represief toezicht, dat je eigenlijk pas achteraf gaat controleren ook al heb je geen vergunning nodig dan moet de uitvoerder of degene die het uitvoert die is dan verantwoordelijk dat die regels voldoen aan de technische voorschriften dan is er niet een preventieve toets als bij een vergunningsplicht. Dus dan moet je ook rekening houden met brandveiligheid, burens, brandoverslag, maar ook dat het niet instort dat het allemaal sterk genoeg is dus ja. Dus dit zijn wel heel erg dingen die bij die bruidsschatregels een rol gaat spelen.

INTERVIEWER: okee. En hoelang verwachten jullie dat dit proces eigenlijk gaat duren, het omzetten van de rijksregels naar het omgevingsplan? Denken jullie echt dat jullie tot 2029 de tijd daarvoor nodig hebben?

VAN DER VLIET: de insteek is in ieder geval om alle regels die er nu zijn, die zijn eigenlijk in het eerste concept al grotendeels langsgelopen, maar wat ik daarstraks al zei waar ik aan twijfel of de regels die juridisch gezien er al in staan maar de praktische toets dat VTH daar goed mee om kan gaan dat vraag ik mij af of dit al helemaal goed gegaan is en of het al in een slag kan. Dus dat er kijk in de transitie wordt al voorgesteld zeker van de voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan nagenoeg klaar hebben. Ik denk dat met de uitstel van de inwerkingtreding wel gaat lukken. Maar je kan natuurlijk niet eerder in de procedure zetten, want eerst moet de wet in werking treden en dan krijg je natuurlijk nog de hele., je hebt natuurlijk een tijdelijk omgevingsplan maar als dan de nieuwe regels die zijn nu allemaal opgesteld dan oet er nog een slag worden gemaakt. Wat je moet regels koppelen aan de locatie en we zijn nu bezig alleen nog maar bezig met de regels in algemene zin formuleren en de volgende stap is dat de regels per gebied moet worden aangepast. Of het nou een bestemmingsplangebied of een ander soortig gebied is. In ieder geval een gebied is met dezelfde soort kenmerken qua problematiek, of een heel druk stedelijk gebied. Die regels moeten van daar allemaal opgenomen worden en dan krijg je ook de specifieke toets van onder andere die bruidsschat regels ook inzitten. Kloppen die met de locatie of moet dat op een iets andere manier worden ingevuld omdat die locatie dat vraagt. Dus dat maatwerk dat moet eigenlijk nog allemaal gedaan worden. En dan is natuurlijk de mensen van VTH die daar wat over moeten zeggen.

ROZENDAAL: wat wel een belangrijk uitgangspunt is en dat stond in de consultatie regeling. Dat Amsterdam zoveel mogelijk gelijke regels voor gelijke gevallen wil. want nu is het zo dat ieder bestemmingsplan zijn eigen regels heeft maar bijvoorbeeld bepaalde straten lijken heel erg op bepaalde wijken en winkelcentra dat daar de regels voor sommige gebieden hetzelfde kunnen zijn. Dus dat is ook wel een opgave of uitgangspunt van Amsterdam om zoveel mogelijk regels te uniformeren. En waar het echt anders is, dat wordt de uitzondering eigenlijk. Je weet ook van de systematiek van de bruidsschatregels dat de regels van de bruidsschat thema gericht uitgezet kunnen worden maar de regels uit bestemmingsplan wel in een keer worden uitgezet.

INTERVIEWER: nee dus de regels uit het bestemmingsplan...

ROZENDAAL: het is wel goed om te weten dat als je regels uit het bestemmingsplan overneemt dan moet je alle regels uit het bestemmingsplan eigenlijk uitschakelen. En dat is bij de regels van bruidsschat niet zo. Bij de regels van de bruidsschat kan je zeg maar per thema, zoals ik al zei bereikbaarheid, mobiliteit, geluid, hinder, hulpdiensten, geur, milieu. Dan kan je dat per thema zeg maar uitzetten en aanzetten. Maar je kan niet zeggen ik doe een klein gedeelte van het bestemmingsplan of een paar regels daarvan en dan laat ik de rest ongemoeid. Want je weet wel dat het omgevingsplan eigenlijk een verordening is?

INTERVIEWER: ja dat wel. En waar wordt voornamelijk naar gekeken bij deze overwegingen om na te kijken van dit nemen we over en dit niet nemen we niet over, waar wordt dan echt naar gekeken? Wat per locatie geldt of wat het beste uitkomt?

VAN DER VLIET: kijk sommige situaties die hebben, de rijksregels zijn natuurlijk algemeen voor Nederland bedacht om te voorkomen dat bij de inwerkingtreding van de wet rijksregels gaan vervallen en er geen bescherming meer is. Maar in sommige situatie kan het zijn dat de landelijke regeling niet stevig genoeg is. En wij als Amsterdam toch scherpere regels moeten stellen, en hardere normen. In sommige situaties doet de regel eigenlijk als je geen manage hebt ofzo, die hebben we volgens mij wel, maar dan hoeft je bijvoorbeeld zo een regel niet over te nemen. Dus dat zal met name bij veel kleine gemeentes zijn die hebben gewoon bepaalde zaken niet die wel in de bruidsschat staan en dat heeft geen nut om over te nemen. Dus je moet eigenlijk alle activiteiten gebonden aan locaties als die activiteit niet voor doet dan hoeft je die regel dus ook niet op te nemen. je moet dus elke keer kijken van wat is het lokale karakter van die regel en dat je het specifiek aanpast aan de locatie. Frank weet jij een voorbeeld van zoiets in de bruidsschat?

ROZENDAAL: dan kom ik weer bij die aanbouwen, het landelijk is tot vier meter diep en in Amsterdam vindt men in de meeste gevallen die vier meter niet wenselijk zeker in de binnenstad niet dus dan zal hoogstwaarschijnlijk die regel worden aangescherpt tot bijvoorbeeld drie meter of twee en een halve meter. En zo heb je natuurlijk met geluid dat sommige gebieden waar veel geslapen wordt dat je daar misschien toch nog wel strengere regels wil qua geluid. Sommige regels kun je versoepelen en andere kun je aanscherpen. Want je kan dat niet met alles doen, dat is per geval anders. Hoeveel kan een buurt of een straat hebben, je moet misschien nog wel meer integraal gaan kijken dan eerst wat is de impact van alle functies in de straat. Is de druk op de leefomgeving is die nog aanvaardbaar? Denk aan het toerisme in Amsterdam, met al die toeristenwinkels

en meerdere nutellashops. Amsterdam maakt nu gebruik van de crisis we willen liever minder van dit soort winkels.

Zo een omgevingsplan biedt eigenlijk wel een kans om sneller in te spelen op ontwikkelingen dan met een bestemmingsplan en dan zijn echt dingen die actueel zijn qua functies en daar wordt ook wel veel gebruik van gemaakt, ook heel creatief. Het is nu zo als je een functie veranderd binnen een bestemming dat heb je geen vergunningaanvraag nodig hooguit misschien een melding brandveilig gebruik, en ik las in het omgevingsplan dat ze daar eigenlijk een melding van willen maken als het past binnen het omgevingsplan. Dit is natuurlijk wel echt zo in het omgevingsplan het is natuurlijk wel zo als je regels overneemt uit de bruidsschat dan zal je ook steeds meten kijken van wat is de impact op de straat hiervan en hoe zit het met die regulering, heb je echt een andere afweging nodig.

Voor eenvoudige producten zoals het kappen van een boom, dat is niet altijd eenvoudig maar laten we daar hiervan uit gaan, maar dan als je met gesloten normen, met concrete regels aanbouw mag 3 meter hoog zijn vier meter diep ik noem maar wat. Dan kan je dat met checkers uitvragen. Het idee van de wetgever is dat je niet meer een vergunningplicht opneemt en als je toch een checkmoment wil hebben dan kan je een meldingsplicht er aan verbinden, maar eigenlijk is het zo als het echt zo eenvoudig is met gesloten normen we dat dan dan zou je het eigenlijk alleen met algemene regels in je omgevingsplan kunnen opnemen dus je moet ook met die blik naar alle zaken uit de bruidsschat gaan kijken. Dus die afweging en dat vinden een hoop mensen heel spannend want dat zou betekenen dat sommige dingen straks echt zonder vergunning gaan. Dat kost Amsterdam als je die van koers wil veranderen is dat een hele operatie, vandaar dat we er echt nog meer tijd voor nodig hebben.

INTERVIEWER: ja om goed maatwerk te kunnen verrichten van wat past waarbij. Okee helder. En dan zij jullie al best wel ver.

VAN DER VLIET: dat is moeilijk om doorheen te kijken hoe ver ben je want wij zijn misschien heel ver met de regelgeving en daar over na te denken daar zijn we inderdaad wel voorloper in het Amsterdamse omgevingsplan. Waar ik een beetje huiverig voor ben dat je heel snel wel een plan hebt en daar wordt heel vele op ingezet om het snel voor elkaar te hebben maar dat je bij de uitvoering blijkt dat het allemaal nog niet goed bedacht is. Alles en meer te samenhang met elkaar en dat moet bij de bruidsschat natuurlijk ook gebeuren.

ROZENDAAL: en wij zitten natuurlijk ook met een bepaald gemeentelijk bestuur dat een bepaalde kleur heeft qua politiek bestuur. En dan zie je dat dat ook wel heel veel invloed

heeft. Er wordt nu ook heel hard gezocht naar mogelijkheden om milieuregels aan te scherpen qua duurzaamheid. Dat blijft toch wel lastig. Participatie is ook belangrijk. Verder zijn wij bezig met het maken van checkers van eenvoudige aanvragen voor bijvoorbeeld voor dakkapellen en kozijn wijzigen en zo. Burgers kunnen dit gebruiken en dan krijgen we eigenlijk direct een soort feedback die we kunnen gebruiken en zien hoe de burger dat ervaart. Ik denk dat dat ook iets is wat Amsterdam heel goed doet nu moet ik zeggen. Dat doen nog maar weinig gemeente. Die moeten zelf gemaakt worden door gemeente. Maar interactief samen met burgers kijken naar wat je gemaakt hebt. Dat is ook wel de houding van de Omgevingswet als het gaat om invullen van regels en dat soort regels.

INTERVIEWER: veel meer de burgers erbij betrekken ja. Ik denk dat jullie al mijn vragen wel beantwoord hebben. hebben jullie nog vragen aan mij?

VAN DER VLIET: waar zitten de lastige dingen punten waarvan je denkt hoe zit dat?

INTERVIEWER: je bedoelt in de bruidsschat?

VAN DER VLIET: ja wat valt je daarbij op?

INTERVIEWER: ja toch wel dat inderdaad het lastig wordt en dat er goed gekeken moet worden naar locatiegebieden en wat ga je waar doen en hoe kan je ervoor zorgen dat er geen gaten ontstaan dat wel alles gedekt wordt en dat je niet ja zometeen buitenplans dingen moet gaan oplossen. Ik denk dat daar wel moeilijkheden komen te zitten. Maar dat moet de tijd leren.

VAN DER VLIET: ja inderdaad we moeten het met elkaar ondervinden en daar van leren ja.

INTERVIEWER: ik wil jullie bedanken voor jullie tijd en dat ik dit interview met jullie mocht houden. Ik stuur mijn scriptie naar jullie toe, het wordt als het goed is ook gepubliceerd op de hbo-kennisbank.

Bijlage 3: Transcript medewerker Utrecht

Dit interview is gehouden met Stefan Kortekaas medewerker bij de gemeente Utrecht op 29-05-2020 via Microsoft teams.

Interviewer: Nicole Huizenaar

Kortekaas: Stefan Kortekaas

INTERVIEWER: Ik zal even kort zeggen hoe of wat dit interview in elkaar zit en dan zal ik vragen aan je gaan stellen.

Ik ben Nicole Huizenaar student aan de Hogeschool Leiden en voor mijn afstudeerscriptie studeer ik af bij de gemeente Rotterdam. Ik doe onderzoek naar de veranderingen die plaats vinden in het vergunningsverleningsproces op ruimtelijk gebied en hoe er om wordt gegaan met de vrijheid van de invulling van de regels in de bruidsschat. Zou je jezelf kunnen voorstellen en aangeven wat je functie is bij de gemeente Utrecht?

KORTEKAAS: Ik ben Stefan Kortekaas. Ik ben formeel senior hoofdinspecteur milieu, maar waarom wij hier natuurlijk zitten is omdat ik ook projectleider bruidsschat ben. Dus dat betekent dat ik de regels mag duiden en voor mag stellen uiteindelijk bij de gemeenteraad.

INTERVIEWER: okee en waar bestaan jouw dagelijkse werkzaamheden uit op een dag?

KORTEKAAS: nu natuurlijk heel anders. Normaal gesproken het uitvoeren van milieucontroles en daarbij nog wat taken voor de Omgevingswet. Dat is volgens mij 40% controle en 60% Omgevingswet. En de laatste weken zit ik eigenlijk alleen nog maar op de Omgevingswet. Enerzijds voor het sluiten van de beleidscyclus, dus waar zetten we VTH in als strategisch instrument. En anderzijds dus voor het doorgronden van de bruidsschatregels, tekstvoorstellen, opstellen en dat soort dingen.

INTERVIEWER: okee. En hoe staat het er op dit moment voor binnen de gemeente Utrecht met de implementatie van de Omgevingswet.

KORTEKAAS: Goed is dan gelijk het politiekcorrecte antwoord. Nee, waarom ik dat zeg is omdat we nu op dit moment dus vooral bezig zijn met.. We hebben al een omgevingsvisie en dat is eigenlijk zegmaar de omgevingsvisie 1.0. Dus wat willen we met de stad en wat willen bewoners en dat soort dingen. Wij zijn nu heel erg hard aan het werk met een strategie om te komen tot het goed vullen van het omgevingsplan. Dus welke verordeningen pakken we op, wanneer pakken we welke activiteit op, hoe zetten

we het weg in de planning want we hebben natuurlijk tot 2029 de tijd maar wij willen eigenlijk al wat eerder klaar zijn. En juist doordat we nu zo hard aan het nadenken zijn over wat kunnen we allemaal kunnen we dadelijk ook echt vol aan de bak. En waar we ook eigenlijk naar toe willen wat nu nog een beetje boven de markt hangt is, er komen wat mogelijkheden om voor inwerkingtreding van de Omgevingswet al wat dingen aan te zetten om het zo maar te zeggen om daar dus ook gebruik van te maken. En specifiek voor de bruidsschat zijn we nu gewoon heel concreet per artikel aan het kijken van moeten we er wat mee, willen we er wat mee en zo ja als we er wat mee willen wat wordt dan het tekstvoorstel. Nu in eerste instantie nog via de juridische ingang dus echt gewoon de juridische regel en vanaf komende week willen we van wat we nu al klaar hebben langzaam gaan vertalen naar toepasbare regels voor zover dat kan. En Utrecht is een pilot gemeente voor het DSO en wij krijgen binnenkort dus ook alle bruidsschatregels in ons omgevingsplan tussen aanhalingstekens ingeladen om gewoon is te gaan proefdraaien. Van hoe werkt het nou, hoe zit het nou met die aanvraagvereiste en dat soort dingen.

INTERVIEWER: oh zo okee. Nou dat is wel fijn dat jullie al wat verder zijn en wat meer weten. Wat vinden jullie eigenlijk van de komst van de bruidsschat?

KORTEKAAS: een nodig maar ook zo snel mogelijk weer weg doen. Nodig in de zin van want anders zouden we op het moment van inwerkingtreding eigenlijk regels missen, maar gelijk zo snel mogelijk wegdoen omdat er nul ambitie in dat stuk zit. Want het is gewoon bijna zoals het was, zo wordt het weer. Ja en dat is dan weer strijdig met de omgevingsvisie of überhaupt de rest van het omgevingsplan.

INTERVIEWER: okee dus als ik het hoor jullie willen eigenlijk zoveel mogelijk behouden hoe het nu is dus de regels zoveel mogelijk hetzelfde houden en overnemen?

KORTEKAAS: Nee dat niet. We willen zoveel mogelijk aansluiten eigenlijk bij de opgaven in de stad. Die zullen jullie ook hebben, energietransitie, duurzame woningbouw, noem al die dingen maar op. Maar ook de dienstverlening staat heel erg hoog bij ons. Dus we zijn vooral aan het kijken van welke regels hebben we in de praktijk nou veel mee te maken laten we die eens oppakken in de zin van wat kan beter en laten we dat dan gelijk meenemen. Wat moeten we behouden omdat het gewoon prima werkt, dan behouden we het. Of andersom ook gewoon van wat kan weg, wat gebruiken we nooit. Één van die regels in de bruidsschat zijn allemaal regels over het houden van en het fokken van nertsen, sowieso is dat nu helemaal in het nieuws, maar die hebben we helemaal niet in

de stad. Dus waarom ga je dan je omgevingsplan belasten met twaalf regels daarover. Sloop ze er dan uit.

INTERVIEWER: ja nee dat begrijp ik. Hoe ziet dan zo een proces eruit?

KORTEKAAS: Wat we eigenlijk aan het doen zijn, we hebben de ontwerpvrage van de VNG, ken je die?

INTERVIEWER: ja.

KORTEKAAS: ja die zijn we eerst aan het pakken van joh wat is nou het meest nuttige instrument om hierop los te laten dus moet het een vergunning worden, moet het vergunningsvrij, hebben we überhaupt een regel nodig. Nou dat soort dingen. Dat is stap 1. En dan is stap 2, volgens mij heb ik die al naar je doorgestuurd, een soort mindmap.

INTERVIEWER: ja.

KORTEKAAS: okee wat zijn nou de knoppen waaraan je kan draaien en wat past dan binnen de ambities van de stad Utrecht. En als we dat doorlopen hebben dan worden we zegmaar in een soort keuzeschemaatje gedwongen van okee we hebben deze regel, we hebben deze ambitie, dit zijn de ervaringen nu in de praktijk dus zo nemen we em op. Wat we nu nog heel erg doen is redelijk intern gericht. Dus we werken wel samen binnen de hele gemeente en heel af en toe gaan we naar buiten toe. Om bijvoorbeeld ik was laatst met de regels over laden en lossen bezig dan is het handig als je gewoon even naar de branche van laad en los bedrijven een berichtje doet van joh hoe staan jullie er in. Maar echt participatie nog met bewoners van de stad, dat is zegmaar fase 2, omdat we nu nog niks formeel kunnen aanbieden. En dan gaan we nu al participeren en dan denkt iedereen leuk dat we daarover gesproken hebben, maar we zien er niks van. Dus dat is wel een bewuste keuze om heel even het intern te houden.

INTERVIEWER: okee. Dat begrijp ik inderdaad. En nu staan in de bruidsschat ook ruimtelijke bepalingen opgenomen. Hoe gaan jullie daar mee om, met veiligheid?

KORTEKAAS: Veiligheid, schade en hinder is natuurlijk echt het grote gemis, ten minste vooral bij hinder. Wat wij nu willen doen is voor, wat wij hebben, moet ik het even goed zeggen, formeel heet het een handhavingsinstructie, maar het is eigenlijk een beleidsstuk hoe we met schade en hinder omgaan tijdens de ruwbouwfase. Die willen we gewoon gaan opnemen als aanvullende regeling in het omgevingsplan. Op die manier het

Borg en het voorkomen van hinder goed geregeld te hebben en we zijn even terughoudend met alle vergunningsvrije en vergunningsplichtige bouwwerken om die aan te passen. Om voor voorerf gebied achtererfgebied dat soort dingen. En de reden daarvoor is er gaat nog een hoop wijzigen en ook door de Wkb en we hadden zoiets van joh als we nou en de Wkb hebben en ook nog eens een totaal ander beoordelingskader daarop dan wordt het misschien wat te veel van het goede voor en de werkvloer en de aannemers en dat soort dingen. Dus die halen we nu nog iets naar achter zeg maar.

INTERVIEWER: Okee, dus daar wordt later aandacht aanbesteed.

KORTEKAAS: Ja, maar we zien wel bijvoorbeeld gekke dingetjes als het uitzetten van een straatpeil.

INTERVIEWER: een straatpeil, verstond ik dat goed?

KORTEKAAS: ja een straatpeil, dus als je een bouwwerk gaat bouwen moet je altijd inmeten van hoe hoog is die en dat is gerelateerd aan het straatpeil.

INTERVIEWER: oh ja zo een peil.

KORTEKAAS: zegmaar van het asfalt ligt op nul en je stoepje is dus tien centimeter hoog en zo gaat het verder dan. Alleen, maar dat zullen jullie ook wel hebben, er zijn best veel uitrolgebieden waarbij gewoon al begonnen wordt met bouwen zonder dat daadwerkelijk het definitieve straatpeil is uitgezet. Maar eigenlijk kan je dan niks, want je moet refereren aan een uitgezette, maar dat soort kleine praktische dingetjes pakken we em wel op.

INTERVIEWER: okee, dus eigenlijk al direct dan gelijk.

KORTEKAAS: ja en oppakken nu in de zin van, dat we de regel aanpassen naar wat wij zouden willen en we zijn nu dus heel erg ook met de VNG nog rondom de tafel van joh wat wordt nou die voorloop. De crisis- en herstelwet is weleens genoemd. Kunnen we daar dan dit soort kleine dingetjes al in fietsen.

INTERVIEWER: Okee, verwachten jullie tegen moeilijkheden aan te lopen en zo ja welke moeilijkheden?

KORTEKAAS: Ik verwacht eigenlijk intern de moeilijkheid dat er best veel mensen nog zijn met 'vroeger was alles beter' en nu gaan we toch behoorlijk wat heilige huisjes omgooien. Ik bedoel sommige meldingsplichten gaan eruit, want ja die zijn eigenlijk dubbel. Bijvoorbeeld een horecabedrijf moet zich melden omdat die heeft een drank- en horecaverunning nodig maar een horeca bedrijf moet zich ook melden vanuit milieu overwegingen. Dus ja die doet twee keer hetzelfde alleen een paar weken achterelkaar. Dan is het gewoon zinloos om een tweede te doen. maar dat is best een heilig huisje dus die moet wel omver daar verwacht ik wat moeilijkheden in. En waar ik ook wel benieuwd naar ben en weinig zicht op heb is al jouw omgevingsplanregels zijn natuurlijk, daar moet participatie op komen, maar er zijn ook zienswijzen en eventueel bezwaar en beroep mogelijk. Nou ben ik niet zo bang voor de nieuwe regels, want daar hebben we gewoon goed en doordacht over nagedacht. Maar er zijn ook een heleboel zeker in de eerste tijd ook een heleboel oude regels die we misschien toch zeggen van we klappen hem misschien half over naar het nieuwe omgevingsplan en eigenlijk wat we dan zeggen is van joh Den Haag had altijd al zo besloten, dus we nemen dat één op één over. Maar als je nou een hele mondige bewoner hebt die zegt van ja dit is echt een onzin regel dan moet de gemeente dus uiteindelijk bij de rechtbank of bij de Raad van State (RvS) gaan motiveren waar Den Haag in 19weetikveelwat deze regel goed en toepasselijk vond.

INTERVIEWER: ja dat kan dan nog wel eens voor wat procedures zorgen waar je niet op zit te wachten.

KORTEKAAS: nee.

INTERVIEWER: En jullie hebben binnen de gemeente een speciaal team dat zich hier mee bezig houdt, denk ik, hoe lang verwachten jullie dat heel dit gaat duren dit proces?

KORTEKAAS: als ik kijk naar, het komt natuurlijk in het omgevingsplan, de bruidsschat is er maar een stukje van dan liggen al die gemeentelijke verordeningen en dat soort dingen. Wij zetten nu eigenlijk in op een periode van tot 2026 want dan vallen we namelijk samen met de nieuwe verkiezingen. En we verwachten dat na de verkiezingen weer een nieuwe koers komt van waar willen we naartoe. Eigenlijk al je gemeentelijk beleid en je gemeentelijke regels moet je altijd aan je coalitieakkoord kunnen toetsen. Dus vandaar dat we eerst voor de quickwin 2026 aanhouden en voor het totale bruidsschat pakket kijken we gewoon door tot 2029 . Want dan is dan moet het allemaal aangepast zijn.

INTERVIEWER: ondervinden jullie op dit moment veel vertraging door de coronamaatregelen, of valt dat wel mee?

KORTEKAAS: ja het valt wel mee in de zin van dat we al opgestart waren. Dus de dingen die lopen kunnen gewoon doorlopen, maar echt nieuwe projecten van nul af opstarten is wel lastig. En corona heeft er natuurlijk ook indirect voor gezorgd dat de Omgevingswet is uitgesteld. Dan merk je dat de energie er weer een beetje uitgaat. Maar wat het ook lastig maakt is dat de bruidsschat zelf is nog niet definitief, daar wordt nog aan gesleuteld. Binnenkort komt die terug van de RvS. Dan hebben we nog, ik zit wel dicht op het vuur dan moet ik af en toe weer naar de Raad, dan gaan er echt nog hele artikelen op de schop. En zolang dat proces nog niet volledig is, kan je nu wel heel veel vooruit gaan werken en dat doen we ook wel. Maar je hebt natuurlijk kans dat sommige artikelen weer anders zijn.

INTERVIEWER: ja en dat je weer moet aanpassen later

KORTEKAAS: ja dat je wel iets zou moeten aanpassen want je neemt natuurlijk, je zegt we nemen deze regel en die vinden we ruk ons voorstel is veel beter dus wat er dan precies in de bruidsschat opgeschreven wordt ja dat maakt niet heel veel uit. Maar ook alle andere besluiten zeker als het Bkl nog iets aangepast wordt dat bepaald natuurlijk wel de reikwijdte die je hebt voor dat. Dus dat is vooral wat nog even lastig wordt gemaakt. Dat die AMvB's nog niet honderd procent definitief zijn.

INTERVIEWER: ja okee en dat kan ook nog wel even duren, denk ik voor dat dat definitief is.

KORTEKAAS: ja iedereen roept nu heel positief van augustus september maar eerst zien dan nog een keer goed zien en nog een keer goed zien en dan pas geloven.

INTERVIEWER: Hoe gaat de gemeente om met de huidige APV's die in het omgevingsplan uiteindelijk ook weer terechtkomen. Hoe gaan jullie daarmee om?

KORTEKAAS: Wat wij doen is je hebt natuurlijk art. 2.1 eerste lid onder b van het Omgevingsbesluit. Die zegt deze dingen absoluut niet, maar dat artikel zegt ook ik ben niet uitputtend. Dus ja een heel raar artikel. Maar wat we proberen te doen is zoveel mogelijk dat wat echt fysieke leefomgeving is in dat omgevingsplan op te nemen. En dat overduidelijk openbare orde en dat soort dingen niet. Waar onze raad nog niet heel duidelijk in is en daar hebben we binnenkort nog met hun een sessie over, is dat

wanneer je echt alles op gaat nemen, wat je nu in de APV of in een andere verordening hebt staan betekent dat ook dat die regels ter discussie gesteld in bezwaar en beroep en wil je dat eigenlijk wel als gemeenteraad. Dus dat hangt nog even boven de markt. In het kader van inzichtelijkheid en voorspelbaarheid wil je eigenlijk zoveel mogelijk in je omgevingsplan. Maar het zou best kunnen dat er zo thema's als het ware uit worden gehaald omdat ze niet willen dat daar over weer een discussie wordt gevoerd over die regel. Dus dat is zeg maar de reden om het niet te doen en dan is niet de reden van het hoort bij de fysieke leefomgeving. Dus ja dat is gewoon een thema waar wij geen discussie meer over willen.

INTERVIEWER: dus ja okee dan laten jullie die eruit

KORTEKAAS: ja

INTERVIEWER: Zijn er nog zaken uit de fysieke leefomgeving die niet worden overgenomen in het omgevingsplan?

KORTEKAAS: sowieso hebben we zorgplicht dus we kunnen het altijd op die manier het er weer onder poetsen. Wat daar niet ondergaat komen is waar echt discussie is, is het nou openbare orde of fysieke leefomgeving. Of waar heb je twee portefeuilles die elkaar echt raken. Dat je zegt je kan het zowel doen voor gezondheid als doen voor, ik verzin even wat.. zo hebben we nu bijvoorbeeld een heel gedoe met de woningpolitie, dat hebben jullie in Rotterdam volgens mij ook, dat kan je heel ruimtelijk bekijken, want dat heeft invloed op de omgeving. Maar je kan ook kijken vanuit zeg maar de woonopgave want ook nog een vanuit de maatschappelijke opgave. Van hoe wil je dat überhaupt dat wijken gevuld en gevormd zijn. En bij zoiets is er nog wel discussie van moet je het dan nog wel opnemen in het omgevingsplan. Maar dat is nog een vraag die voorligt bij de raad. De insteek vanuit ons, dus programmteam, eigenlijk wil je zoveel mogelijk in dat omgevingsplan willen regelen. Juist omdat je daar dan ook die integrale afweging hebt, want anders heb je nog best wel eens kans dat verordeningen elkaar bijt.

INTERVIEWER: okee helder. Heb jij eigenlijk nog vragen aan mij?

KORTEKAAS: even denken. Ik ben wel benieuwd hoever zijn jullie bij de gemeente rotterdam en wat is jullie aanpak?

INTERVIEWER: de laatste keer dat ik daar fysiek aanwezig was, was maart. Toen was het volgens mij nog echt in de startblokken. Ze waren bezig met een team samen stellen

en ze hadden wel al een inventarisatie gemaakt van de regels in een schema. Ik heb 3 juni een interview met het team uit Rotterdam, dan weet ik meer.

KORTEKAAS: de bruidsschat is aan de ene kant iets dat een gemeente helemaal afzonderlijk dient te doen, want iedere gemeente heeft zo zijn eigen ambities. Maar er zijn ook heel veel thema's die gemeente overstijgend zijn. Een mooi voorbeeld vind ik de geluidregels over laden en lossen. Die zijn nu landelijk hetzelfde. Die kunnen we dadelijk anders gaan vormgeven. Dan zou Utrecht kunnen zeggen je mag alleen maar laden en lossen van 4 uur snachts tot 7 uur sochtends ik noem even wat. En Amsterdam heeft al die toeristen heel de dag dus die zeggen dan je mag bij ons alleen om mindernacht komen en Rotterdam zegt wij zijn de stad van de handel kom maar bij ons 24/7. Weet je dan wordt het voor zo een logistieke sector drama om dingen in te plannen en hoe zoeken we daar als gemeenten samen wat meer de verbinding, want volgens mij is die er nu totaal niet want iedereen doet gewoon zijn eigen dingetje.

INTERVIEWER: dus eigenlijk zou er meer communicatie moeten komen over gebied overstijgende problemen eigenlijk.

KORTEKAAS: ja of in ieder geval dat we elkaar weten te vinden. Van wie is er mee bezig en dan kan het nog zou zijn dat de uitslag van het de discussie het wordt zo zoals ik net schetste maar dan zit er wel nog een overkoepelende visie overheen van waarom we dit gedaan hebben

INTERVIEWER: ja dat is wel beter. Ik denk dat ik al mijn vragen wel beantwoord zijn. Ik wil je in ieder geval heel erg bedanken voor het interview. Het is denk ik een stuk helderder voor mij geworden. Bedankt voor je tijd en dat je dit interview met mij wilde houden

Bijlage 4: Transcript medewerker Eindhoven

Onderstaand is het transcript terug vinden van het gehouden interview met Roger Termont medewerker bij de gemeente Eindhoven. Dit interview is gehouden op 29 mei 2020 via Microsoft Teams.

INTERVIEWER: Nicole Huizenaar

TERMONT: Roger Termont

INTERVIEWER: Ik zal even kort zeggen hoe of wat dit interview en dan zal ik vragen aan je gaan stellen.

TERMONT: Ja

INTERVIEWER: Mijn naam is Nicole Huizenaar ik ben student aan de Hogeschool Leiden en ik studeer af bij de gemeente Rotterdam. Ik schrijf daar mijn scriptie over de veranderingen die plaats vinden in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet en de invulling van de regels van de bruidsschat. Dus ik interview meerdere gemeenten om te kijken hoe zij invulling geven aan deze regels om zo een vergelijking te kunnen maken en uiteindelijk een advies te geven.

TERMONT: Ja.

INTERVIEWER: Zou je jezelf kunnen voorstellen en aangeven wat je doet bij de gemeente Eindhoven.

TERMONT: Ik ben Roger Termont. Ik ben bestemmingsplanjurist bij de gemeente Eindhoven en ik ben ook betrokken bij de projectgroep omgevingsplan, daar valt de bruidsschat dan ook onder. En dat proces daar ben ik een soort kartrekker dus een beetje het is niet helemaal vastgelegd, maar het is meer dat ik zelf ook een scriptie heb geschreven over de Omgevingswet een paar jaar geleden. Dit doe ik er eigenlijk een beetje bij. Ja de bruidsschat is best wel, ja nog onduidelijk. Dus daar hebben we toen een clubje voor opgericht eigenlijk. Een kennisclub en daar hebben we wat dingen uitgezocht op die manier zijn we daar mee bezig. Als onderdeel van het omgevingsplan

INTERVIEWER: okee, want hoe ver zijn jullie op dit moment met de implementatie van de Omgevingswet?

TERMONT: in principe wij hebben de omgevingsvisie 1.0. wij zijn qua omgevingsplan zijn we er mee bezig in de zin van wij hebben een pilot gestart, waarbij wij een klein gebied binnen Eindhoven een omgevingsplan voor aan het maken. en dat proces loopt. Alleen de bruidsschat loopt daar een beetje los van. Wat wij met de bruidsschat hebben gedaan is, wij hebben een schema gemaakt, waarin wij alle artikelen hebben opgeschreven en daar hebben we een tabel bij gemaakt van okee waar heeft het betrekking op. Heeft het betrekking op geluid, heeft het betrekking op trillingen, heeft het betrekking op bouwwerken. We hebben daarnaast ook gezet van welke afdeling is daar verantwoordelijk voor en welke persoon en wat kan die persoon erover zeggen. Willen wij dit artikel, is het überhaupt van toepassing. Bijvoorbeeld je hebt bepaalde artikelen over kassen of over bepaalde diersoorten die gehouden worden. waar wij bijvoorbeeld in Eindhoven veel minder van hebben want wij hebben vrij weinig landbouw bedrijven. Dus is dat van toepassing of niet. Op die manier hebben we het geïnventariseerd. Dat document is inmiddels af. Met wel de kanttekening dat veel specialisten die daarover zouden moeten gaan soms ook zeiden van ja ik weet eigenlijk niet wat ik hier mee wil en wat ik hiermee zou moeten. In de zin van, willen wij hiermee door of bijvoorbeeld dat iemand zegt van geluid: 'ik vind het op zich niet nodig, maar ga ik hier wel over' of moet het naar het college of de Raad. Maar op die manier hebben we wel geïnventariseerd en geprobeerd de werknemers binnen Eindhoven duidelijk te maken van okee er komt iets aan bereid je er alvast op voor en dat ze alvast al weten wat er speelt.

INTERVIEWER: Okee

TERMONT: En dat schema heeft op die manier wel, daar zijn mensen wel druk mee bezig geweest. Wat betreft de milieuregels zijn we veel in contact met de omgevingsdienst, ik weet niet of je weet wat dat betekent.

INTERVIEWER: ja, wij hebben er ook een.

TERMONT: Okee. Ja, zij zijn met name met die milieu regels belast. Zij zijn nu bezig met die inventarisatie en over ik geloof over twee weken hebben wij een afspraak. Dan gaan we bekijken van wat is jullie mening. Dan zitten we om de tafel, we zouden bij elkaar zitten maar nu gaat dat een beetje lastig. Dit doen we daarom ook online. En dan gaan we kijken van wat vindt de omgevingsdienst ervan en wat vindt die ervan. We gaan dan specifiek per categorie kijken. Samen met de geluidsspecialist van Eindhoven en de geluidsspecialist van de omgevingsdienst en dan twee mensen uit ons clubje en dan gaan we eigenlijk gewoon sparren met elkaar. Van okee hoe staan we ervoor, wat willen we,

kan het geschrapt worden, moet het blijven, kunnen we het aanpassen, zijn er andere opmerkingen waarvan we denken van hoe zit het hiermee. En wat nog wel goed om te melden is, is dat we dan wel. Het kan zo zijn dat een regel over een bepaald milieuvraagstuk dat dat in sommige gedeeltes van Eindhoven helemaal niet van toepassing is, maar in andere gedeeltes wel. Dus we proberen echt de keuze te maken, want het is een vrij grote gemeente. Dus gaan we dan zowel locatiespecifiek bekijken en per onderwerp. Want eerst dachten we, we gaan gewoon voor heel het gebied hoe zit het met geluid, maar dan kom je er al snel achter, dat is niet te doen. Dat gaat niet. Dus op die manier zijn wij daar nog mee bezig.

INTERVIEWER: okee dus er is een inventarisatie gemaakt en daar naar gekeken van wat is wel en niet van toepassing en daar zitten jullie binnenkort rondom de tafel met de omgevingsdienst en andere partijen om echt beter te kijken hoe of wat .

TERMONT: ja en we proberen het ook echt te zien als een soort kennisdeling. Voor een aantal mensen is het gewoon nog een beetje hocus pocus en ze zeggen van ja het wordt toch weer uitgesteld waarom zou ik hier nu al naar moeten kijken. En we proberen ze er toch nog een beetje bij te betrekken. Zowel qua omgevingsplan als onderdeel van de bruidsschat. Dat ze daar meer informatie over krijgen, het wij ook kunnen geven en het ontvangen.

INTERVIEWER: okee, want ondervinden jullie nu veel last, vertraging door de coronamaatregelen?

TERMONT: nee op zich niet want we hadden dat proces al qua bruidsschat hadden we die tabel al af. Dus we wachten eigenlijk allen nog maar op de reactie van de omgevingsdienst. En verder hadden we tot dat moment ook even on hold gezet. Want we dachten we lopen eigenlijk wel misschien in vergelijking met andere gemeenten een beetje voor, omdat we toch al vrij veel hadden uitgezocht en niet dat we te veel gingen doen zeg maar. Of dat we te veel hadden uitgezocht dat eigenlijk niet nodig zou zijn. Als voorbeeld ik had die tabel al eerder gemaakt, maar daarna kwam de geconsolideerde versie pas. Toen zaten in al die artikelen verschillen in de nummering. Artikel 4.7.1. was ineens 4.12.6. Dus we moesten dat weer aanpassen. Toen dachten we ook van okee ja het is goed dat we er mee bezig zijn en dat we al veel gedaan hebben maar misschien moeten we toch even ook niet te veel eraan willen doen. maar wel ondertussen mensen bewust er van maken van okee zo zijn we er mee bezig dit is wat er te wachten staat.

INTERVIEWER: okee. En zijn jullie blij met de komst van de bruidsschat?

TERMONT: Ja, ik wel. Maar ik weet niet in principe want kijk wat het is als je het aan een specialist vraagt die zal zeggen ja het levert misschien wel wat meer werk op. Ja.. hoe moet ik dat zeggen. Ik denk dat als je gewoon objectief naar kijkt als je niks verandert dan verandert er niks. Dus het is eigenlijk gewoon, die regels weet jij ook uit het activiteitenbesluit die neem je gewoon rechtstreeks over en je hebt gewoon wel meer mogelijkheid tot maatwerk. Dus ik denk dat het voor de ontwikkeling van de stad of van een gemeente of wat dan ook. Dat het positief kan zijn, maar je moet daar wel als gemeente wel in durven te investeren en durven keuzes te maken en dat zal niet altijd goed gaan. maar het is voor iedereen nog onduidelijk. Maar als je zegt we veranderen helemaal niks, ja dat kan. Gedurende die tien jaar dan. Wat wel zo is, dat heb ik al een beetje bekeken, dat sommige regels uit de bruidsschat niet in overeenstemming zijn met regels uit de Omgevingswet. Dus er moeten nog wel dingen aangepast worden. En die taak ligt dan wel weer bij de gemeente dus ja het levert wel meer werk op maar voor een mooie stad en voor een fijne stad , want een goede ruimtelijke, fysieke leefomgeving waar je dan overspreekt in de Omgevingswet, denk ik dat het heel veel kansen kan bieden. Maar ik weet dat collega's, die specialisten er soms anders over denken. Ik weet niet wat jouw ervaringen daarmee zijn.

INTERVIEWER: Ja, heel verschillend ook inderdaad. Het levert heel veel werk op en mensen twijfelen inderdaad of het wel handig is of het beter is dan het oude systeem.

TERMONT: Ik merk sowieso dat ook binnen onze gemeente heel veel mensen zeggen van ja die Omgevingswet moet die er nou wel komen en wordt het weer uitgesteld, misschien moet het er wel helemaal mee stoppen. Dat soort mensen heb je eigenlijk meer dan dat mensen specifiek zeggen van 'oh die bruidsschat is vreselijk' weet je wel. Het is meer heel die Omgevingswet dat is allemaal onzin.

INTERVIEWER: Nee klopt inderdaad. En waar wordt precies naar gekeken bij de beoordeling van de regels die opgenomen zijn in de bruidsschat?

TERMONT: Ja, dat is per artikel verschillend. Eigenlijk per onderwerp. Er wordt momenteel nog niet echt locatie specifiek gekeken, meer in algemene zin. We willen dat dus wel binnenkort in een bepaald gebied gaan onderzoeken. Dus nu is het nog vrij algemeen eigenlijk, waarnaar gekeken wordt.

INTERVIEWER: Okee. En hoe ziet ongeveer dat proces eruit dat jullie zometeen gaan uitvoeren?

TERMONT: nou ja ons plan is dus zoals ik net zei we gaan gewoon met . hoe we dat precies gaan doen weet ik nog niet, maar dat we een bepaald gebied pakken in Eindhoven wat ja van alles speelt qua bruidsschat. We hebben nu een plan, dat is die pilot in Woensel dat is eigenlijk midden in een woonwijk waar verder geen, ja heel krom gezegd, heel veel huizen bij elkaar en weinig ruimte verder, dus qua bruidsschat kun je daar wel dingen doen, maar het is niet alles omvattend. En daar willen we dus een stuk gaan pakken waar meerdere onderdelen van de bruidsschat betrekking op zullen hebben. en dan met die specialisten dat specifiek gaan bekijken. En gaan beoordelen van okee wat willen we en wat zijn nu de mogelijkheden en wat zijn de knelpunten die wij nu ervaren. Maar goed daar zal wel geïnvesteerd in moeten worden in de zin van ik moet echt wel met veel mensen bij elkaar gaan zitten en gaan investeren en echt moeite in gaan steken. Hoe zit het in elkaar hier, wat gebeurt er, wat willen we en duidelijke keuzes maken.

INTERVIEWER: Okee. En tegen welke moeilijkheden verwachten jullie aan te lopen tijdens deze bruidsschat omzetting?

TERMONT: Ik denk dat dat vooral de onduidelijkheid. Dat we niet weten precies wat het allemaal in zal houden en dat je met zoveel specialisten bij elkaar zit, dat sommige mensen het anders gaan interpreteren misschien. Of dat de een zegt van 'ik vind het eigenlijk wel prima zo' en bijvoorbeeld iemand van geluid zegt 'we laten het wel zo' en dat een ander het weer heel specifiek wil gaan doen. Ik denk wel dat het handig is om dat goed met elkaar af te stemmen.

INTERVIEWER: Okee. Dus eigenlijk een duidelijke communicatie tussen iedereen.

TERMONT: Ja en dat is nu wel met corona al wat lastiger tuurlijk om dat goed en met korte lijntjes te regelen. Afhankelijk vanaf hoe lang het nog duurt. We hebben daar nu nog niet echt afspraken voor ingepland verder. Maar dat vertraagd het misschien wel een beetje.

INTERVIEWER: Okee. En gericht op de regelingen opgenomen in artikel 2 van bijlage II van het Bor, hoe gaan jullie om met die regels?

TERMONT: Bedoel je vergunningsvrij?

INTERVIEWER: Ja, qua vergunningsvrij inderdaad.

TERMONT: Dat weten we nog niet zeker hoe we dat gaan doen. Dat is eigenlijk.. daar is nog geen besluit over genomen. Dat is wel een goeie daar zijn we wel vanuit de afdeling VTH, dat is dat vergunning, toezicht en handhaving, die hebben er wel naar gekeken. Maar die zeiden ook van ja kijk ik vind het prima om zo te doen, maar ik moet het wel afstemmen met uiteindelijk het college. Die moeten er wel akkoord meegaan. Daar hebben we verder nog geen besluit overgenomen.

INTERVIEWER: Okee. En hoelang verwachten jullie dat dit proces gaat duren, de rijksregels omzetten van de bruidsschat naar het definitieve deel van het omgevingsplan?

TERMONT: Ik denk dat je het uiteindelijk echt stap voor stap moet doen. En misschien wel die hele overgangsperiode nodig hebt tot 2029, dan wil je gewoon een alles omvattend omgevingsplan hebben. Met de bruidsschatregels op juiste manier geïmplementeerd eigenlijk. Ik verwacht dat dat wel lang gaat duren. Ik denk niet dat we zometeen in 2022 dat we er heel veel regels in hebben. Hoop het wel, maar ik denk dat dat echt iets van de lange termijn is. En dat je dat steeds, kijk wat ze ook zeggen die bruidsschat noemen ze natuurlijk ook een cadeautje wat je krijgt. Van hier heb je het en gebruik het maar. Kijk het is niet zo dat, die regels kun je blijven gebruiken, maar je wil dat natuurlijk zo snel mogelijk overzetten in jouw eigen mooie omgevingsplan. Maar je moet ook al die bestemmingsplannen in dat omgevingsplan gaan omzetten. Die bestemmingen zet je om in functies, dan heb je de bruidsschat. Er zijn zoveel regels die je erin wil hebben. Ik hoop dat de bruidsschat niet ondersneeuwt wordt, dat er gezegd wordt van 'we vinden het wel prima zo' snap je. En dat kun je natuurlijk denken als gemeente. En ik denk wel dat dat in een aantal gemeentes snel zal voorkomen. Wij zijn dan een wat grotere gemeente, maar een kleinere gemeente zal denken 'moeten we dat nu allemaal gaan uitzoeken en hoe gaan we dat doen?'. Want Eindhoven is qua oppervlakte valt het opzich wel mee, maar je hebt ook gemeentes die echt een heel groot oppervlak hebben, maar in principe weinig ambtenaren die er werken en weinig inwoners relatief. Ja dat zal misschien, ik weet het niet, maar het zal misschien lastiger zijn om het helemaal goed in te vullen. Maar of tien jaar dan realistisch is. Ja, geen idee. Ik hoop het.

INTERVIEWER: Ja. Het zal fijn zijn. En hoe gaan jullie om met het garanderen van de veiligheid? Wordt daar nog naar gekeken, naar veiligheidsaspecten?

TERMONT: Ja dat zal dan ook met name met de omgevingsdienst, want ja je hebt dat gewone en externe veiligheid in de zin van giftige stoffen bedoel je dan, ja van alles dan. Ja dat zal weer zo een integrale afweging moeten zijn. Dat iemand van geluid zal zeggen 'ja prima' maar iemand van veiligheid zou dan kunnen zeggen van 'ja dit is helemaal niet realistisch hier'. Ja dat zal allemaal goed afgestemd moeten worden met elkaar. Met geluid geldt het dan nog minder, maar meer met de milieuregels. Ja dat zal wel goed afgestemd moeten worden tussen zowel gemeente als omgevingsdienst of eventueel een externe veiligheidsadviseur. Het is niet dat we daar nu al mee bezig zijn.

INTERVIEWER: Nee okee. En hoe gaan jullie om met de APV, worden die ook overgenomen in het omgevingsplan?

TERMONT: ja.. volgens mij geldt dat voor iedereen. Volgens mij is het zo dat alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, die staan in de APV, die gaan rechtstreeks over in het omgevingsplan. Volgens mij niet rechtstreeks dat moet je nog wel zelf doen. Daar moet je ook zelf inventariseren. In de APV staan zoveel dingen in en niet alles heeft betrekking tot de fysieke leefomgeving. Maar volgens mij is dat, dat uiteindelijk in die APV ja overige artikelen komen te staan. Bijvoorbeeld bevoegdheden voor de burgemeester die moeten in de APV blijven staan. Dus de APV zal een stuk kleiner worden. En zoals ik al zei die fysieke leefomgeving zal helemaal overgaan op het omgevingsplan. Maar omdat een omgevingsplan ook gigantisch veel keer groter is dan een simpel bestemmingsplannetje. Ik denk wel dat het een goede ontwikkeling is. Want als je al die bestemmingsplannen naast elkaar ziet, ik geloof in Eindhoven ik weet niet hoeveel misschien wel honderd, en overal is een andere benaming voor wonen, wonendoeleinde of wonen 1, wonen 2. En overal heeft het een andere betekenis. En je wil het wel overal het een beetje hetzelfde houden met dezelfde betekenis overal.

INTERVIEWER: Ja, en met het omgevingsplan kan dat ja

TERMONT: zodat het ook duidelijker wordt voor de burger vooral.

INTERVIEWER: ja dat het helderder en overzichtelijker wordt voor de burger. En zijn er nog overige zaken uit de fysieke leefomgeving die niet worden opgenomen in het omgevingsplan, dat je al weet?

TERMONT: Ik weet niet eens of dat mag. Weet je dat?

INTERVIEWER: ja ik weet inderdaad dat het is meer gewoon wat bepalingen , dat je zegt van 'joh het is niet van toepassing dus we laten het buiten beschouwing ' op die manier meer.

TERMONT: oh zo, dat durf ik niet te zeggen bij ons geen idee.

INTERVIEWER: okee. Volgens mij heb je al mijn vragen wel beantwoord al. Heb jij nog vragen aan mij?

INTERVIEWER: nogmaals bedankt dat ik dit interview met je mocht houden en dat je tijd hebt vrij gemaakt. Dank je wel.

Bijlage 5: Transcript medewerkers Rotterdam

Dit interview is gehouden op 3 juni om 14:30 uur via Microsoft Teams, met twee medewerkers van de gemeente Rotterdam, Nielma en John. Zij houden zich bezig met de bruidsschat.

INTERVIEWER: Nicole Huizenaar

CHIANG SAN LIN-HARPAL: Nielma Chiang San Lin-Harpal

KARREMAN: John Karreman

INTERVIEWER: Ik zal even kort zeggen hoe of wat dit interview en dan zal ik vragen gaan stellen. Mijn naam is Nicole Huizenaar ik ben student aan de Hogeschool Leiden en ik studeer af bij de gemeente Rotterdam. Ik schrijf daar mijn scriptie over de veranderingen die plaats vinden in het ruimtelijke vergunningsverleningsproces met de komst van de Omgevingswet en de invulling van de regels van de bruidsschat. Dus ik interview meerdere gemeenten om te kijken hoe zij invulling geven aan deze regels om zo een vergelijking te kunnen maken en uiteindelijk een advies te geven.

KARREMAN: ik ben John Karreman ik ben juridisch adviseur bij juridische diensten en dedicated tot stadsontwikkeling. Dat ben ik sinds 1 september vorig jaar. Daarvoor had ik een andere functie bij juridische diensten. En inmiddels houd ik me onder andere bezig met de implementatie van de Omgevingswet en aan mij dan gevraagd een analyse/verkenning te maken van de bruidsschat. Dus als het goed is weten we allebei een beetje als we het over de bruidsschat hebben.

INTERVIEWER: Okee, en Nielma wat doe jij precies bij de gemeente Rotterdam?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: ik ben Nielma Chiang San Lin-Harpal. Ik ben beleid adviseur, juridisch beleid adviseur bij team Beleid en Expert. Ik zat voorheen in het team van John bij juridische diensten en sinds 1 januari weer terug bij BWT. Ik houd mij heel breed bezig met de Omgevingswet en dat kan echt van alles zijn, ik bemoei mij ook echt overal mee. Specifiek op de bruidsschat heb ik destijds om tot vragen te komen hoe we dat gaan aanvliegen met betrekking tot vergunningvrij samen met Marloes een workshop gegeven en dat heeft denk ik een spin-off gehad in verschillende opdrachten. Nu onder andere betrokken bij de uitwerking en analyse.

INTERVIEWER: hoe ver zijn jullie op dit moment met de implementatie van de Omgevingswet?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: dat is heel breed. Er is een kerngroep implementatie van de Omgevingswet, daar zit in niet in. John jij ook niet nee. Dat gaat over verschillende producten zoals omgevingsvisie, de programma's , omgevingsplan en ook omgevingsvergunning. Alles loopt. Ik weet niet hoe het met de andere staat. Maar bij BWT, hebben we nu een overzichtje of een planning gemaakt wanneer we welke producten gereed willen hebben zegmaar. en het gaat nu beter en nu dat de Omgevingswet is uitgesteld hebben we veel meer ruimte en ook weer lucht gekregen om het iets nauwkeuriger aan te pakken.

INTERVIEWER: okee. En wat vinden jullie eigenlijk van de komst van de bruidsschat? Zijn jullie blij met de decentralisatie van deze rijksregels?

KARREMAN: even een vraag voor af voordat ik eenmaal antwoord geef op de vraag. Je hebt het nu alleen over de bruidsschat of heb je het ook breder over de decentralisatie sowieso van allerlei onderwerpen waar het Bkl een opening voor geeft?

INTERVIEWER: ik focus mij echt wel op het ruimtelijke bouwen, dus echt over de bouwregels die gedecentraliseerd worden.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: de bouwregels uit de bruidsschat denk ik dan John toch?

INTERVIEWER: ja

KARREMAN: ja okee dat is de vraag inderdaad van waar focus je je nu op. Want dat dat gedecentraliseerd gaat worden is in principe breder dan alleen de bruidsschat hé. De Bkl voorziet in allerlei dingen die je in het omgevingsplan kan regelen en de bruidsschatregels voorzien daar gedeeltelijk in maar die voorzien er ook maar net in voor zover zaken nu ook via het activiteitenbesluit geregeld moeten worden. de bruidsschat staat zegmaar nog met één poot in het activiteitenbesluit en dan heb ik het even over milieubelastende activiteiten. Die staan met één poot in de oude regelgeving en sluit met z'n andere poot aan op de grippe en de kaders van de Omgevingswet en de bruidsschat is daar eigenlijk maar een heel klein onderdeel van het geheel van. Dus vandaar dat ik even mijn interesse heb van joh alleen de bruidsschatregels of breder over de decentralisatie die de Bbl biedt.

INTERVIEWER: Nee echt bruidsschatregels.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: Ik denk dat het anders een hele omvangrijke scriptie wordt John.

INTERVIEWER: Ja we moesten het inderdaad specificeren daarin. Naar een bepaald punt. Maar vinden jullie het nu fijn dat jullie deze regels vanuit het rijk krijgen om zelf ermee te kunnen bepalen wat jullie willen doen?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: het is altijd, even vanuit het praktische gezien, makkelijker dat het vanuit het rijk is geregeld. Een voordeel is flexibiliteit dat je het zelf kan regelen. Per gebied, per wijk, of hoe je wil inrichten. Dat is een voordeel. Maar het houdt nogal wat in voordat je zover bent. Dus ik denk dat we over X aantal jaren kunnen zeggen of het een positief of minder positieve uitwerking heeft. Voor nu zorgt het voor redelijk wat werk en keuzes die gemaakt moeten worden en hoe maak je de keuzes en dat maakt het voor nu nog ingewikkeld.

KARREMAN: ja ik denk dat het inderdaad het beste antwoord is. Nu ligt de focus vooral op het implementeren dat daar heel veel energie naar uit gaat en dat de voordelen van de decentralisatie, van flexibiliteit, dat je die nog helemaal niet kunt zien. Dat moet je nog ontdekken wat je er allemaal mee kan. Dus ik denk dat je die vraag pas over een paar jaar kan beantwoorden of blij mee bent, was of moet zijn. En tegelijkertijd, maar ik ben een beetje vervelend dat doe ik expres en dat bedoel ik niet echt vervelend. Als je het hebt over flexibiliseren, dan is dat ook weer ruimer dan de bruidsschat. Het flexibiliseren is en ik probeer dat goed helder te scheppen dat is iets anders dan de bruidsschatregels.

INTERVIEWER: ja, maar het gaat nu inderdaad over de regels daarin inderdaad, want jullie mogen zo zelf natuurlijk bepalen of jullie ze schrappen, houden of aanpassen of aanscherpen op die manier. Dus ik vraag mee gewoon af hoe maken jullie die overweging, waar kijken jullie bij naar regels om te bepalen van we houden deze of we schrappen deze of gaan we ze aanpassen. Waar wordt naar gekeken?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: nog heel even John, vorige week was hier een overleg over daar was ik niet bij. Als het goed is, is dat onder andere besproken?

KARREMAN: welk overleg?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: Met Nadia, Marloes en ik dacht met jou over de aanpak van de bruidsschat.

KARREMAN: nee nee nee, Nadia en ik hebben al een tijdje geen overleg gehad met zn drieën gehad want Nadia is met vakantie, we hebben volgende week weer overleg. Maar de afwegingen, we zijn nog niet zo ver. Dat is eigenlijk het antwoord. Want ja eerst nog gewerkt moet worden aan een concept van een omgevingsplan. Er wordt wel al heel veel gedaan, maar omdat het ook best wel een omvangrijk omgevingsplan moet worden voor de gemeente Rotterdam. Ik geloof dat wij iets van 250 bestemmingsplannen hebben?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: ja zoiets.

KARREMAN: dus dat geeft een beetje een indruk van het gebied van dingen die geregeld moeten worden. Dus er wordt heel erg stapsgewijs gewerkt naar een omgevingsplan. En de invulling met de bruidsschatregels daar zijn we nog lang niet aan toe om daar afwegingen in te maken. Sterker nog is nog maar verkennen waar de bruidsschatregels over gaan. Dat is waar we nu staan.

INTERVIEWER: okee dus echt wel in de verkenningsfase.

KARREMAN: ja wat betreft de bruidsschatregels zeker wel.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: dus wat houden die regels in, wat staat er in. Dus echt wat John aangeeft wat staat er nu eigenlijk in die bruidsschat.

KARREMAN: en dan heb ik het vooral over alles met de bouwregels, maar ook over die milieubelastende activiteiten.

INTERVIEWER: ja want dat zijn het voornamelijk.

KARREMAN: het zijn natuurlijk twee dingen als jij zegt ik focus me op de bouwwerken de Bbl de bruidsschatregels dan kan Nielma daar veel meer overzeggen eerder beleidsmatig misschien. Verder ben ik nog aan het kijken van wat staat er eigenlijk allemaal in de bruidsschatregels betreft milieubelastende activiteiten.

INTERVIEWER: okee.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: waar Nadia mee bezig is geweest is zeg maar met name het bouwdeel in kaart brengen. Van wat staat er nou in, inhoudelijke regels, specifieke zorgplichten wat verandert er ook in de formulering nu. Waar staan de regels nu en wat

worden ze straks in de bruidsschat. Als we al een keuze willen maken, schrappen, behouden of aanpassen, welke afdeling hebben we daar dan bij nodig. Een voorbeeld dat heel vaak wordt benoemd, is de bluswater voorzien die in de bruidsschat staat, dat is nu opgenomen in de bouwverordening, normaliter heb je een bouwplan en daar wordt aan getoetst. Straks in het omgevingsplan wijzigt die systematiek. Dus je hebt twee dingen, wat gaan we doen, is heel belangrijk, maar moeten we zo een standaardregel hebben voor alle functies of kun je daar een keuze in maken qua afstand of qua functie. En die exercitie en dat voor alle regels dat moet nog plaats vinden. En dan nog wie betrek je daarbij. Is dat alleen bouw en woningtoezicht of heb je de veiligheidsregio erbij nodig, als het gaat om bluswater. En zo krijg je bijvoorbeeld ook bepalingen met betrekking tot overgangsrecht uit het bouwbesluit over het aansluiten op het warmte net. Dan heb je de afdeling duurzaamheid nodig. Dus zo wordt gekeken en elke regel beoordeeld van; wat staat er in, wat was het, wat willen we ermee en wie hebben we erbij nodig om die keuze te maken of die afweging. En daar zijn we nu, dat hebben we nu pas opgestart.

INTERVIEWER: okee en hoelang verwachten jullie dit allemaal gaat duren, denken jullie dat dit tot 2029 dat jullie de tijd nodig hebben? Of denken jullie al eerder dit verwerkt te hebben?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: sowieso eerder. Tot 2029 hebben we de tijd tot 1 omgevingsplan. Maar ik ga ervan uit dat we in de periode vanaf 2022 zegmaar als het doorgaat we hebben ook nog projecten ook nog nadenken we hebben ook nog projecten omgevingsplannen voor een wijk beginnen. We willen eigenlijk voor 2022 weten hoe we dit gaan aanvliegen.

INTERVIEWER: okee. En je vertelde net inderdaad al wat over het proces. Dat je eerst gaat bekijken van welke regels zijn het, wat wordt het en wie hebben we nodig. Ik heb met een aantal andere gemeente gesproken en die een voorbeeld over het laden en lossen dat iedereen daar zelf mag bepalen wat die gaan doen qua tijden. Hebben jullie overwogen om met andere gemeenten te overleggen wij zij bijvoorbeeld doen. zodat er duidelijk plan en geheel komt voor de burger en bedrijven?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: nee. Dat heeft tot nu toe niet plaats gevonden. Ik kan het navragen of dat de bedoeling is. Maar ik denk dat Rotterdam toch wel een eigen wijze heeft van dingen aanvliegen en ik denk wel dat, dat voornamelijk vanuit de workshops delen hoe het in andere gemeente wordt aangepakt en samenwerken heb ik tot nu toe niet gezien.

INTERVIEWER: okee

KARREMAN: maar je bedoelt je hebt andere gemeenten geïnterviewd en die hadden zelf bedacht eigen regels te maken voor het laden en lossen en die zoveel mogelijk af te stemmen met andere gemeentes zodat het een beetje uniform is bij de gemeente in de buurt of?

INTERVIEWER: ja inderdaad het was meer een wilde gedachte van hoe moeten we dit aanpakken, want als overal die laad en los regels anders zijn is dat niet handig voor bedrijven. En of het dan niet handig was om rondom de tafel te gaan met zn alle om te kijken of in een bepaald gebied hetzelfde geldt.

KARREMAN: okee. Want dat is wel belangrijk om te weten. Want Rotterdam is natuurlijk vrij groot qua grondgebied en daar is de noodzaak voor pas en afstemming wat minder groot. Maar volgens mij en ik sluit me aan bij Nielma. Ik kan me wel wat herinneren dat ik wat heb gehoord over afstemmingen met omliggende gemeente, maar dan in bredere zin. Niet zo specifiek over het laden en lossen. Op dit detailniveau in ieder geval nog niet.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: En ik denk bij al die workshops waar we aanwezig zijn als Rotterdam dat je zelf ook altijd netwerk opbouwt en dat je dan op een given moment kijkt hoe een andere gemeente dat aanpakt. dus dat is denk ik een natuurlijkproces.

INTERVIEWER: okee en hoe gaan jullie om met de veiligheid, hoe gaan jullie dat garanderen?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: er vindt al samenwerking plaats met de omliggende gemeentes, bijvoorbeeld Barendrecht. Maar in hoeverre dit al besproken wordt. Ik denk dat we elkaar gaan opzoeken op het moment. Maar dat zal zich in de praktijk gaan uitwijzen.

INTERVIEWER: okee want ik had een directe vraag namelijk gekregen vanuit Karima eigenlijk van hoe zit het nou met veiligheidsregels, vergunningen voor evenementen die nu worden afgegeven door de directie veiligheid zometeen worden dit soort dingen ook opgenomen in het omgevingsplan. Hoe worden die veiligheidsmaatregelen gegarandeerd.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: welke veiligheidsmaatregelen bedoeld zij?

INTERVIEWER: Ik denk de bouwwerken en stellages en openbare orde ook

CHIANG SAN LIN-HARPAL: kijk openbare orde gaat niet mee naar het omgevingsplan dat blijft. En de veiligheid, de bouwveiligheid is een vraag daar heb je het Bbl voor, het toekomstige bouwbesluit. Dan is de vraag wat staat daar in met betrekking tot de bouwconstructies van stellages. Dus kijken van waar komen de regels waar we nu aan testen te staan. Misschien in de bruidsschat dat kan ik mij zo snel niet voorstellen en een groot deel in de Bbl.

KARREMAN: en later in het omgevingsplan, ja dat kan. Maar zover zijn we nog niet. Ten minste als je. Als je het hebt over constructieve veiligheid?

INTERVIEWER: ja

KARREMAN: nee die komen niet in het omgevingsplan

INTERVIEWER: die staan dus echt in de Bbl opgenomen die eisen. En tegen welke moeilijkheden verwachten jullie aan te lopen bij dit proces van de bruidsschat?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: ik denk de organisatie.

INTERVIEWER: de organisatie van hoe het uitgewerkt gaat worden, van wie wat doet en de planning zegmaar?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: ja

INTERVIEWER: okee

KARREMAN: weer een antwoord dat we net ook weer hadden. Maar Rotterdam is natuurlijk gigantisch groot en we kennen elkaar niet eens qua organisatie. En dat terwijl we elkaar wel allemaal nodig hebben zometeen en bij het slagen van de Omgevingswet. dus daar zit een enorme uitdaging. Het kennen van de mensen en dan elkaar dan weten te vinden en de neus dezelfde kant op te krijgen.

INTERVIEWER: okee zijn er nog er nog overige zaken uit de fysieke leefomgeving die niet in het omgevingsplan worden opgenomen?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: die niet worden opgenomen?

INTERVIEWER: ja, waarvan jullie nu al weten van joh we gaan dit niet opnemen?

KARREMAN: die je gaat schrappen bedoel je?

INTERVIEWER: ja dat je nu al weet van dingen die niet nodig zijn.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: nee zover zijn we niet toch John?

KARREMAN: nee maar er zijn wel dingen waarvan ik denk, bepaalde hele specifieke regels in de bruidsschat over nertsenfokkerijen of landbouwhuisdieren met geur en emissiefactoren en afstand en zo, dat gaat gewoon over varkenshouderijen. Ik denk dat die voor Rotterdam niet relevant zijn, ik denk dat de kans vrij groot is dat we daar pas op het laatst naar kijken of die er in het geheel uitvliegen. Dingen die meer toegesneden zijn op landbouwachtige gebieden.

CHIANG SAN LIN-HARPAL: hé John zullen we zien dat we straks een floating farm krijgen in de Kralingse Plas. dat is zeg maar één van de dingen waarvan je zou kunnen zeggen, nu is alles geregeld door het rijk maakt niet uit waar. Dus stel er is iemand die met een heel creatief plan komt midden in het centrum, dan is het gedekt. Stel, dat wij een keuze maken, dan is het moeilijk om te zeggen van bepaalde ontwikkeling zou niet zo snel plaats vinden in een bepaald gebied en wat als het toch wel gebeurd. Ik denk dat dat een van de moeilijkheden is van het maken van die keuze van wat schrap je. En stel je schrapt het en je hebt het dan toch nodig hoe kan je dan weer terug in het leven roepen zeg maar.

Met een omgevingsplan, je krijgt heel snel nieuwe ontwikkelingen waar je niet aan gedacht hebt bijvoorbeeld destijds met de BnB of wat ik noemde de floating farm. Er zijn dus altijd wel ontwikkelingen waar je niet aan gedacht hebt. En die dan kunnen oppoppen. Dat is denk ik een van de moeilijkheden bij het maken van de keuze.

KARREMAN: en ik vul nog even aan, dat we nog niet zover zijn om die keuze te maken. omdat je nog niet in beeld hebt hoe ontwikkelingen die je niet kan voorzien maar er wel komen gedekt kunnen zijn door een zorgplicht bepaling. Bijvoorbeeld wat ik net noem over die zorgveehouderijen daar zou je kunnen zeggen van misschien vind je het zinvol om die toch te laten staan mocht toch nodig hebben. een van de afwegingen die je moet maken in hoeverre de zorgplicht voldoende bescherming biedt.

INTERVIEWER: hoe zit het met de bepalingen in art. 2 bijlage II van het Bor betreffende vergunningsvrij, hoe wordt invulling geven aan die regels?

CHIANG SAN LIN-HARPAL: daar zijn wij ook mee bezig we hebben een overzicht gemaakt van wat het is en wat het wordt en waar er keuzes in gemaakt moeten worden, maar ook daarin een vraag. Stel bijvoorbeeld een bijbehorend bouwwerk dat nu vergunningsvrij is dat is in de bruidsschat ook vergunningvrij maar in het omgevingsplan mag je die of vergunningvrij houden of vergunnigplichtig maken ook daar is de vraag wat gaan we doen. En stel dat we het vergunningvrije schrappen, waar lopen we tegen aan. Vergunningvrije, wat nu vergunningsvrij is in de bruidsschat om daar een keuze over te maken loop je tegen hetzelfde aan. Wie heb je nodig en wie heeft er wat over te zeggen. En wie geeft uiteindelijk de klap we gaan linksom we gaan rechtsom dat zijn we dan in kaart aan het brengen.

INTERVIEWER: dan denk ik dat ik alle vragen heb gesteld. Ik wil jullie bedanken voor jullie tijd en dat ik dit interview met jullie mocht houden.

Bijlage 6: Analyseschema: Amsterdam, Utrecht en Eindhoven

Onderstaand is een analyseschema uitgewerkt van de interviews met de medewerkers van de gemeente Amsterdam, Utrecht en Eindhoven. Er zijn vijf topics opgenomen; implementatie Omgevingswet, bruidsschat invulling, bruidsschat mogelijkheden, moeilijkheden en overwegingen. Deze zijn n.a.v. van de gegeven antwoorden tijdens het interview uitgewerkt.

	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
Amsterdam	- Bezig doorgronding stelsel Omgevingswet. - Verwerking van de regels in het invoeringsbesluit in het omgevingsplan. - Consultatieronde systematiek omgevingsplan. - Er komt een tweede consultatieronde over wat wordt melding en wat wordt vergunning. - Inventarisatie van de bruidsschatregels.	- Consequenties bekijken VTH. - Regels bruidsschat bouwen voort op bestemmingsplan. - Themagericht regels aanpakken. - Rekening houden met veiligheid bij vervallen van vergunningsplicht. - Zoveel mogelijk gelijke regels voor gelijke gevallen.	- Centrale rijksregels kunnen nu aangepast worden op lokale situaties. - Regels die niet voorkomen binnen de gemeente schrappen. - Scherpere regels stellen waar nodig. - Maatwerk per situatie en locatie verrichten. - Feedback d.m.v. participatie burgers en bedrijven.	- De uniformiteit van regelgeving verdwijnt. - Impact lokale regelgeving wordt onderschat. - Inkomsten komen te vervallen (leges). - Afstemmen van regels op elkaar. - Rekening houden met veiligheid bij vervallen van vergunningsplicht, door ontbreken preventieve toets.	- Wellicht bepaalde regelgeving meer standaardisering behoeft. - Om de implementatie in twee fases te doen en in de tweede fase uitwerkingen van de praktijk mee te nemen. - Zoveel mogelijk prijsneutraal. - Bij het overnemen van regels kijken wat de impact van deze regels is op

Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
- Bruidsschatregels beoordeeld naar het omgevingsplan. - Regels in algemene zin formuleren. - Geven voorrang aan de planologie omgevingsplan m.b.t. woningbouwopgave. - Nemen bestemmingsplan als grondslag omgevingsplan. - Geen beleidstoets op het omgevingsplan. - Maken transitienotitie.			- Kloppen de regels met de locatie of moet het op een andere manier worden ingevuld omdat die locatie het vraagt. - Dat het bedachte plan/ regels niet werkt in de praktijk.	straat en hoe zit het met de regulering van deze regels.

	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
Utrecht	- Omgevingsvisie (eerste conceptversie gereed). - Strategie ontwikkeling m.b.t. omgevingsplan. - Beoordeling wetsartikelen bruidsschat. - Voorstel om binnen het omgevingsplan zoveel mogelijk te regelen om daar de integrale afweging ligt. Deze vraag ligt voor bij de gemeenteraad.	- Beoordeling wetsartikelen. - Ontwikkeling juridische tekstvoorstellen. - Vertalen toepasbare regels. - VNG ontwerpvrage toetsen t.b.v. vergunningsplichtig.	- Zoveel mogelijk aansluiten bij opgaven in de stad. - Verbetering huidige regelgeving. - Participatie door burgers en bedrijven bij regelgeving.	- Bruidsschat ligt nog bij RvS, risico wijziging van artikelen. - AMvB's zijn nog niet definitief. - Mentaliteit medewerkers gemeente door verandering (heilige huisjes worden omgegooid). - Geen ambitie in bruidsschat. - Risico bruidsschat strijdig met omgevingsvisie of rest van het omgevingsplan. - Nog niet participeren met	- Kijken welke regels werken op dit moment. - Kijken welke regels op dit moment niet goed werken. - Kijken welke regels niet gebruikt worden. - Past het binnen de ambitie. - Kijken ervaringenpraktijk - Met de wijziging van de Wkb ontstaat een ander beoordelingskader wat te veel is voor de werkvloer om in een keer aan te kunnen.

	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
				burgers, doordat er nog niks formeel aangeboden kan worden. - Aanpassen van vergunningsvrije en vergunningplichtige bouwwerken omdat de Wkb nog wijzigt. - Door participatie zienswijze en eventueel bezwaar en beroep op oude regels die worden overgenomen in het omgevingsplan. - Door de COVID-19 uitbraak is het opstarten van nieuwe projecten lastig.	

	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
				- Gemeente overstijgende thema's die nu landelijk geregeld zijn, kunnen straks per gemeente verschillen. (laden en lossen).	
Eindhoven	- Omgevingsvisie 1.0 is ontwikkeld. - Pilot gestart met omgevingsplan voor klein gebied binnen Eindhoven. - Inventarisatie van de regels van de bruidsschat en of het	- Schema en tabel gemaakt met mogelijke invulling van de bruidsschatregels. - Wordt zowel locatie specifiek als per onderwerp gekeken.	- Er is meer mogelijkheid tot maatwerk.	- Betrokken specialisten hebben nog geen mening gevormd over wat zij met de regels willen. - Onduidelijkheid wie waar overgaat en communicatie.	- Kijken wat van toepassing is binnen de gemeente en wat niet.

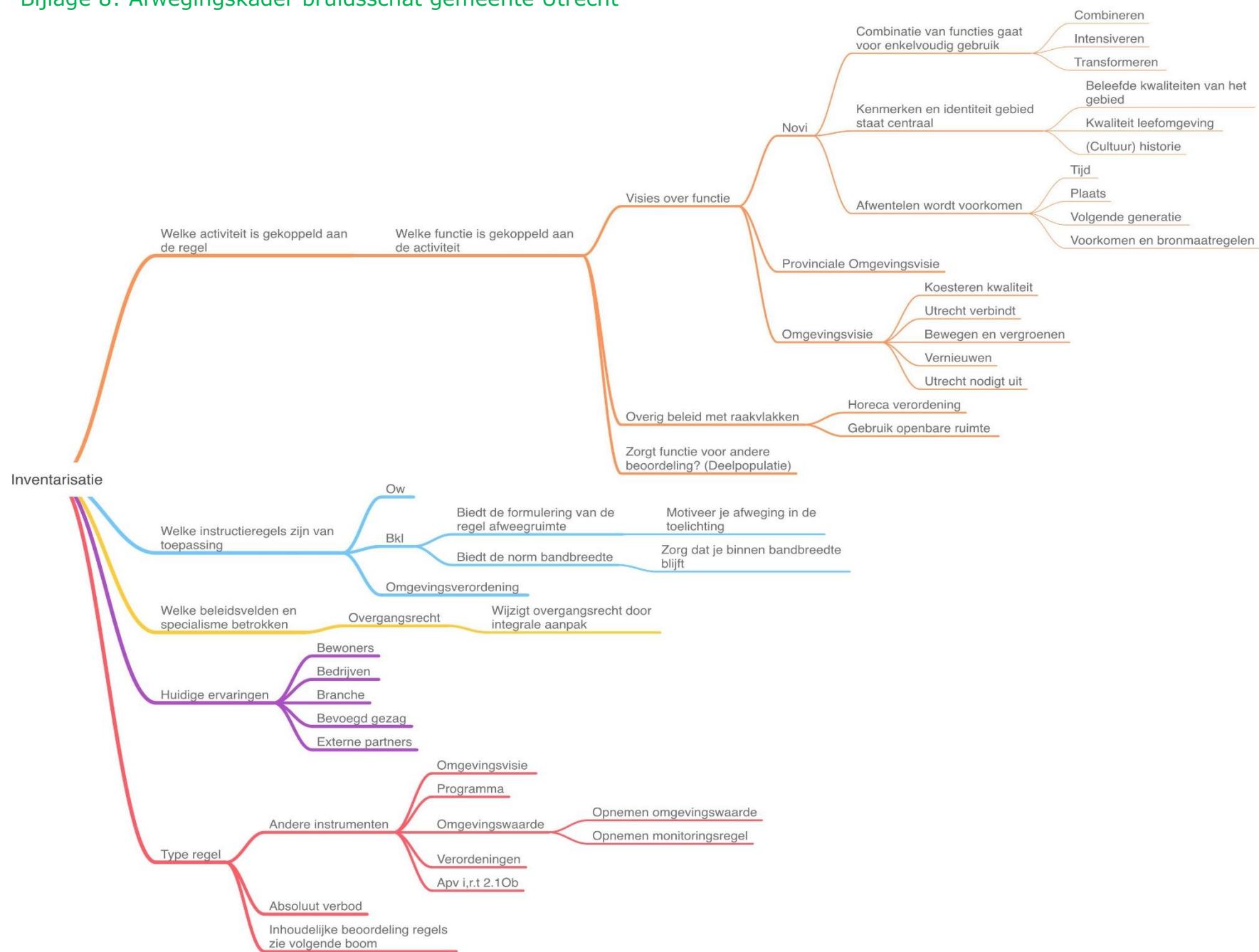
Implementatie Omgevingswet		Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
	van toepassing is binnen de gemeente.	- Pilot in een woonwijk starten, waar meerdere onderdelen van de bruidsschat betrekking op zullen hebben.		- Regelgeving staat nog niet vast, waardoor soms het werkoverbodig wordt of aangepast dient te worden. - Als gemeente moet men durven te investeren en keuzes te maken. - Sommige regels uit de bruidsregels niet overeenkomen met de regels uit de Omgevingswet.	

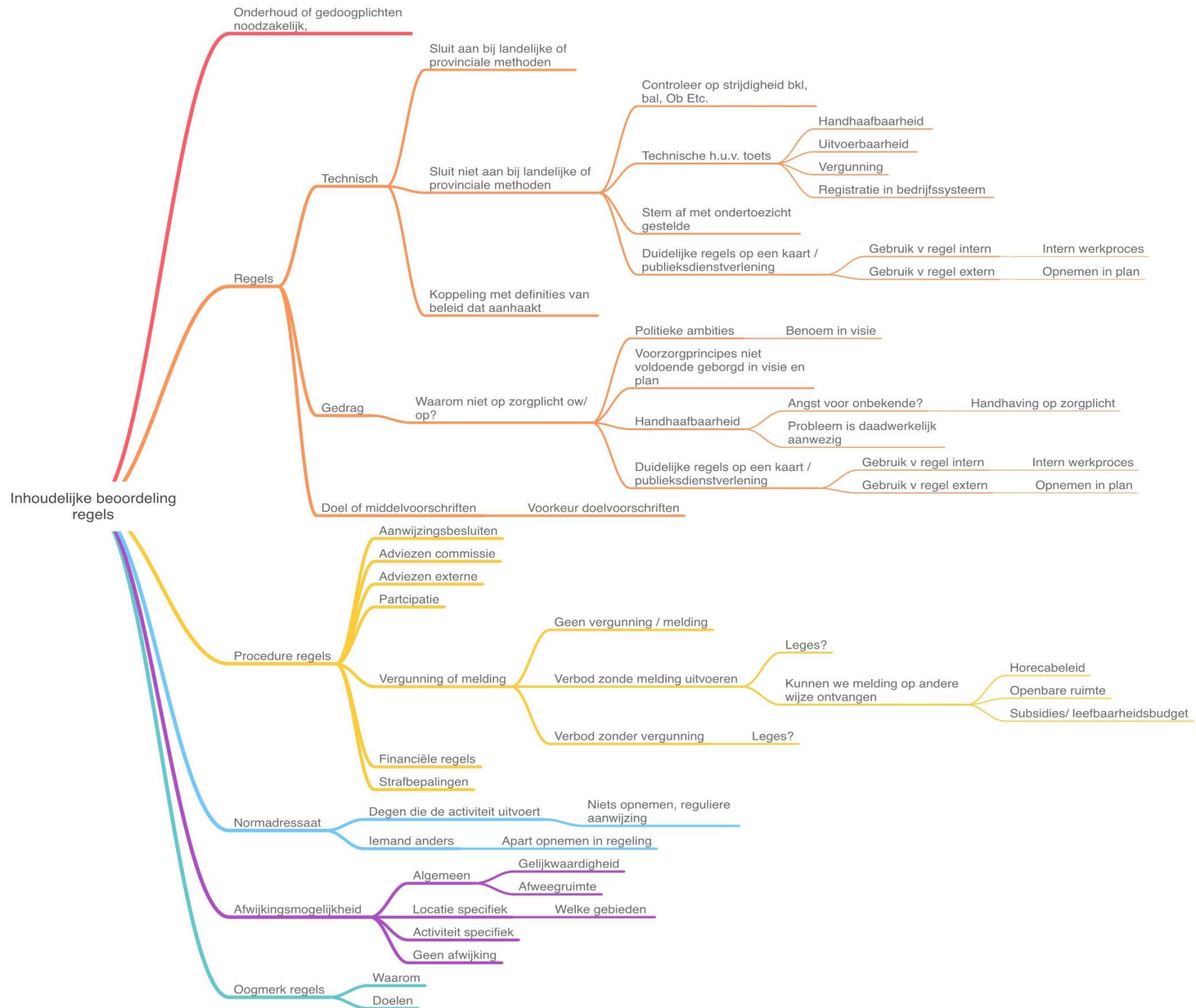
Bijlage 7: Analyseschema: Rotterdam

Medewerkers van de gemeente:	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
Rotterdam	- Overzicht gemaakt/ planning wanneer welke producten gereed (BWT). - Kerngroep opgesteld die bezig is met omgevingsvisie, programma's, omgevingsplan en omgevingsvergunning. - Wordt stapsgewijs gewerkt aan omgevingsplan. - Nog niet toe aan invulling bruidsschatregels. - Verkenning waar bruidsschatregels heen gaan.	X	- Flexibiliteit, zelf regelen inrichting wijk, straat. - Positief effect later pas zichtbaar.	- Later pas zichtbaar positief of minder positief effect regels. - Organisatie. - Wie doet wat, planning en uitwerking. - Niet iedereen binnen de organisatie kent elkaar. Je moet elkaar weten te vinden, leren kennen en zorgen dat neuzen dezelfde kant op staan.	- Welke afdeling is nodig om een keuze te maken. - Kijken wat staat er in de regel, wat was de regel, wat willen we ermee en wie hebben we erbij nodig om die keuze te maken. - Standaardregel maken voor alle functies of per locatie

Medewerkers van de gemeente:	Implementatie Omgevingswet	Bruidsschat Invulling	Bruidsschat mogelijkheden	Moeilijkheden	Overwegingen
	- Overzicht gemaakt van bruidsschatregels m.b.t. vergunningvrij met wat het is, wat het wordt en waar keuzes in gemaakt moeten worden.			- Hoe houd je ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. - Wie heb je nodig en wie heeft er wat over te zeggen. - Wie geeft er een klap op, linksom of rechtsom.	

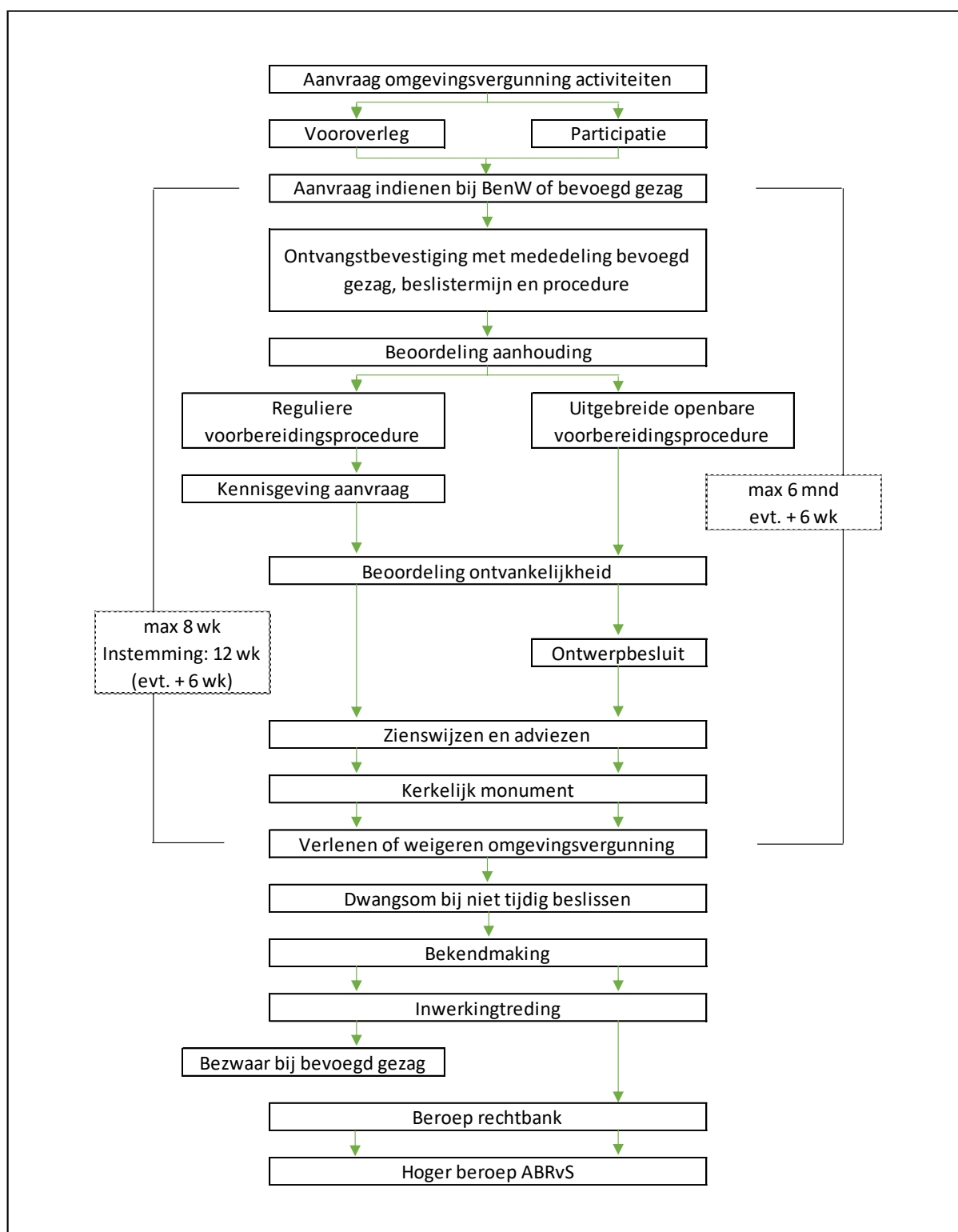
Bijlage 8: Afwegingskader bruidsschat gemeente Utrecht

Bijlage 9: Schematisch overzicht procedure omgevingsvergunning

In het onderstaande figuur is de procedure voor de verlening van de omgevingsvergunning schematisch uitgewerkt.

Figuur 3: Procedure omgevingsvergunning¹³¹

¹³¹ Van den Broek 2019, p. 372

